

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

به رنگ زندگی
زیرنویس‌ها و پیام‌های کوتاه
ویژه زن و خانواده

به کوشش: مریم سفلاطونی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به رنگ زندگی: زیرنویس ها و پیام های کوتاه «ویژه زن و خانواده»

نویسنده:

مریم سقلاطونی

ناشر چاپی:

مرکز پژوهشهای اسلامی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	به رنگ زندگی: زیرنویس ها و پیام های کوتاه «ویژه زن و خانواده»
۷	مشخصات کتاب
۷	اشاره
۱۱	دبیاچه
۱۳	مقدمه
۱۵	زن و خانواده در کلام وحی و روایات
۱۵	اشاره
۱۵	الگوی خانواده برتر در قرآن و روایت
۲۴	محبت ورزی و تربیت فرزندان در کلام معصومین علیهم السلام
۲۴	اشاره
۲۴	پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
۲۷	امام علی علیه السلام
۲۷	امام صادق علیه السلام
۲۷	احترام به والدین در قرآن
۳۰	ازدواج و استحکام خانواده در کلام مقام معظم رهبری
۵۷	ساده زیستی در خانواده در کلام مقام معظم رهبری
۶۱	زن و خانواده از چند چشم انداز
۶۱	اشاره
۶۲	خانواده، سنگ بنای جامعه
۶۹	جایگاه والدین و ارتباط آنان با فرزندان
۷۶	پیوند خانواده و دین
۸۶	دعوت به ازدواج ساده و تأمین آرامش در خانواده

۱۰۴	پی آمدهای زندگی مجردی
۱۱۳	اهمیت آموزش در خانواده
۱۱۷	راهکارهای موفقیت آمیز همسران در برقراری روابط
۱۲۴	گسترش و تعمیق اخلاق اسلامی در خانواده
۱۳۲	تبیین روابط و مناسبات خانوادگی صحیح
۱۴۴	صمیمیت و احترام در خانواده
۱۵۰	نقش مادران در تربیت دینی فرزندان
۱۵۸	به فرزندانمان بیاموزیم
۱۷۰	اهمیت تفریحات سالم در خانواده
۱۸۱	اهمیت و نقش شادی در خانواده
۱۸۹	نقش رسانه ها در هویت فرزندان
۱۹۴	توجه به سبک زندگی اسلامی ایرانی و نقد سبک زندگی غربی
۲۰۵	آسیب های خزان زندگی
۲۲۵	خانواده، اینترنت، الگوپذیری و توطئه نظام سلطه
۲۳۶	زیرسقف خانواده
۲۴۶	زیبا زندگی کنیم!
۲۷۵	کتاب نامه
۲۷۷	درباره مرکز

به رنگ زندگی: زیرنویس ها و پیام های کوتاه «ویژه زن و خانواده»

مشخصات کتاب

سرشناسه: سقلاطونی، مریم، ۱۳۵۴ -

عنوان و نام پدیدآور: به رنگ زندگی: زیرنویس ها و پیام های کوتاه «ویژه زن و خانواده» / به کوشش: مریم سقلاطونی.

مشخصات نشر: قم: صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، مرکز پژوهش های اسلامی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۲۴۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۴-۲۵۰-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: خامنه ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - -- نظریه درباره خانواده

موضوع: خامنه ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - -- نظریه درباره زن

موضوع: خانواده

موضوع: زنان

شناسه افزوده: صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران. مرکز پژوهش های اسلامی

رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ ب۹ خ/۱۶۹۲ DSR

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۴۰۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۹۰۰۲۸۴

ص: ۱

اشاره

ص: ۵

دیباچه

دیباچه

خانواده تنها جمعی از افراد نیست بلکه گروهی پویاست که ارتباط بین آنان، انجام کار و فعالیت مشترک بر اساس هدف مشترکی انجام می‌گیرد که تحقق این هدف نیازمند ایجاد یک ارتباط عاطفی و صمیمی بین اعضای خانواده است.

پیوند عاطفی موجب می‌شود اعضای گروه در تأمین نیازهای یکدیگر به صورت فعال مشارکت نمایند و این امر حاصل ارتباط صحیح بین افراد خانواده است و این ارتباط حاصل نمی‌گردد مگر آنکه اعضای گروه با نوعی تفهیم و تفاهم و درک متقابل با هم تعامل داشته باشند.

رسانه‌ها را هر چند عامل کفر دانسته‌اند و برخی اندیشمندان ورود ابزارهای رسانهای به محیط خانواده و اجتماع را به ورود بیگانه تعبیر کرده‌اند و رسانه را از عوامل مؤثر به دگرگونیهای خانواده میدانند. اما در کنار این مسئله میتوان به پیامدهای مثبت آن از جمله افزایش سطح آگاهی اعضای خانواده در زمینههای مختلف و اصلاح رفتار فردی و اجتماعی اشاره نمود.

رسانهها میتوانند بر موضوعاتی همچون تربیت فرزندان و چالشهای درون خانواده تأثیر بگذارند. رسانهها بهتر از هر عامل دیگری میتوانند با

ص: ۶

فرهنگسازی مثبت، آثار منفی فرهنگی حاصل از کارکرد رسانهها را بی‌اثر سازند و برای عملی کردن این موضوع، ساخت برنامه‌های ویژه نیاز نیست و به راحتی میتوان این فرهنگ را منتقل کرد.

فضای ایجاد شده از سوی برنامه‌های مختلف به ویژه سریالها و فیلمها، قابلیت زیادی را برای گنجاندن پیام در خود دارند و باید به طور شایسته به آن توجه شود.

پیامهای کوتاه و زیرنویسهای تلویزیونی میتواند یکی از ظرفیتهای رسانه در انتقال پیام و افزایش سطح آگاهی مخاطب باشد. از اینرو مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما کوشیده است با بهره‌گیری از آموزه‌های اخلاقی دینی و با رعایت ایجاز، مجموعه زیرنویسهای تلویزیونی خانواده را آماده و در اختیار برنامه‌سازان رسانه قرار دهد تا یاریگر رسانه در استفاده از این ظرفیت باشد.

اداره کل پژوهش

مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما

ص: ۷

مقدمه

مقدمه

خانواده کوچکترین نهاد اجتماعی و در عین حال بزرگ‌ترین و تأثیرگذارترین واحد تربیتی در جوامع به شمار می‌آید. به طوری که این نهاد می‌تواند منشأ تحولات عظیم فردی، اجتماعی و رشد ارزش‌های انسانی در میان اعضای خود باشد.

خانواده مهم‌ترین نهادی است که فرد در آن جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری را شروع می‌کند و در حقیقت سرآغاز فرهنگی شدن و تعالی انسان با تشکیل خانواده خواهد بود. نخستین اجتماعی که آدمی در آن رشد می‌یابد تا زیستن در جامعه و همیاری و هم‌زیستی با انسان‌های دیگر را به اقتضای فطرت انسانی فرا گیرد. اگر جامعه را به پیکری واحد تشبیه کنیم، بی‌شک خانواده را می‌توانیم نخستین سلول پدیدآورنده آن بدانیم. پرواضح است در دنیای امروز علی‌رغم پیشرفت‌های حیرت‌انگیز علم و صنعت، نهاد خانواده با مشکلات بزرگی روبه‌رو شده است. نفوذ شبکه‌های تلویزیونی، ماهواره‌ها و رسانه‌های دیجیتال و اینترنت بسیاری از کارکردهای خانواده را کم‌رنگ نموده و از سویی ظهور جریان‌های فمینیسم و تبلیغات گسترده

ص: ۸

غرب علیه نظام خانواده باعث آسیب هایی به این نهاد مقدس شده است. با این وجود در کشور ما مسئله زنان و خانواده یکی از مهم ترین مسائل جامعه در سطح فرهنگ، سیاست و اقتصاد مطرح و از درجه اهمیت فوق العاده برخوردار است.

خوش بختانه فرهنگ و قانون کشور ما که مبتنی بر فرهنگ و آموزه های دینی است بر خلاف بسیاری از فرهنگ ها و کشورهای دیگر بر اهمیت و جایگاه والای خانواده تأکید دارد؛ و برای تقویت و کارآمدی نهاد خانواده، مبتنی بر ارزشی انسانی دین اسلام، برنامه های ارزشمندی را ارائه کرده است. اگرچه نباید ناهنجاری های اجتماعی و خطرات زیادی مانند اعتیاد، طلاق و... که در کمین خانواده هاست را نادیده گرفت. برای رهایی از این تهدیدات، چاره ای جز پناه آوردن به دستورات سعادت بخش دین مبین اسلام درباره خانواده نیست. باید پذیرفت به واسطه داشتن خانواده های سالم، باسواد و دین دار می توانیم جامعه ای سالم و کارآمد داشته باشیم و همه اینها چیزی جز قدم بر داشتن بر مسیر جایگاه و شأن بالای انسانیت نیست.

با توجه به اهمیت این موضوع، مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما با هدف دست یابی سریع تر برنامه سازان رسانه به ویژه برنامه سازان مرتبط با گروه های اجتماعی شبکه ها، اقدام به تولید و تدوین پیام های کوتاه و زیرنویس تلویزیونی با محوریت نقش زن و خانواده نموده است که با توجه به اقبال عموم برای دریافت محتوای مناسب در قالب های موجز و کوتاه امید است مورد استفاده در رسانه ملی قرار گیرد.

ص: ۹

زن و خانواده در کلام وحی و روایات

اشاره

زن و خانواده در کلام وحی و روایات

زیر فصل ها

الگوی خانواده برتر در قرآن و روایت

محبت ورزی و تربیت فرزندان در کلام معصومین علیهم السلام

احترام به والدین در قرآن

الگوی خانواده برتر در قرآن و روایت

الگوی خانواده برتر در قرآن و روایت

تأثیر الگوها در ساخته شدن فرد و اجتماع بر کسی پوشیده نیست. اسلام، در روش تربیتی خود، انسان ها را متوجه الگوها، ایده آل ها و نمونه های برتر می کند.

در اسلام برای تشکیل خانواده، استانداردهایی معرفی شده است. هر چه ارکان تشکیل دهنده خانواده با آن استانداردها منطبق باشند، به همان مقدار، از شایستگی و برتری برخوردار خواهند بود.

نگاه قرآن به خانواده چنین نیست که چند نفر قصد هم زیستی زیر یک سقف را دارند. قرآن، خانواده را نظامی جامع و در مسیر کمال می بیند.

خانواده ای که قرآن طراحی می کند، مکتبی و معبدی است که اعضای آن، مدارج بندگی را طی می کنند و به حیات طیبه راه می یابند.

از نگاه قرآن، افراد در خانواده برتر علاوه بر تأمین حقوق دنیوی خود نظیر امنیت، آرامش، تغذیه، بهداشت مناسب و تحصیل علوم، حقوق معنوی خود را نیز جست و جو می کنند.

ص: ۱۰

خداوند در آیه ۹۷ سوره نحل، شرط رسیدن به حیات طیبه و ورود در بهشت و دریافت اجر اعمال را ایمان و عمل صالح ذکر می‌فرماید و این دو، تنها در محیطی چون خانواده کسب می‌شود.

اسلام، زن و مرد را در کسب حقوق معنوی و کسب خیر و شر به تمام معنی مساوی با یک دیگر می‌داند.

در قرآن کریم از خیرخواهی، نصیحت و دعای والدین برای فرزندان، سخن به میان آمده است؛ نظیر نصایح لقمان به فرزندش که در پنج نصیحت عمده، وی را به توحید و دوری از شرک، حسن خلق، نماز، امر به معروف و نهی از منکر، صبر و شکیبایی و میانه روی توصیه می‌کند و از تکبر، خودپسندی، فقر و مباهات به دیگران منع می‌کند.

نمونه پدری که قرآن به عنوان الگوی والدین معرفی می‌کند، حضرت زکریاست که فرزندش موحّد و حکیم چون یحیی دارد. قرآن نیز او را به عنوان فرزندش نیکوکار نسبت به والدین و پرهیزکار و دور از ستمگری و عصیان می‌ستاید و به او سلام می‌گوید.

خداوند می‌فرماید: «بر اهل خانه سلام کنید.» سلام، بیان تحیتی مبارک از سوی پروردگار است. پس عالی‌ترین روش برای ایجاد رابطه میان اعضای خانواده آن است که با تحیت و سلام با یک دیگر برخورد کنند و یاد خدا میان آنان حاکم باشد.

خانه از نظر قرآن، مقام و جایگاه والایی دارد و حفظ حریم آن بر همگان سفارش شده است. خداوند متعال در این باره می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا». (نور: ۲۷)

در آیه ۲۸ از سوره مبارکه نور، ورود به هر خانه‌ای به اجازه داشتن از صاحب خانه مشروط است: «فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ؛ اگر در خانه کسی را نیافتید، تا اجازه دریافت نکرده اید، وارد نشوید.» (نور: ۲۸)

ص: ۱۱

تربیت انسان از نگاه قرآن، احیای وی و دمیدن جان الهی در کالبد اوست. این امر مهم، در خانواده تحقق می‌یابد؛ خانواده ای که زمینه پرورش انسان قرآنی در آن فراهم آمده است.

«از سرزمین پاک و طیب، ثمره ای نیک به اذن پروردگار خارج می‌شود و از زمین آلوده و شوره زار، حاصلی ناقص و بی‌فایده خارج خواهد شد». (اعراف: ۵۸) خانواده آرمانی قرآن، خانواده ای است که آماده پذیرش و پرورش انسان است.

خانواده قرآنی دارای این مؤلفه هاست: توحیدمحوری و جلب رضای حق، عدالت جویی و برقراری قسط، اخلاق‌مداری، وظیفه‌مندی، رعایت اصل صلح و احسان، گذشت و محبت، مشورت و مصلحت‌اندیشی.

اخلاق و حقوق، دو رکن اساسی و زیربنای ساختار کلی خانواده آرمانی قرآن است که با آشنایی همه جانبه اعضا و حاکمیت این دو رکن، استواری و پویایی این بنا تضمین می‌شود.

خانواده برتر از نظر اسلام، ارکان شایسته و منطبق با استانداردهای اسلامی دارد که مناسبات و روابطی منطبق با آموزه های دینی بر آنها حاکم است. خروجی چنین خانواده ای انسان‌هایی شایسته و اثرگذار برای ساختن جامعه ایده آل اسلامی است.

ملاک برتری خانواده، از نظر اسلام، مال و ثروت و مانند آن نیست که کسی به آنها بی‌بالد و بگوید: «نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا». (سباء: ۳۵) زور و قوت مادی نیز معیار برتری نیست که کسی در ارزیابی افراد در خانواده‌ها بگوید: «كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً». (توبه: ۹)

برتری خانواده از منظر اسلام، به انطباق آن با استانداردهای اسلامی و برخورداری از ویژگی‌های ارزشی و فضیلت‌هاست. هر خانواده ای از آن استانداردها بهره‌مند باشد، برتر است.

ص: ۱۲

قرآن کریم، بهترین الگوها را برای شناسایی خانواده برتر به جهانیان معرفی کرده است. خاندان حضرت ابراهیم علیه السلام از آن جمله است. در آیه ای از قرآن کریم می خوانیم: «إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ». (آل عمران: ۳۳)

قرآن کریم، خانواده حضرت مریم علیها السلام را نیز برتر دانسته است و از او با عنوان (آل عمران) یاد می کند.

در خانواده عمران، دو بانو یعنی حضرت مریم علیها السلام و مادرش به عنوان صفوه و برگزیده الهی به جهانیان معرفی شده اند.

حضرت مریم علیها السلام با وجود کمالاتی که قرآن کریم به بخشی از آن اشاره کرده، دست پرورده مادری نمونه است که او را به پناه خدا سپرد. خدا هم به او پناهندگی داد. پناه خواستن وی در کنار محراب عبادت بود و به استجابت نیز رسید.

وقتی حضرت زکریا نزد مریم می آمد، او را در محراب عبادتش می یافت، در حالی که نزد او غذاهای بهشتی بود: «كَلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا...». (آل عمران: ۳۷) و همه این کمالات و کرامت ها از آن حضرت مریم علیها السلام است.

نمونه دیگر خانواده برتر در قرآن، خانواده حضرت یحیی علیه السلام است. او نمونه ای از فرزند صالح در خانواده ای شایسته است.

خانواده حضرت موسی علیه السلام نیز نمونه ای از خانواده برتر در قرآن است. او پدر و مادری نمونه دارد. همسر او یعنی دختر حضرت شعیب علیه السلام نیز دارای صلاحیت های اخلاقی و معنوی فراوانی است که خداوند در قرآن کریم، نجابت و حیای او را ستوده است: «فَجَاءَتْهُ إِخْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ». (قصص: ۲۵)

ص: ۱۳

اسلام، اهل بیت علیهم السلام را نمونه ای کامل از خانواده برتر، معرفی و صلاحیت الگویی آن را برای جهانیان تأیید کرده است. خداوند سبحان، خانواده پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله را از هرگونه رجس و پلیدی میرا دانسته است. آیه شریفه «انما یریدُ اللهُ لیدهبَ عنکم الرّجسَ اهلَ البیتِ و یطهرکم تطهیرا» (احزاب: ۲۳)، خطاب به همین خانواده است. آیه مباهله (آل عمران: ۶۱) درباره اعضای خانواده پیامبر نازل شده و عظمت مقامات معنوی و عرفانی آنان را به نمایش گذاشته است.

خداوند در سوره انسان، فضیلت های خانواده پیامبر را ستوده و در سراسر قرآن از فضایل و ویژگی های آنان سخن گفته است. همسر داری علی علیه السلام، مدیریت او در خانه و خانواده، شوهر داری فاطمه علیها السلام، خانه داری و تربیت فرزند او در عالم، نظیر ندارد. این خانواده تا قیامت برای جهانیان نورافشانی می کنند.

از نظر اسلام، اهل بیت علیهم السلام، برترین خانواده به شمار می آیند و از همه ویژگی های ارزشی و استانداردهای مکتبی برخوردارند.

امام علی علیه السلام، پیروان خود را به سوی اهل بیت علیهم السلام و الگوگیری از آنان فرا می خواند و می فرماید: «به اهل بیت پیامبر بنگرید. از آن سمت که آنها گام برمی دارند، منحرف نشوید و قدم جای قدمشان بگذارید. آنها هرگز شما را از جاده هدایت بیرون نمی برند و به پستی و هلاکت باز نمی گردانند. اگر سکوت کنند، سکوت کنید و اگر قیام کردند، قیام کنید». (خطبه ۹۶)

اولین ویژگی خانواده برتر در اسلام، اصالت خانوادگی و اصل و نسب پاکیزه است.

توجه به اصلاّب ارزشمند پدران و دامن های مطهر و پاک مادران که به پلیدی ها به دورند، یکی از ملاک های اصالت خانواده برتر است که اسلام بر

ص: ۱۴

آن تأکید کرده است. چنان که در زیارت نامه امام حسین علیه السلام می خوانیم: «شهادت می دهم که تو از گوهرهای پاک و از ارحام مطهری. جاهلیت به ناپاکی هایش، شما را آلوده نساخت و لباس های ناپاک خود را بر اندام شما نپوشاند».

از نظر اسلام، خانواده ای برتر است که هر کدام از ارکان آن از ویژگی دین و ایمان و اعتقادات ناب برخوردار باشد. خداوند در آیه ۲۲۱ سوره بقره چنین می فرماید: «زنان مشرک را تا ایمان نیاورده اند، به زنی مگیرید و کنیز مؤمن بهتر از آزادزن مشرک است، هرچند زیبایی او شما را به شگفت آورد و به مردان مشرک تا ایمان نیاورده اند، زن مؤمن ندهید و برده مؤمن بهتر از آزادمرد مشرک است، هرچند شما را به شگفتی آورد».

قرآن کریم از همسر حضرت نوح و حضرت لوط یاد می کند که تحت سرپرستی آنان و بی ایمان بودند و از نظر مکتبی و فرهنگی خیانت کردند و به پیامبر خویش ایمان نیاوردند. قرآن این دو زن را الگوی مردم بد معرفی می کند. (تحریم: ۱۰)

در آموزه های اسلامی برای گزینش همسر شایسته بر ویژگی دین و ایمان بسیار تأکید شده است.

بنا بر فرمایش امیر مؤمنان علی علیه السلام، قدرت برخی نیایش ها به اندازه ای است که خود را به هدف استجابت نزدیک می سازد و خواسته خود را از عرش الهی برداشت می کند. حضرت علی علیه السلام در این باره می فرماید: «أَرْبَعَةٌ لَا تُرَدُّ لَهُمْ دَعْوَةٌ: الإمامُ العادلُ لرعيتهِ و الوالدُ البارُّ لولديهِ و الولدُ البارُّ لوالديهِ و المظلومُ؛ (الإرشاد، ج ۱، ص ۳، ح ۴) دعای چهار گروه رد نمی شود: دعای پیشوای دادگر در حق ملتش، دعای پدر صالح در حق فرزندش، دعای فرزند صالح در حق پدرش و دعای ستم دیده».

ص: ۱۵

از نظر اسلام، زن و شوهر در خانواده برتر، سرشار از معنویتند و زندگی آنان صحنه ذکر و یاد خداست.

زن و شوهر در خانواده برتر از نظر اسلام، اهل تهجد و شب زنده داری، تلاوت قرآن، دعا و مناجات، راز و نیاز، توبه و استغفار و مانند آن هستند.

در خانواده برتر، از نظر اسلام، دنیا و مال و ثروت، جاه و مقام و شهرت و امثال این امور اعتباری، زن و شوهر را سیراب نمی کند. قرآن کریم، پرهیزکاری را معیار برتری معرفی می کند. بر این اساس، هر خانواده ای که در رعایت تقوای الهی پیش تاز باشد، الگویی برتر به شمار می آید.

زن و شوهر در خانواده برتر، پرهیزکار و خداترس هستند و حد و مرزهای الهی را مراعات می کنند.

اسلام در تشکیل خانواده، مردی را شایسته همسری می داند که پارسا باشد و از گناهانی مانند زنا، شراب خواری و گناهان آشکار دوری کند.

در خانواده برتر، زن و شوهر در برابر سختی های زندگی بی تاب نمی کنند. آنها ناملایمات زندگی را هدیه های خدا بر خویش می شمارند و هنگام دارایی، خدا را سپاس می گویند و زمان نداری، صبوری می کنند.

زن و شوهر در خانواده برتر به دلیل برخورداری از دانش، مهارت و اخلاق، خانه و خانواده را به بهترین شکل ممکن اداره می کنند.

در خانواده برتر، مرد مدیری لایق و کاردان، پرتلاش، قاطع و جدی در کار است. او هزینه زندگی را از راه حلال تأمین می کند. همسررداری او ایده آل است و مدیریت او بر مبنای تحکم و زورگویی نیست.

در خانواده برتر، مرد، حامی خانواده است و در ارشاد و هدایت و حمایت اعضای خانواده سنگ تمام می گذارد و آنان را به سوی معنویات و سعادت

ص: ۱۶

سوق می دهد. چنان که قرآن کریم درباره اسماعیل صادق الوعد می فرماید: «وَكَانَ يَأْتِي مُرْأَهْلَهُ بِالصَّلْوَةِ وَالزَّكْوَةِ...» (نحل: ۹۰)

بر اساس معیار اسلام، بهترین نوع مناسبات و روابط در خانواده برتر وجود دارد.

از منظر آموزه های اسلامی، زن در ایفای سه وظیفه اصلی «شوهر داری»، «خانه داری» و «نقش مادری»، اسوه است. او در هر سه حوزه همچون همسرش از دانش، مهارت و اخلاق برخوردار است.

زن و شوهر در خانواده برتر، شخصیت یک دیگر را گرامی می دارند. در این خانواده به زن به عنوان رکنی از خانواده، احترام بسیاری گذاشته می شود و مرد نیز به عنوان رکنی دیگر، از برترین جایگاه شخصیتی برخوردار است.

در آموزه های اسلامی سفارش شده است هر کس زنی را به همسری می گیرد، باید گرامی اش بدارد و او را نیازارد و با ستمگری هایش خرد نکند و شخصیت و کرامت انسانی وی را تباه نسازد.

زن و شوهر در خانواده برتر، بهترین مراتب خوش اخلاقی را به یک دیگر نثار می کنند.

در خانواده برتر، آغوش گرم محبت زن و شوهر برای یک دیگر باز است. آنها با رویی گشاده و لبی خندان یک دیگر را ملاقات می کنند.

در خانواده برتر، مرد و زن از یک دیگر شکایت نمی کنند و هیچ یک از همسرشان در پای مال کردن حقوق خویش و انجام وظایفش گله نمی کند.

زن و شوهر در خانواده برتر، به خوبی با وظایف خویش، آشنا و به آن پای بند هستند. زن و شوهر در چنین خانواده ای، از تقسیم کاری که رسول اکرم صلی الله علیه و آله برای زندگی مشترک علی علیه السلام و فاطمه علیها السلام در نظر گرفت، خشنود هستند و هر کدام عمل به وظیفه در محدوده تعیین شده را برای خود کاری مقدس، در ردیف جهاد در راه خدا می شمارند.

ص: ۱۷

در خانواده برتر، زن و شوهر، ایمان خود را در پرتو تحمل گرفتاری‌ها و تنگ دستی و شکرگزاری از خداوند در برابر نعمت‌های او کامل می‌کنند.

خانواده برتر در زندگی، سبک و شیوه‌ای ممتاز دارند. زن و شوهر در چنین خانواده‌ای، اهل کار و تلاشند، ولی همه جهت‌گیری‌های زندگی آنان به سمت و سوی زهد و ساده‌زیستی است.

خانواده برتر در شیوه زندگی‌اش اندازه‌را ننگه می‌دارد، از نعمت‌های الهی، بی‌حساب و کتاب استفاده نمی‌کند و آنها را از بین نمی‌برد.

در چارچوب زندگی برتر، بر اساس آموزه‌های اسلامی، از تجملات و تشریفات اثری نیست.

در چارچوب زندگی برتر، بر اساس آموزه‌های اسلامی، کرامت انسانی ارزشمندتر از آن است که زن و مرد اسیر زرق و برق و تجملات دنیا شوند.

از دیدگاه اسلام، فرزندان خانواده برتر، نمونه کاملی از تربیت شدگان مکتبی‌اند.

طبق الگوی دینی، فرزندان در خانواده برتر، از آغاز دوره کودکی، بر اساس تربیت دینی و اخلاقی پرورش می‌یابند و راه و رسم خوب زیستن را می‌آموزند. همچنین با شخصیت و عزتمند و صالح بار می‌آیند و به عرصه اجتماع قدم می‌گذارند.

از انس بن مالک نقل شده است که از پیامبر پرسید: «ایمان کدام یک از مؤمنان کامل‌تر است؟» پیامبر فرمود: «آن که با خانواده‌اش خوش اخلاق‌تر باشد».

ص: ۱۸

محبت ورزی و تربیت فرزندان در کلام معصومین علیهم السلام

اشاره

محبت ورزی و تربیت فرزندان در کلام معصومین علیهم السلام

زیر فصل ها

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

امام علی علیه السلام

امام صادق علیه السلام

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

فرزندانتان را در رحم مادرانشان تربیت کنید. پرسیده شد: این چگونه است، ای رسول خدا؟ فرمود: با خوراندن غذای حلال (به مادرش). (۱)

حق فرزند بر پدر این است که مادر او را گرمی بدارد. (۲)

مردی به رسول خدا صلی الله علیه و آله عرض کرد: حق این فرزند بر من چیست؟ پیامبر فرمود: اسم خوب برایش انتخاب کنی، به خوبی او را تربیت کنی و به کاری مناسب و پسندیده بگماری. (۳)

فرزندان خود را گرمی بدارید و خوب تربیتشان کنید تا گناهان شما آمرزیده شود. (۴)

فرزندان خود را به کسب سه خصلت تربیت کنید: دوستی پیامبرتان و دوستی خاندانش و قرائت قرآن. (۵)

مردم همانند معدنها مختلف هستند و اصل و نسب در انسان مؤثر است و تربیت بد، همانند اصل و نسب بد است. (۶)

فرزند، هفت سال، سرور؛ هفت سال، فرمان بردار و هفت سال، وزیر است. (۷)

خداوند رحمت کند پدر و مادری را که فرزند خویش را به نیکی کردن به خودشان یاری کنند. (۸)

۱- محمد بن عیسی ترمذی، سنن الترمذی، ج ۵، ص ۹، ح ۲۶۱۲.

۲- کلینی، اصول کافی، ج ۶، ص ۴۸، ح ۶.

- ۳- احمد بن فهد حلّی، عدّه الداعی، ص ۷۶.
- ۴- طبرسی، مکارم الاخلاق، ص ۲۲۲.
- ۵- متقی هندی، کنز العمال، ج ۱۶، ص ۴۵۶، ح ۴۵۴۰۹.
- ۶- نهج الفصاحه، ح ۳۱۴۶.
- ۷- مکارم الاخلاق، ص ۲۲۲.
- ۸- شیخ صدوق، من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ح ۳۷۲.

ص: ۱۹

هر کس کودک گریانش را راضی کند تا آرام شود، خداوند از بهشت آن قدر به او می دهد تا راضی شود. (۱)

کودکان را دوست بدارید و به آنها مهربانی کنید و هر گاه به آنها وعده دادید، وفا کنید؛ زیرا آنها شما را روزی دهنده خود میدانند. (۲)

هر کس فرزندش را بیوسد، خداوند ثواب برای او مینویسد و هر کس او را شاد کند، خداوند او را در روز قیامت شاد خواهد کرد. (۳)

پیامبر هر روز صبح بر سر فرزندان و نوادگانش دست میکشید. (۴)

به فرزندان خود احترام کنید و با آداب پسندیده با آنها معاشرت کنید. (۵)

بازی گوشی کودک در خردسالی، مایه فزونی عقل او در بزرگ سالی اش است. (۶)

کودک را نزن، بلکه با او قهر کن، ولی نه به مدت طولانی. (۷)

هر کس به فرزندش قرآن را بیاموزد، خداوند در روز قیامت گردن بندی به گردن او آویزد که همگان از آن شگفت زده شوند. (۸)

کودکان خود را هفت سالگی به نماز خواندن عادت دهید و در ده سالگی بر آنها سخت بگیرید. (۹)

دوست داشتن فرزندان، پرده ای در برابر آتش است. (۱۰)

۱- الفردوس، کاشف الغطاء، ج ۳، ص ۵۴۹، ح ۵۷۱۵.

۲- اصول کافی، ج ۶، ص ۴۹، ح ۳.

۳- اصول کافی، ج ۶، ص ۴۹، ح ۱.

۴- محمدباقر مجلسی، بحارالانوار، ج ۱۰۴، ص ۹۹، ح ۷۵.

۵- علی قائمی، خانواده و تربیت کودک، صص ۲۰۰ و ۲۰۱.

۶- هندی، کنز العمال، ج ۱۱، ص ۹۱، ح ۳۰۷۴۷.

۷- عده الداعی، ص ۷۹.

۸- میزان الحکمه، ج ۱۰، ح ۱۶۴۶۹.

۹- میزان الحکمه، ج ۱۴، ح ۲۲۷۵۶.

۱۰- تنبیه الغافلین، ص ۳۳۴، ح ۵۰۱.

ص: ۲۰

امام علی علیه السلام

امام علی علیه السلام

هر کس در خردسالی سؤال کند، در بزرگ سالی پاسخ میگوید. (۱)

آداب و رسوم خود را به فرزندانان تحمیل نکنید؛ زیرا آنان برای زمانی غیر از زمان شما آفریده شده‌اند. (۲)

امام صادق علیه السلام

امام صادق علیه السلام

ما هنگامی که کودکانمان هفت ساله میشوند، به اندازه‌های که طاقت دارند، آنان را به نماز و روزه فرمان می‌دهیم. (۳)

خداوند عزوجل به انسان برای محبت بسیار به فرزندانش رحمت می‌فرستد. (۴)

همانا خداوند به بنده به دلیل محبت زیاد او به فرزندش رحم می‌کند. (۵)

احترام به والدین در قرآن

احترام به والدین در قرآن

در قرآن کریم از نیکی و احسان به پدر و مادر سخن به میان آمده و بر آن تأکید شده است، به گونه ای که این موضوع در کنار پرستش خداوند مطرح گشته و گویای اهمیت این موضوع است؛ امر مهمی که متأسفانه گاهی از آن غافل هستیم.

«و انسان را [نسبت] به پدر و مادرش به احسان سفارش کردیم. مادرش با تحمل رنج به او باردار شد و با تحمل رنج، او را به دنیا آورد و بار برداشتن و از شیر گرفتن او سی ماه است تا آن گاه که به رشد کامل خود برسد و به

۱- عبدالواحد تمیمی آمدی، غررالحکم و دررالکلم، ج ۵، ص ۲۶۴، ح ۸۲۷۳.

۲- ابن ابی الحدید، شرح نهج البلاغه، ج ۲۰، ص ۲۶۷.

۳- کافی، ج ۶، ص ۴۶.

۴- مکارم الاخلاق، ص ۲۱۹.

۵- کافی، ج ۶، ص ۵۰، ح ۵.

ص: ۲۱

چهل سال برسد. می گوید پروردگارا بر دلم بیفکن تا نعمتی را که به من و به پدر و مادرم ارزانی داشته ای، سپاس گویم و کار شایسته ای انجام دهم که آن را خوش داری و فرزندانم را برایم شایسته گردان. در حقیقت، من به درگاه تو توبه آوردم و من از فرمان پذیرانم. (احقاف: ۱۵)

«و انسان را درباره پدر و مادرش سفارش کردیم. مادرش به او باردار شد؛ سستی بر روی سستی و از شیر باز گرفتنش در دو سال است. [آری به او سفارش کردیم] که شکر گزار من و پدر و مادرت باش که بازگشت [همه] به سوی من است». (لقمان: ۱۴)

«و به انسان سفارش کردیم که به پدر و مادر خود نیکی کند، [ولی] اگر آنها با تو بکوشند تا چیزی را که بدان علم نداری با من شریک گردانی، از ایشان اطاعت مکن. سرانجامتان به سوی من است و شما را از [حقیقت] آنچه انجام می دادید باخبر خواهم کرد». (عنکبوت: ۸)

خدا را پرستید و چیزی را با او شریک مگردانید و به پدر و مادر احسان کنید و درباره خویشاوندان و یتیمان و مستمندان و همسایه خویش و همسایه بیگانه و هم نشین و در راه مانده و بردگان خود [نیکی کنید] که خدا کسی را که متکبر و فخر فروش است، دوست نمی دارد. (نساء: ۳۶)

«پروردگار تو مقرر کرد که جز او را پرستید و به پدر و مادر [خود] احسان کنید. اگر یکی از آن دو یا هر دو در کنار تو به سال خوردگی رسیدند، به آنها [حتی] اوف مگو و به آنان پرخاش مکن و با آنها سخنی شایسته بگوی». (اسراء: ۲۳)

«و چون از فرزندان اسرائیل پیمان محکم گرفتیم که جز خدا را پرستید و به پدر و مادر و خویشان و یتیمان و مستمندان احسان کنید و با مردم [به زبان] خوش سخن بگویید و نماز را به پا دارید و زکات را بدهید، جز اندکی از شما [همگی] به حالت اعراض روی برتافتید». (بقره: ۸۳)

ازدواج و استحکام خانواده در کلام مقام معظم رهبری

ازدواج و استحکام خانواده در کلام مقام معظم رهبری

در اسلام بر روی ازدواج تأکید ویژه‌ای شد، به خاطر تأثیر عمیق تشکیل خانواده در تربیت انسان در رشد فضایل در ساخت و ساز انسان سالم از لحاظ عاطفی، رفتاری، روحی و تربیتهای بعدی. (۱)

بقای نسل بشری و قوام عالم به ازدواج است.

انتقال تمدن ها و فرهنگ ها به ازدواج است.

بقای استقلال جوامع چه از لحاظ سیاسی و چه از جهات دیگر به ازدواج است. (۲)

آن کشورهایی که در آن خانواده دارد ضایع میشود، در واقع، پایه های مدنیت آنها دارد میلرزد و نهایتاً فرو خواهد ریخت. (۳)

فرصت ازدواج و آرام گرفتن در یک مجموعه خانواده، یکی از فرصت های مهم زندگی برای زن و مرد است.

۱- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۳۰.

۲- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۴.

۳- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۳۸.

ص: ۲۴

ازدواج، وسیله تسلی و وسیله پیدا کردن یک غم خوار نزدیک است که برای انسان در طول زندگی بسیار لازم است. (۱)

اساس محبت، اطمینان است. اگر اعتماد بین زن و شوهر از بین رفت، محبت آرام آرام از بین خواهد رفت. باید به هم اعتماد داشته باشید. (۲)

اگر می‌خواهید محبت طرف مقابلتان به شما زیاد باشد، وفاداری کنید، حس اعتماد او را جلب کنید.

یکی از چیزهایی که محبت در خانواده را به کلی به هم می‌ریزد، بی‌اعتمادی زن و شوهر به همدیگر است. (۳)

در استحکام بنیان خانواده، زن و شوهر نقش مهمی دارند.

زن و شوهر با گذشت خودشان، با همکاری خود، با مهربانی و محبت و اخلاق خوب خودشان که از همه مهم تر هم محبت است می‌توانند این بنا را ماندگار و این سازگاری را همیشگی کنند. (۴)

خانواده، کلمه طیبه است. کلمه طیبه هم خاصیتش این است که وقتی یک جایی به وجود آمد، مرتب از خود برکت می‌تراود و به پیرامون خودش نفوذ می‌دهد. (۵)

اگر در زندگی، محبت وجود داشت، سختی‌های بیرون خانه آسان خواهد شد. برای زن هم سختی‌های داخل خانه آسان خواهد شد. (۶)

در ازدواج، اصل قضیه، محبت است. دخترها و پسرها این را بدانند. این محبتی که خدا در دل شما قرار داده، حفظ کنید. (۷)

۱- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۹.

۲- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۷۰.

۳- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۷۰.

۴- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۳۱.

۵- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۳.

۶- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۶۷.

۷- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۶۷.

ص: ۲۵

محبت، خانواده را پایدار می‌کند. محبت، مایه ابدی زندگی است. کارهای سخت به برکت محبت برای انسان آسان می‌شود. (۱)

در بنا و تشکیل خانواده و در حفظ خانواده باید احکام اسلامی را رعایت کرد تا خانواده باقی بماند.

اگر روشهای اسلامی رواج پیدا کند، خانواده مستحکم خواهد شد. (۲)

در محیط اسلامی، زن و شوهر با همدند، متعلق به همدند؛ در مقابل هم مسئولند، در مقابل فرزندان مسئولند، در مقابل خانواده مسئولند. (۳)

خانواده یک قرارداد است. یک امر طبیعی نیست که دو چیز را به هم وصل کرده باشند. (۴)

خانواده برای تنظیم زندگی انسان خیلی مهم است. البته خانواده باید خوب اداره شود، باید سالم اداره بشود. (۵)

انسان که ماشین نیست؛ انسان، روح است، انسان، معنویت است؛ انسان، عواطف و احساسات است. می‌خواهد آرامش پیدا کند. این آرامش کجاست؟ محیط خانواده است. (۶)

محیط خانواده، محیط آرامش است و باید محیطش آرام باشد. (۷)

اساس ازدواج و مهم ترین مصلحت ازدواج عبارت است از تشکیل خانواده. (۸)

۱- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۶۸.

۲- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۳۰.

۳- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۳۱.

۴- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۹.

۵- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۹.

۶- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۸.

۷- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۸.

۸- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۶.

اگر خانواده سالمی در یک جامعه‌های وجود داشته باشد، آن جامعه سالم خواهد شد. (۱)

نگرش اسلام به خانواده، نگرشی درست، نگرشی اصیل و یک نگاه همراه با اهتمام است. (۲)

تشکیل بنای خانواده یک نیاز اجتماعی است. (۳)

خانواده که نبود، نوجوان نیست، کودک نیست، انسان نیست، مرد و زن صالح نیست، انتقال تجربیات مثبت و خوب و باارزش نسل گذشته به نسل بعد نیست. (۴)

خانواده که نبود، مرکز تولید ایمان و دین باوری، دیگر نیست. (۵)

فایده خانواده در تربیت نسل بشر و ایجاد انسان‌های سالم از لحاظ معنوی و فکری و روانی، یک فایده منحصر به فردی است. (۶)

در شرع آمده که پیوند ازدواج را محکم نگه دارید. (۷)

خدای متعال از زندگی مشترک و مزدوج خوشش می‌آید. (۸)

آدم تنها، مرد تنها و زن تنها که همه عمر را به تنهایی میگذرانند، از دید اسلام یک چیز مطلوبی نیست. (۹)

اسلام این طور خواسته که خانواده، سلول حقیقی مجموعه پیکره جامعه باشد، نه فرد تنها. (۱۰)

۱- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۶.

۲- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۷.

۳- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۴.

۴- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۴.

۵- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۴.

۶- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۵.

۷- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۴.

- ۸- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲.
- ۹- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲.
- ۱۰- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲.

ص: ۲۷

اسلام اصرار دارد که پسرها و دخترها در همان سنینی که برای ازدواج آماده‌اند، ازدواج نمایند. (۱)

ازدواج، سنت آفرینش است، سنت میان انسان‌ها و همه اقوام و ادیان است. (۲)

از نظر اسلام، تشکیل خانواده یک فریضه است. عملی است که مرد و زن باید آن را به عنوان یک کار الهی و یک وظیفه انجام دهند. (۳)

زن و شوهر کوشش کنند یک دیگر را به راه خدا هدایت کنند، یک دیگر را در راه مستقیم نگه دارند و حفظ کنند. (۴)

جوانانی که مشغول کاری در راه خدا هستند، با گرفتن همسر، با ازدواج، نباید کارشان را متوقف کنند. (۵)

وظایف داخل خانه زنان، نه اهمیتش کمتر از وظایف بیرونی است و نه اینکه زحمتش کمتر است. شاید زحمتش بیشتر هم باشد.

دختران ما باید فاطمه زهرا علیها السلام را الگو قرار دهند. پسرهای ما هم باید حضرت زهرا علیها السلام و امیرالمؤمنین را الگو قرار دهند. (۶)

دختر و پسرها به دنبال ایده آل نباشند. در امر ازدواج، هیچ کس ایده آل نیست، انسان نمی‌تواند ایده آل خود را پیدا کند. باید بسازند و زندگی کنند. (۷)

سازگاری در زندگی، اساس بقای زندگی است و همین است که محبت می‌آفریند. همین است که موجب برکات الهی می‌شود.

۱- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲.

۲- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲.

۳- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲.

۴- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۸۱.

۵- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۸۳.

۶- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۸۴.

۷- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری،

ص: ۲۸

ازدواج یک نعمت خدادادی است. خدای متعال این همسر خوب را برای شما فراهم کرده است. پس باید به شایستگی شکر این نعمت را به جا آورید. (۱)

زن و شوهر باید یک دیگر را درک کنند و بفهمند. (۲)

زن و شوهر باید به یک دیگر احترام بگذارند، نه احترام ظاهری و تشریفاتی، بلکه احترامی واقعی. (۳)

احترام را در قلب خود نگه دارید، برای هم حرمت قائل باشید. این در اداره زندگی مهم است. بین زن و شوهر، اهانت و تحقیر و تذلیل نباشد. (۴)

محبت که به وجود آمد، آن وقت، خانواده پایدار خواهد شد. یک بنای مستحکم و پایداری که سالهای متمادی ادامه پیدا می کند. (۵)

وجه مشترک زوجین در زندگی باید عبارت باشد از: توجه به خدا و اطاعت دستورات الهی و عمل به فرامین خدا. (۶)

خیلی از زنها هستند که شوهر خودشان را بهشتی میکنند. خیلی از مردها هستند که همسر خود را حقیقتاً سعادتمند می کنند. (۷)

انسان با راهنمایی و دل سوزی و تذکر به جا، با مانع شدن از زیاده روی ها و بعضی از کج رفتاری های همسرش می تواند او را اهل بهشت کند. (۸)

۱- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۹۷.

۲- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۹۰.

۳- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۷۰.

۴- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۷۰.

۵- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۷۰.

۶- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۶۲.

۷- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۶۰.

۸- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۶۰.

ص: ۲۹

خوش بختی عبارت است از: آرامش، احساس سعادت و احساس امنیت. جشن و اسراف و زیاده روی، کسی را خوش بخت نمی کند. (۱)

مهریه و جهیزیه هم کسی را خوش بخت نمیکنند. پای بندی به روش شرع است که انسان را خوش بخت و سعادتمند میکند. (۲)

کمال بشری برای زن و شوهر در سایه ازدواج خوب ممکن خواهد شد. (۳)

اگر زن و شوهر، این کانون خانوادگی را قدر بدانند و برای آن اهمیت قائل باشند، زندگی امن و آسوده خواهد شد. (۴)

همه مردها دوست دارند وقتی وارد خانه شدند، خانه به آنها آرامش و امنیت و احساس راحتی و آسودگی بدهد. این وظیفه زن است. (۵)

مرد در چشم زن، مظهر اعتماد، نقطه اتکا و اعتماد است و محبت خودش را به او در این قالب ترسیم میکند. (۶)

اگر مرد نقطه اتکا در زمینه مسائل ظاهر زندگی است، زن هم به نوبه خود نقطه اتکاست برای مسائل روحی و معنوی زندگی. (۷)

زن، موجودی است رقیق، مظهر زیبایی و لطافت و رقت و مرد به این چشم به او مینگرد. محبت او را در این قالب ترسیم و مجسم می کند. (۸)

از طرف مرد وظیفه این طور است که ضرورت های زن را درک کند، احساسات او را بفهمد، نسبت به حال او غافل نباشد. (۹)

۱- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۵۹.

۲- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۵۹.

۳- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۵۹.

۴- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۵۹.

۵- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۵۴.

۶- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۵۲.

۷- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری،

ص ۵۲.

۸- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری،

ص ۵۲.

۹- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری،

ص ۵۳.

ص: ۳۰

زن و شوهر دو نفرند، دو شریکند، دو رفیقند، هر کدام یک وُسعی از لحاظ فکری و روحی دارند. (۱)

زن اگر دانشمند یا سیاست مدار باشد، در بحث معاشرت خانوادگی، او گل است. (۲)

روح زن چون لطیف تر است، احتیاج به آرامش بیشتری دارد. او نیاز به آسایش و تکیه کردن به یک جای مطمئن دارد. این تکیه گاه، شوهر است. (۳)

از هر چیزی که محیط خانواده را متشنج و دچار افسردگی و هیجان های بی مورد میکند، اجتناب کنید. (۴)

نکاح علاوه بر یک تقاضای طبیعی، یک سنت دینی و اسلامی نیز هست. (۵)

جوان ها در سنین مناسب، وقتی از دوران جوانی خارج نشده اند، در همان حال گرمی و شور و شوق باید ازدواج کنند. (۶)

در شرع مقدس اسلام، آنچه که معین شده است، این است که دختر و پسر باید کفو یک دیگر باشند و عمده مسئله در باب کفو، عبارت است از ایمان. (۷)

مهریه و جهیزیه زیاد هیچ دختری را خوش بخت نمی کند و هیچ خانواده ای را به آن آرامش و سکون و اعتماد لازم نمی رساند. (۸)

اگر مهریه سنگین شد، ازدواج ها مشکل خواهد شد، پسرها و دخترها بی خانمان خواهند ماند. هر چه آسان تر بگیرند، بهتر است. (۹)

۱- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۵۳.

۲- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۵۰، (اشاره به حدیث «المراه ریحانه و لیست بقهرمانه»؛ بحار الانوار، ج ۱۰۰، ص ۲۵۳).

۳- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۵۱.

۴- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۳۱.

۵- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۳.

۶- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۳.

- ۷- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۵.
- ۸- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲۸.
- ۹- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲۷.

ص: ۳۱

من از مردم سراسر کشور خواهش می‌کنم که آن قدر مهریه‌ها را زیاد نکنند. این سنت جاهلی است. (۱)

مهریه سنگین خلاف سنت پیامبر و اولاد ایشان و ائمه هدی علیهم السلام و بزرگان اسلام است. (۲)

بعضی خیال می‌کنند که مهریه سنگین به حفظ پیوند زناشویی کمک می‌کند. این خطاست، اشتباه است. (۳)

آن چیزی که مانع طلاق می‌شود، اخلاق و رفتار است. رعایت موازین اسلامی است. (۴)

اگر چنانچه در ازدواج، بحث مادیات عمده شد، این معامله عاطفی و روحی و انسانی تبدیل خواهد شد به معامله مادی. (۵)

سازگاری در محیط خانواده جزو واجبات است. (۶)

اگر خدای ناکرده، این زن و شوهر، نااهل باشند، مهریه سنگین هیچ معجزه‌ای نمی‌تواند بکند. (۷)

مهریه سنگین مال دوران جاهلیت است. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله آن را منسوخ کرد. (۸)

مهریه هر چه کمتر باشد، به طبیعت ازدواج نزدیک تر است؛ چون طبیعت ازدواج، معامله که نیست، زندگی دو انسان است. (۹)

۱- مطلع عشق (گزیده‌ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه‌ای به زوج‌های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲۷.

۲- مطلع عشق (گزیده‌ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه‌ای به زوج‌های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲۷.

۳- مطلع عشق (گزیده‌ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه‌ای به زوج‌های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲۶.

۴- مطلع عشق (گزیده‌ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه‌ای به زوج‌های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲۶.

۵- مطلع عشق (گزیده‌ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه‌ای به زوج‌های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲۷.

۶- مطلع عشق (گزیده‌ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه‌ای به زوج‌های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۹۰.

۷- مطلع عشق (گزیده‌ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه‌ای به زوج‌های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲۶.

۸- مطلع عشق (گزیده‌ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه‌ای به زوج‌های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲۴.

۹- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲۵.

ص: ۳۲

عروسی شیرین آن عروسی نیست که در آن خیلی خرج می شود، عروسی شیرین، عروسی صمیمانه است. (۱)

من به همه مردم سراسر کشور توصیه میکنم که ازدواجها را آسان کنند، بعضی ها ازدواج ها را مشکل میکنند. (۲)

اگر عقد، اسلامی باشد به سبک و سنت های قرآنی و بنیانگذاری شده به وسیله اسلام، زندگی شیرین میشود و زن و شوهر با هم خوب زندگی می کنند. (۳)

اصل مسئله ازدواج عبارت است از تفاهم و انس و اتحاد دو موجود در زندگی با یک دیگر که این البته در اصل یک امر طبیعی است. (۴)

بهترین دختران عالم، حضرت فاطمه زهرا علیها السلام بود و بهترین پسران عالم و بهترین دامادها هم حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام بود. ببینید اینها چگونه ازدواج کردند؟ (۵)

مهم ترین کمک به همسر این است که سعی کنید همدیگر را دین دار نگه دارید و مراقب باشید همسرتان خطای دینی نکند. (۶)

ازدواج در حقیقت، دروازه ورود به تشکیل خانواده است و اساس همه تربیت های اجتماعی و انسانی است. (۷)

نفس این علقه زوجیت و تشکیل یک واحد جدید، مایه آرامش زن و مرد و مایه کمال و اتمام شخصیت آنهاست. (۸)

۱- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲۰.

۲- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲۲.

۳- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۱۸.

۴- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲۰.

۵- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲۳.

۶- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۶۲.

۷- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۸.

۸- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری،

شارع مقدس، خانواده مسلمان و سالم را دوست دارد. (۱)

هم زن و هم مرد بنا را بر سازش و هم زیستی و همراهی بگذارد. (۲)

انسان گاهی در زندگیش دچار تلاطم میشود. همسر یک آرامش به انسان میدهد که متلاطم نباشد. (۳)

اگر انسان بخواهد فرآورده های ذهنی و فکری خود را به نسل های بعدی منتقل کند و جامعه از گذشته خودش بخواهد سود ببرد، این فقط با خانواده ممکن است. (۴)

در محیط خانواده است که اول بار، همه هویت و شخصیت یک انسان بر اساس فرهنگ آن جامعه شکل می گیرد. (۵)

خانواده در اسلام، یعنی محل سکونت دو انسان، محل آرامش روانی دو انسان، محل انس دو انسان با یک دیگر. (۶)

پیوند ازدواج زناشویی یکی از نعمات بزرگ الهی و یکی از اسرار آفرینش است. (۷)

ازدواج یکی از موجبات بقا و ماندگاری و صحت و صلاح جوامع است. (۸)

جامعه بی خانواده، جامعه آشفته ای است، جامعه ناامنی است. (۹)

اگر جامعه ای خانواده نداشته باشد یا خانواده در آن متزلزل باشد، انسان در بهترین پرورشگاه های خود هم پرورش پیدا نخواهد کرد. (۱۰)

۱- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۸.

۲- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۳۱.

۳- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۸.

۴- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۶.

۵- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۶.

۶- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۷.

۷- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری،

ص ۲۴.

۸- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری،

ص ۲۴.

۹- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری،

ص ۲۴.

۱۰- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی

اکبری، ص ۲۴.

آنجایی که انسان در آن صفا می یابد، راحتی روانی می یابد، این محیط خانواده است. (۱)

اگر خانوادگی در جامعه نباشد، همه تربیتهای بشری و همه نیازهای روحی انسان ناکام خواهد ماند. (۲)

وقتی خانواده سست شد، نسل هایی که همینطور پشت سر هم می آیند، بی حفاظند. (۳)

طبیعت و ساخت بشری این گونه است که جز در آغوش خانواده، تربیت سالم و کامل و بی عیب و آن بالندگی لازم روحی پیدا نخواهد شد. (۴)

اسلام در بیان قرآن، آفرینش زن و مرد و هم زیستی اینها و در نهایت، زوجیت آنها را برای آرامش شناخته است. (۵)

در خانواده، سه دسته انسان اصلاح میشوند: یکی مردها که پدران این خانواده هستند؛ یکی زن ها که مادران این خانواده اند و دیگری، کودکان که نسل بعدی این جامعه هستند. (۶)

اگر محیط زندگی آرام و مناسبی در خانواده حکم فرما باشد، می توان خاطر جمع شد که فرزندان از لحاظ ساختار عاطفی و روانی سالم هستند. (۷)

خانواده خوب یعنی زن و شوهری که با هم مهربان باشند، باوفا و صمیمی باشند و به یک دیگر محبت و عشق بورزند، رعایت همدیگر را بکنند و مصالح همدیگر را گرامی و مهم بدانند. (۸)

۱- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۷.

۲- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۵.

۳- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۵.

۴- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۵.

۵- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۷.

۶- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۵.

۷- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۵.

۸- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۲۶.

ص: ۳۵

ازدواج، رعایت های اخلاقی است که دختر و پسر باید با همدیگر تا آخر عمرشان رعایت کنند و رعایت اصلی حفظ این پیوند است. (۱)

آنچه که در ازدواج مهم است، رعایت های بشری و انسانی است. (۲)

در اسلام، ملاک این همکاری که اسمش زوجیت است، عبارت است از دین و تقوا. (۳)

اسلام، ازدواج را یک ارزش قرار داده. کسی که ازدواج نمی کند، خود را از این ارزش محروم نموده است. (۴)

برای اسلام، زن و مرد هیچ فرقی ندارد. برای اسلام، جنس زن یا جنس مرد مطرح نیست؛ تکامل انسانی مطرح است. (بیانات، ۳۰/۷/۱۳۷۶)

اگر زن در جامعه بتواند به علم و معرفت و کمالات معنوی و اخلاقی ای که خدای متعال و آیین الهی برای همه انسان ها چه مرد و چه زن به طور یکسان در نظر گرفته است، برسد، تربیت فرزندان بهتر خواهد شد، محیط خانواده گرم تر و باصفا تر خواهد شد. (بیانات، ۳۰/۷/۱۳۷۶)

زن بودن، برای زن یک ارزش والاست؛ یک اصل است. (بیانات، ۱۳/۴/۱۳۸۶)

به هیچ وجه تشبیه به مردان برای زن ارزش به حساب نمی آید؛ همچنان که برای مردها، تشبیه به زنان ارزش به حساب نمی آید. (بیانات، ۱۳/۴/۱۳۸۶)

مسئله اصلی زن، آن مسئله اساسی است که امروز در غرب متأسفانه از بین رفته است. آن همان احساس آرامش و امنیت و احساس امکان بروز استعداد و مورد ستم قرار نگرفتن در جامعه و در خانواده و در خانه شوهر و در خانه پدر و امثال این هاست. (بیانات، ۳۰/۷/۱۳۷۶)

۱- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۴.

۲- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۴.

۳- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۵.

۴- مطلع عشق (گزیده ای از رهنمودهای حضرت آیت الله خامنه ای به زوج های جوان)، گردآورنده: محمدجواد حاج علی اکبری، ص ۱۲.

ص: ۳۶

در همه طرح‌هایی که ما داریم، بایستی «خانواده» مبنا باشد؛ یعنی شما اگر بزرگ‌ترین متخصص پزشکی یا هر رشته دیگری بشوید، چنانچه زن خانه نباشید، این برای شما یک نقص است. (بیانات، ۴/۱۰/۱۳۷۰)

نقش زن به عنوان عضوی از خانواده به نظر من از همه نقش‌هایی که زن می‌تواند ایفا کند، این اهمیتش بیشتر است. (بیانات، ۱۳/۴/۱۳۸۶)

ای پدرانِ دخترها! دخترها را برای داماد پول دار و اشرافی و شغل دار و نام و نشان دار و اسم و رسم دار نگه ندارید. اگر می‌بینید یک جوان، مسلمان مؤمنی است، دختر و پسر هر دو مسلمان، هر دو کفو، وسایل ازدواجشان را فراهم کنید. این قدر سنگ بر سر راه ازدواج نیاندازید. (خطبه نماز جمعه، ۷/۹/۱۳۵۹)

ای مادرانِ پسرها و ای خود پسرهایی که می‌خواهید داماد بشوید! در ازدواج، معیارهای اسلامی را در نظر بگیرید. همه اش دنبال زیبایی نروید. (خطبه نماز جمعه، ۷/۹/۱۳۵۹)

از نظر اسلام، خانواده یک رکن بزرگ است، اگر باشد و سالمش باشد و تربیت درست باشد، در پیشرفت کار جامعه به صورتی که اسلام می‌خواهد، تأثیر زیادی دارد. اسلام می‌خواهد این کانون تشکیل بشود و به وجود بیاید. (حدیث ولایت، ج ۷، ص ۲۲۱)

یکی از معیارهایی که من به شدت مایل به نفی آن هستم، مسئله ثروت است. وقتی جوانی می‌خواهد ازدواج کند چه پسر و چه دختر اصلاً نباید ثروت همسر و نامزد ازدواجش را مورد توجه قرار دهد. به نظر من این یک جاذبه گمراه کننده است، نه یک جاذبه حقیقی. (بیانات، ۱۸/۸/۱۳۷۷)

ازدواج برای فرزندان خود را آسان بگیرید؛ چرا که نتیجه درخواست مهریه‌های بالا و جهیزیه‌های سنگین موجب تأخیر و احتمالاً انجام نشدن ازدواج میان جوانان خواهد شد. (بیانات، ۳/۹/۱۳۷۳)

ص: ۳۷

انسان که ماشین نیست، انسان روح است، انسان معنویت است، عواطف و احساسات است. حالا می‌خواهد آرامش پیدا کند. آرامش کجاست؟ محیط خانواده است. (بیانات، ۱۶/۱۱/۱۳۷۹)

عروس و داماد به هم محبت بورزند، چون محبت آن ملاطی است که اینها را برای هم حفظ می‌کند، در کنار هم نگه می‌دارد و نمی‌گذارد از هم جدا شوند. محبت که بود، وفاداری هم هست. (۲۴/۹/۱۳۷۶)

محبت در صورتی خواهد ماند که طرفین حقوق یک دیگر و حدود خود را رعایت کنند و از آن تخطی و تجاوز نکنند. (بیانات، ۱۱/۱۲/۱۳۷۷)

احترام به این معنا نیست که مثلاً همدیگر را با القاب و آداب صدا کنند، بلکه قلباً مرد نسبت به زن خود و زن نسبت به مرد خود، احساس احترام داشته باشند. (بیانات، ۱۹/۹/۱۳۷۱)

اگر بخواهید همسرتان به شما آن محبتش محفوظ بماند، باید رفتار خودتان را محبت برانگیز کنید. حالا معلوم است که انسان چه کار باید بکند تا محبتش معلوم شود. (بیانات، ۱۹/۱۲/۱۳۷۶)

بایستی وفاداری کنید، امانت نشان بدهید، صفا نشان بدهید، توقعات خود را خیلی بالا نبرید، باید همکاری کنید، باید اظهار محبت کنید، اینها محبت ایجاد می‌کند. (بیانات، ۱۹/۱۲/۱۳۷۶)

اگر زن و شوهرها نسبت به احساسات یک دیگر بی‌اعتنایی و بی‌توجهی کنند و به تدریج حالت بی‌محبتی از یک طرف به وجود بیاید؛ چون بی‌محبتی مرضی مسری است، حتماً به آن طرف دیگر هم سرایت می‌کند. این طوری است. نباید بگذارید. هر دو باید تلاش و کوشش کنید. این پایه اصلی است. (۱۶/۵/۱۳۷۹)

ص: ۳۸

خانواده خوب یعنی زن و شوهری که با هم مهربان باشند، باوفا و صمیمی باشند و به یک دیگر محبت و عشق بورزند، رعایت همدیگر را بکنند، مصالح همدیگر را گرامی و مهم بدانند. (بیانات، ۱۲/۹/۱۳۷۷)

زن در داخل خانواده، عزیز و مکرم و محور مدیریت درونی خانواده است. شمع جمع افراد خانواده است، مایه انس و سکینه و آرامش است. (بیانات، ۵/۵/۱۳۸۴)

بعضی خیال می کنند که زن کمبودش این است که مشاغل بزرگ و پرسروصدا ندارد. مشکل زن این نیست. حتی آن زنی که شغل بزرگی هم دارد، همان زن هم به محیط امنی در خانواده، به یک شوهر مهربان، با محبت، به یک تکیه گاه مطمئن عاطفی و روحی که شوهر و مرد اوست، احتیاج دارد. (بیانات، ۳۰/۷/۱۳۷۶)

در داخل خانواده هم، از نظر اسلام، مرد موظف است که زن را مانند گلی مراقبت کند. می فرماید: «المرأه ریحانه؛ زن گل است». (بیانات، ۳۰/۶/۱۳۷۶)

کانون خانواده که حوضچه آرامش زندگی پرچالش و پرتلاش هر انسانی است به وجود زن آرام می گیرد و سکینه و اطمینان پیدا می کند. (بیانات، ۵/۵/۱۳۸۴)

مهم ترین چیزی که بشر به آن احتیاج دارد، آرامش است. سعادت انسان در این است که از تلاطم و اضطراب روحی در امان و آرامش روحی داشته باشد. این را خانواده به انسان می دهد؛ هم به زن و هم به مرد. (بیانات، ۳۰/۷/۱۳۷۶)

ص: ۳۹

ساده زیستی در خانواده در کلام مقام معظم رهبری

ساده زیستی در خانواده در کلام مقام معظم رهبری

از اینکه مردم فداکار و انقلابی ایران در امور شخصی به مصرف گرایی سوق داده شوند و قناعت انقلابی را از یاد ببرند، به خدا پناه می برم.

آنان که تجملات را از روی بی دردی ناشی از وسعت و توانایی مالی انجام می دهند به خود آیند و به انفاق روی آورند. ۱

در همه امور زندگی تان سادگی را رعایت کنید. اولش هم، همین مجلس ازدواج است. از اینجا شروع می شود. اگر ساده برگزار کردید، قدم بعدی اش هم می شود ساده. (۱)

از اول، پایه زندگی را بر اساس سادگی و ساده زیستی بگذارید تا زندگی بر خودتان، بر کسانتان و بر مردم جامعه ان شاءالله آسان شود. (۲)

اسیر تجملات و تشریفات و چشم و هم چشمی ها نشوید.

خودتان را در دام مسابقه مادی در امر زندگی نیندازید. هیچ کس در این مسابقه خوش بخت و کام یاب نمی شود.

این ظواهر زرق و برق دار زندگی شخصی، اینها هیچ کدام انسان را نه خوش بخت می کند، نه دلشاد و راضی.

۱- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۱۰۰.

۲- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۱۰۰.

ص: ۴۰

زندگی باید با کفاف و راحت بگذرد، نه پرخرج و مسرفانه. این دو تا را بعضی ها چرا با هم اشتباه می کنند؟ با کفاف یعنی محتاج کسی نباشند و بتوانند زندگی شان را اداره کنند، بدون احتیاج به هیچ کس. (۱)

زندگی تان را بر پایه اسراف قرار ندهید؛ زندگی را ساده قرار دهید. (۲)

زندگی را آن طوری که خدای متعال می پسندد، قرار دهید و از طبیات الهی بهره مند شوید؛ بر حسب اعتدال و عدالت. (۳)

یکی از موجبات سعادت خانواده ها و اشخاص این است که تقیدات زاید و تجملات زیادی و پرداختن بیش از اندازه لازم به امور مادی، از زندگی ها دور شود. (۴)

ساده زندگی کردن منافاتی با رفاه هم ندارد. آسایش اصلاً در سایه ساده زندگی کردن است. (۵)

قناعت کنید، از قناعت خجالت نکشید. بعضی ها خیال می کنند که قناعت مال آدم های تهی دست و فقیر است و اگر آدم داشت، دیگر لازم نیست، قناعت کند. ۱۱

مادرهای عروس ها در تهیه جهیزیه دست نگه دارند، خیلی افراط و اسراف نکنند. (۶)

جهیزیه فاطمه زهرا علیها السلام به قدری بود که شاید دو نفر آدم با دست می توانستند از این خانه بردارند ببرند آن خانه. ببینید افتخار اینهاست. ارزش اینهاست. (۷)

۱- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۹۹.

۲- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۹۸.

۳- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۱۰۰.

۴- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۱۰۰.

۵- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۱۰۰.

۶- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۱۳۱.

۷- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۱۳۰.

ص: ۴۱

مبادا خیال کنید که دخترتان اگر جهیزیه‌اش کمتر از دختر همسایه و قوم و خویش بود، این سرشکستگی است؛ نه این سرشکستگی نیست. (۱)

توقعات مادی زیاد و بالا، موجب تنگی معیشت و موجب ناراحتی خود انسان می شود. (۲)

اگر انسان توقع خودش از زندگی را توقع کمی قرار دهد، این مایه سعادت خواهد بود. (۳)

در همه مراحل بایستی میانه روی و قناعت و گرایش به روش متواضعانه و فقیرانه را فراموش نکرد که این نظر اسلام است. (۴)

سعی تان را بگذارید بر زندگی ساده و به دور از اشرافی گری؛ بر زندگی ای که منطبق باشد بر زندگی متوسط مردم. نمی گویم پایین ترین مردم، متوسط مردم. (۵)

ساده بر گزار کردن ازدواج، چه در مهریه، چه در جهیزیه و چه در مجلس عروسی، ننگ نیست. (۶)

ما عقیده داریم که همه از روی عقیده و ایمان و عشق و دل خودشان به یک حدی قانع باشند. (۷)

زندگی را ساده بگیرید، خودتان را اسیر تشریفات نکنید. (۸)

۱- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۱۲۸.

۲- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۱۰۰.

۳- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۱۰۰.

۴- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۱۰۰.

۵- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۱۰۰.

۶- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۱۲۱.

۷- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۹۹.

۸- مطلع عشق، ج ۱۰، ص ۹۹.

ص: ۴۳

زن و خانواده از چند چشم انداز

اشاره

زن و خانواده از چند چشم انداز

زیر فصل ها

خانواده، سنگ بنای جامعه

جایگاه والدین و ارتباط آنان با فرزندان

پیوند خانواده و دین

دعوت به ازدواج ساده و تأمین آرامش در خانواده

پی آمدهای زندگی مجردی

اهمیت آموزش در خانواده

راهکارهای موفقیت آمیز همسران در برقراری روابط

گسترش و تعمیق اخلاق اسلامی در خانواده

تبیین روابط و مناسبات خانوادگی صحیح

صمیمیت و احترام در خانواده

نقش مادران در تربیت دینی فرزندان

به فرزندانمان بیاموزیم

اهمیت تفریحات سالم در خانواده

اهمیت و نقش شادی در خانواده

نقش رسانه ها در هویت فرزندان

توجه به سبک زندگی اسلامی ایرانی و نقد سبک زندگی غربی

آسیب های خزان زندگی

خانواده، اینترنت، الگوپذیری و توطئه نظام سلطه

خانواده، سنگ بنای جامعه

خانواده، سنگ بنای جامعه

خانواده محل تحقق غرایز محبت، عشق و نوع دوستی است.

خانواده، نهادی مقدس است که می تواند بهترین مکان برای آسایش و آرامش جسم و روان آدمی باشد.

خانواده، سنگ بنای جامعه و سازمان نظام یافته اجتماعی است که در همه جوامع ارزش و اهمیت بسیاری دارد.

خانواده، نخستین و پایدارترین نهاد انسانی و بخشی کوچک و مؤثر از جامعه است که عناصر آن بر یک دیگر اثر گذارند.

خانواده، مهم ترین نهاد در هر جامعه است؛ نهادی که پایه های فرهنگ جامعه در آنجا شکل می گیرد.

خانواده از محوری ترین نهادهای اجتماعی بشری و هسته نخستین تشکیل جامعه به شمار می رود.

خانواده یعنی محیطی امن و دوست داشتنی؛ جایی برای سپردن دردها و غصه ها به فراموشی زمان.

ص: ۴۴

خانواده جایی است که فرزندان، این آینده سازان جامعه می آموزند که یک دلی و هم یاری، رمز شکوفایی هر گروه و نهاد و جامعه ای است.

خانواده، ارزشمندترین جایگاه تربیتی را دارد، به گونه ای که مراقبت ها و حمایت های اولیه در خانواده شکل می گیرد و اساسی ترین نیازها با یاری این نهاد مهم برطرف می شود.

زندگی خانوادگی، پدیده ای جهانی است و از قدیمی ترین و در عین حال، بادوام ترین نهادهای انسانی به شمار می رود.

آیا می دانید هر بحرانی که اجتماع را فرا گیرد، خانواده نیز از آن اثر می گیرد و در مقابل، هرگاه خانواده گرفتار تزلزل و کاستی شود، آینده جامعه نیز به خطر می افتد؟

اگر بنیان اخلاقی و معنوی خانواده، استوار باشد، بحران های احتمالی جامعه کاهش می یابد؟

با توجه به کارکردهای خانواده می توان گفت نقش خانواده در حیات اجتماعی انسان ها، انکارناپذیر است.

آیا می دانید استواری روابط خانوادگی، در بهبود روابط اجتماعی و کاهش مشکلات جامعه نقش مؤثر و مثبتی دارد؟

آیا می دانید برای تحقق جامعه ای پویا و معنوی، پیش از هر چیز باید خانواده ای سالم و معنوی داشته باشیم؟

اجتماع سالم در گروی خانواده های سالم است.

خانواده معتدل و سالم می تواند افرادی را تربیت کند که در آینده وارد اجتماع شوند و سرمنشأ بیشترین تعاملات و ارتباطات مختلف باشند.

اعضای خانواده همانند قطعات پازل، در کنار یک دیگر و در رابطه ای تنگاتنگ می توانند تصویری کامل و زیبا را بیافرینند.

ص: ۴۵

در بین اعضای خانواده خوش بخت، حس مسئولیت وجود دارد؛ زیرا اعضا به گفت و گو و مشورت منطقی اعتقاد دارند و احساس مسئولیت می کنند.

در خانواده خوش بخت، افراد به یک دیگر اعتماد دارند و از این اعتماد سوءاستفاده نمی کنند و اعتماد را یکی از پایدارترین ویژگی زندگی خود می دانند.

اعضای خانواده خوش بخت از سلیقه ها و عقاید یک دیگر آگاهند و به آن احترام می گذارند.

اعضای خانواده خوش بخت، خواسته های طبیعی شان را بدون نگرانی یا خشونت نشان می دهند.

اعضای خانواده خوش بخت به حریم یک دیگر احترام می گذارند و از حدود خود فراتر نمی روند.

اعضای خانواده خوش بخت، نگران سلامت روحی و جسمی یک دیگر هستند و از هم مراقبت می کنند.

اعضای خانواده خوش بخت، در بیشتر وقت ها لحظات خوشی را که با یک دیگر بوده اند، مرور می کنند، دنبال خاطرات تلخ نیستند و دوست دارند همیشه در فضایی شاد زندگی کنند.

صرفه جویی و پس انداز کردن جزو برنامه های اقتصادی خانواده های خوش بخت است.

اعضای خانواده خوش بخت، برای رشد یک دیگر می کوشند و زمینه پیشرفت خانواده را فراهم می کنند.

هیچ کس در خانواده خوش بخت، خود را برتر از دیگری و قدرتمند نمی بیند.

همه اعضای خانواده خوش بخت احساس می کنند برنده و موفق و امیدوارند.

ص: ۴۶

افراد در خانواده خوش بخت، علاقه، عشق، محبت، صفا و یک دلی خود را در رفتار و گفتار به یک دیگر ابراز می کنند.

افراد در خانواده خوش بخت، از یک دیگر انتظار بی جا و توقع نامناسب ندارند.

زن و مرد خانواده خوش بخت، در برابر درخواست های هم برخوردی مثبت و منطقی دارند.

در خانواده خوش بخت، زن و مرد در کنار یک دیگرند، نه رو در رو و رقیب یک دیگر. آنها رفیق هم هستند و از خود واکنش منفی نشان نمی دهند.

خانواده های خوش بخت می کوشند بچه های خوب و سعادت‌مندی تربیت کنند و به جامعه تحویل دهند.

حضور خداوند متعال در رابطه بین زوجین مسلمان، پر رنگ است.

اساس تفاهم در خانواده، داشتن روحیه تواضع است.

احترام و محبت به خانواده حاکمیت می بخشد.

همان گونه که به خانه و لباس و فرش و چینش وسایل اهمیت می دهیم، باید برای آراستگی، آرامش و چینش تربیتی نظام خانواده اهمیت قائل شویم.

آرامش مادر در خانواده، زمینه ساز تربیت درست فرزندان است. اگر مادری از نظر عاطفی آسیب ببیند، دل مردگی و سبب تضعیف تربیت فرزندان و مدیریت خانه می شود.

والدین می توانند برای پرورش استعداد های فرزندان، محیطی آرام و دوست داشتنی فراهم کنند.

اگر کودکان ما در خانه آسایش نداشته باشند، بدون شک، بیرون از خانواده دنبال آن خواهند بود. که در این صورت، امنیت و سلامت آنان به خطر می افتد.

ص: ۴۷

کودک، رفتار و کردار والدین را در ناخودآگاه ذهن خود ضبط می‌کند و در آینده آنها را به کار خواهد بست.

پدران و مادرانی که به فردای فرزندان خود اهمیت می‌دهند و از کودکی در اندیشه آموزش، فراغت و سرگرمی های مفید آنها هستند، فرزندانشان کمتر در جامعه آسیب می‌بینند.

اگر رنگ امروز آبی است، مدیون نقاشی خوب پدران و مادران ماست و اگر خاکستری، باز هم نتیجه نقاشی آنهاست. ما، پدران و مادران امروز، فردای جامعه را چگونه نقاشی می‌کنیم و چه چیز به فرزندانمان می‌آموزیم؟

هر چه امروز داریم، یادگار دیروز است. ما برای فردای فرزندانمان چه یادگاری به جا می‌گذاریم؟

خانواده در نظام ارزشی اسلام، منزلت و قداست خاصی دارد و زنان در خانواده، مدیریت داخلی این واحد کوچک اجتماعی را برعهده دارند.

زن علاوه بر وجهه انسانی خویش و نیز نقش اجتماعی اش در جامعه، در خانواده نیز نقش و مسئولیت هایی دارد که تربیت صحیح فرزند و پاسداری از کانون گرم خانواده از مهم ترین این نقش هاست.

ایجاد سکون و آرامش همسران در کنار یک دیگر، یکی از اهداف مهم ازدواج است.

وجود صفا، یک رنگی و صمیمیت در خانواده، نشانه توفیق ازدواج در رسیدن به هدف اصلی تر است و نشان می‌دهد زن و مرد هر دو به وظایف خود عمل می‌کنند.

با توجه به عواطف بسیار زنان، آنان در تأمین بهداشت روانی خانواده نقش چشم گیری دارند. خداوند در قرآن می‌فرماید: «از نشانه های خداوند این است که برای شما از جنس خودتان همسرانی آفرید تا در کنارشان آرامش پیدا کنید و میان شما مودت و رحمت برقرار ساخت».

زن می تواند همسر خسته و ناامیدش را در برابر مشکلات، امیدوار سازد یا دست کم سنگِ صبور او باشد.

تربیت و تعلیم و پرورش انسان یکی از وظایف زنان است که سعادت فردی آنان را تضمین می کند.

زن در جامعه اسلامی، محور و کانون اصلی تشکیل خانواده است.

زنان، مهم ترین نهاد اجتماعی را که محلی برای پرورش نسل بشر است، شکل می دهند. در بیان مکرر از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امیر مؤمنان، علی و ائمه علیهم السلام، این رسالت به عنوان جهاد زنان تعریف شده است که به تنهایی با همه فعالیت های اجتماعی، سیاسی و جهاد مردان در راه خدا برابری می کند.

خداوند به حرمت نقش مادری و به حکمت نیازمندی هایی که این نقش برای اثر گذاشتن روی فرزندان دارد، از هیچ چیز دریغ نفرموده و به زن دو قابلیت عظیم داده است: یکی، قدرت تحول و دیگری، قدرت تحمل.

خداوند متعال، کلام مادر را اثرگذار کرده و چون او از در عاطفه که در باز قلب انسان هاست، وارد می شود، کلام و کردارش بسیار اثرگذار است.

امروز روان شناسی مدرن این نکته را تأیید کرده که پژواک صدای مادر در روح و جان فرزندان اثرگذار است.

تربیت صحیح فرزند یا انسان سازی از کارکردهای اساسی خانواده است و این امر مهم از مادر ساخته است.

مهم ترین نقش زن، حضور در خانه و ایجاد کانونی محبت آمیز برای تربیت فرزندان و حتی شوهران است.

اگر زنان شاغل نمی توانند به وظایف اصلی شان در خانه برسند و فرزندان شان را تربیت کنند و نیازهای مشروع مرد را برآورده سازند، در حقیقت، کارشان ارزشمند تلقی نمی شود.

ص: ۴۹

مقام معظم رهبری می فرماید: «اسلام در باب خانواده و جایگاه زن در خانواده، نظر خیلی روشنی دارد: «المرأه سیده بیتها؛ بزرگ خانه، زن خانه است» این جمله از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله است.

زن در خانواده، جایگاه ویژه ای دارد و ائمه علیهم السلام در گفتارهای گوناگونی در این باره فرموده اند: «المرأه ریحانه و لیست بقهرمانه».

حضور در خانواده که اولین و مهم ترین پایگاه اجتماعی به شمار می آید، برای زنان از کار در بیرون بسیار مهم تر است!

قابلیت هایی که خداوند در وجود زنان به امانت نهاده است، با برخی مشاغل امروز سنخیت ندارد.

خوب است فرزندان دست بوسی پدر و مادر و قدرشناسی از آنها را از یاد نبرند و با احترام عملی به والدین، به فرزندان خود نیز اخلاق پسندیده را بیاموزند.

دید و بازدید و سراغ گرفتن از خویشاوندان و بستگان، یکی از آموزه های زیبای دین ماست. چه زیباست اگر همواره این آموزه را به یاد داشته و در مناسبت های خاص و روزهای عادی به این سنت پای بند باشیم.

تجمل گرایی یکی از دردناک ترین پدیده های زندگی مدرن و یکی از دلایل به تأخیر افتادن ازدواج و در نهایت، ایجاد مشکلات مختلف فردی و اجتماعی است.

یادمان باشد تجمل گرایی از دوره کودکی در ذهن فرزندانمان شکل نگیرد.

ساده زیستی فقط در گذشته های دور راه گشا نبوده است، بلکه حتی در دنیای مدرن امروز هم می تواند راه گشا باشد.

ص: ۵۰

جایگاه والدین و ارتباط آنان با فرزندان

جایگاه والدین و ارتباط آنان با فرزندان

وقتی بهشت زیر پای مادران است، وقتی نگاه محبت آمیز به والدین عبادت محسوب می شود، وقتی احسان و نیکی به پدر و مادر، عمر را افزایش می دهد، چرا از این موضوع غفلت کنیم؟

ارج نهادن به والدین نشانه کوچکی از درک و هوشمندی و عاطفه و قدرشناسی در مقابل تمام زحماتی است که پدر و مادر از پیش از ولادت فرزندان تا دوران رشد و شکوفایی و به اصطلاح «سرانجام گرفتن» و حتی پس از آن، با آنها درگیر بوده اند.

خیلی باید مراقب باشیم، مبدا عملی از ما سر بزند که سبب دل آزرده‌گی و دل شکستگی والدین شود.

هرگز نباید سلامتی جسمی و شادابی و نشاط روحی والدین را کم اهمیت دانست. باید همواره آنها را در میان کانون گرم خانواده جای داد تا هرگز احساس تنهایی نکنند و غمگین و آزرده خاطر نباشند.

بر پایه روایات دینی، احسان به والدین، سبب طولانی شدن عمر، همنشینی با نیکان در آخرت و همچنین موجب مغفرت الهی می شود.

ص: ۵۱

کودکان، نعمت‌هایی هستند که خداوند به پدر و مادر ارزانی داشته است و به نیازمندی‌های آنان باید در محیط خانواده پاسخ گفته شود. شادی، یکی از این نیازهاست.

چیزی که کودکان بیشتر به آن احتیاج دارند، داشتن خانواده‌ای مهرورز و هماهنگ و شادمان است.

دوره کودکی، چنان زود و تند می‌گذرد که ما چیزی از آن در نمی‌یابیم. باید آن سال‌ها را برای بچه‌هایمان، شاد، مهرآمیز و ایمن کنیم.

یادمان باشد: شاد زیستن در کنار همدیگر، بسیار اهمیت دارد.

باید هر عضوی از خانواده، خود را در شمار گروهی حس کند که برای نشاط و صمیمیت و حمایت از خانواده گام برمی‌دارد.

محبت به کودک سبب دریافت پاداش‌های معنوی می‌شود.

محبت به کودک سبب تقویت اعتماد به نفس کودک می‌شود.

محبت به کودک سبب پیش‌گیری از ناسازگاری کودک می‌شود.

محبت به کودک سبب تقویت احساس بالندگی و رشد کودک می‌شود.

با هر بار لبخند زدن پدر و مادر به فرزند، فرزند درمی‌یابد که به او اهمیت می‌دهند. بدین ترتیب، کودک در دوره خردسالی، اعتماد به نفس می‌یابد.

باید هفته‌ای یک بار همه اعضای خانواده دور هم جمع شوند تا درباره مسائل مختلف و برنامه‌های گوناگون گفت‌وگو کنند و امکان صحبت کردن، گوش دادن و به توافق رسیدن برای همگان فراهم آید.

تعطیلی آخر هفته، فرصت مناسبی برای هم‌دلی و استفاده از برنامه‌های خانواده و ارج نهادن به نظرهای فرزندان است.

بهتر است در روزهای تعطیل، چه در خانه و چه بیرون از خانه، محیطی شاداب و سرزنده، برای فرزندانمان فراهم آوریم.

ص: ۵۲

یکی از بهترین هدایایی که پدر و مادر می توانند به فرزندانشان بدهند، امکان شاد زیستن و شاد بودن آنهاست.

برای شاد بودن، به ثروت و دارایی فراوان نیازی نیست، بلکه می توان با ساده ترین و پیش افتاده ترین وسایل و امکانات نیز کودکان را شاد کرد.

بچه هایی که بتوانند احساسات و عواطف شاد درونشان را بشناسند، می توانند آن را در سراسر زندگی خود حفظ کنند.

شادی کودکان سبب تقویت روحیه، انگیزه، عزت نفس و پایداری آنها می شود.

خندیدن شما در کنار خانواده بر روح زندگی تان اثر فراوانی می گذارد و از بسیاری از فشارهای روانی خانواده می کاهد.

یادمان باشد کودکان موفق، کودکان شادند و کودکان شاد، کودکان موفقند.

همه اعضای خانواده به زمانی برای تخلیه بار هیجانی، زنگ تفریح و لحظه های شادی بخش نیاز دارند.

وقتی فرزندتان در انجام کاری موفق شده و توانسته است به هدفش برسد، با گفتن جمله هایی که شادی شما را از این پیروزی نشان دهد، او را تشویق کنید.

خانواده، محیطی برای یافتن و بارور کردن سرمایه وجودی و استعداد فرزندان است.

وقتی اشتیاق فرزندتان را برای همکاری بپذیرید و نشان دهید تحت تأثیر محبت های او قرار گرفته اید، موجب شادی و افزایش اعتماد به نفس او خواهید شد.

دوست داشتن و ابراز عشق و محبت زن و مرد به یک دیگر باعث گرمی بیشتر کانون خانواده و شادی خواهد شد.

ص: ۵۳

اگر می‌خواهید زندگی شیرین و آرامی داشته باشید، از زندگی تان لذت ببرید و در زندگی تان، کام‌روا و شادمان باشید.

پدر و مادر در ساختار خانواده جایگاهی خاص دارند. آنها با توجه به موقعیتشان در محیط خانواده، نقش‌هایی متفاوت و مکمل را ایفا می‌کنند.

در جاهایی، حضور مادر، پررنگ‌تر و در مواردی، حضور پدر اثرگذارتر است. آنها می‌توانند به‌طور مشترک بر مناسبات خانوادگی اثر بگذارند.

پدر و مادر عضو یک تیم هستند؛ نه رقیب تربیتی.

پدر، نماد اقتدار در خانواده است و در تربیت روحی و روانی فرزندان نقش مهمی دارد.

رابطه پدر با هر یک از فرزندانش اهمیت خاصی دارد.

پدر می‌تواند راهنمای فکری خوبی برای پسر باشد. او می‌تواند پسر را برای ایفای نقش‌های مردانه، تربیت کند.

بر پایه تحقیقات انجام شده، پسرها از سه سالگی می‌کوشند رفتارشان شبیه پدرشان باشد. پسر به محبت پدر و احساس تفاهم با او نیازمند است.

پدران باید از تمایل پسران برای تقلید از آنها در شیوه راه رفتن یا لباس پوشیدن و صحبت کردن استقبال کنند. نباید این تقلیدها را نکوهش کرد.

تقلید از گفتار و رفتار پدر می‌تواند به یادگیری ارزش‌ها و سنت‌های اجتماعی بینجامد.

بهترین رابطه بین پدر و فرزند پسر، بر رابطه پایه دوستی و صمیمیت است.

ارتباط نزدیک و صمیمی پسر با پدر و حمایت‌های فکری او سبب می‌شود فرزند پسر احساس کند از پشتوانه‌ای محکم برخوردار است. البته نباید در این حمایت‌ها افراط شود.

ص: ۵۴

رابطه پدران با دختران نیز اهمیت خاصی دارد. دختر مرد آرمانی اش را به کمک پدرش شناسایی می کند.

یادمان باشد! رفتار پدر با مادر، در نگاه دختر به زندگی مشترک در آینده نقش مهمی دارد.

دخترانی که رفتار احترام آمیز پدر با مادر را در خانه می بینند، از ازدواج و آینده خود، تصویری مثبت در ذهن خواهند داشت.

پدران می توانند راهنمای فکری خوبی برای فرزندان دختر خود باشند.

اگر پدر به دخترش محبت کند، او را دوست بدارد و به صورت آشکار این دوستی را نشان دهد، به رشد عاطفی دخترش کمک می کند.

برخی پژوهش ها نشان داده است که کم رنگ شدن روابط عاطفی میان پدر و دختر سبب می شود که او این محبت را بیرون از خانه جست و جو کند. این امر، زمینه را برای بسیاری از انحراف ها فراهم می کند.

مادر گنج یاب است و می تواند سرمایه های واقعی را در وجود فرزندانش بیابد.

مادر، مؤثرترین عامل تربیت و تأمین کننده سلامت روحی، روانی و جسمانی فرزندان است.

توجه نظام تربیتی و حقوقی اسلام به مادران، نشانه نقش اساسی مادران در تربیت فرزندان است.

محبت مادر به فرزند چنان اثرگذار است که هیچ چیزی نمی تواند جای آن را بگیرد.

نوازش مادر یکی از غذاهای روحی کودک است و مادر باید به اندازه لازم، فرزندش را از این غذای روحی بهره مند سازد.

مادران در زمینه تربیت دختران، از کارکردهای اثرگذار تربیتی برخوردارند. روان شناسان معتقدند پرورش صفاتی از قبیل اعتماد به نفس، عزت مندی و خودباوری و بر عهده مادرانی کارآمد و فهیم است.

ص: ۵۵

مادر از نظر روانی و عاطفی، سرشار از محبت است و توان بالایی در ابراز احساسات و عواطف دارد. حال اگر از این توان، درست استفاده شود، در تحکیم پیوند خانوادگی و چگونگی شکل‌گیری روابط اجتماعی فرزندان، نقش سازنده‌ای خواهد داشت.

مادر در تلطیف احساسات فرزند به ویژه فرزند پسر، نقش مهمی دارد. گاهی تندخویی‌ها و پرخاشگری‌های پسران، در مکالمه‌ای ساده و آرام بخش با مادران فرو می‌نشیند.

مادران به دلیل عواطف قوی، به شکوه‌ها و مشکلات فرزندان، بهتر توجه می‌کنند و رازدارانی امین در خانواده هستند.

مادران می‌توانند در زمینه الگو دهی به دختران، بسیار اثرگذار و جهت‌دهنده باشند؛ البته به شرطی که در ایجاد رابطه محبت‌آمیز با آنها موفق شده باشند.

جایگاه ارزشمند والدین در پیشگاه خداوند، خواه ناخواه، آدمی را به تواضع در برابر این موهبت‌های الهی و رعایت ادب و احترام و نیکی به آنان وا می‌دارد.

انسان تیزهوش و نکته‌سنج کسی است که خود را در رودخانه پرسرعت نیایش والدین بیندازد.

در ادیان الهی، نیکی به والدین یکی از دستورهای ثابت و تغییرناپذیر است. اسلام، آخرین و کامل‌ترین آیین الهی است که در این مسئله تأکید فراوانی دارد.

به اندازه‌ای نیکی به والدین در فرهنگ قرآن اهمیت دارد که خداوند بی‌درنگ پس از مهم‌ترین دستور خود به بشر، فرمان به ارج نهادن به جایگاه والدین را صادر کرده است.

والدین در دستگاه الهی جایگاهی ارزشمند دارند و خداوند برای مقام و منزلت پدر و مادر اهمیت ویژه‌ای قائل شده است.

ص: ۵۶

شایسته است چنان دل والدین را به دست آوریم که دعای خیرشان به صورت خودجوش از اعماق قلبشان، شامل حالمان شود و عاقبت خیر را برایمان تضمین کند.

در مواقع سختی و درماندگی، یکی از بهترین مسیرها برای رهایی از گرفتاری های روزمره، دعای والدین است.

نفس مادر و دعای خیر او در عرش الهی، چیزی از دعای پدر در حق فرزندان کم ندارد و اگر بیش از آن نباشد، دست کم همان گنجی و کارآیی را خواهد داشت.

نفس مادر و دعای خیر او در عرش الهی، چیزی از دعای پدر در حق فرزندان کم ندارد و اگر بیش از آن نباشد، دست کم همان گنجی و کارآیی را خواهد داشت.

رضایت والدین باعث گشایش روزی، افزایش عمر و دفع مرگ های بد می شود.

اگر پدر و مادر از انسان راضی باشند، نخستین هدیه ای که نصیب شخص می شود، رضایت خداست و در مرحله بعد، رضایت والدین نقش و تأثیر مثبت و سازنده ای در زندگی دنیوی خواهد گذاشت.

استاد شهید مطهری به فرزندش فرمود: «گاهی که به اسرار وجودی خود و کارهایم می اندیشم، احساس می کنم که یکی از مسائلی که باعث خیر و برکت در زندگی ام شده و همواره عنایت و لطف الهی را شامل حال من کرده است، احترام و نیکی فراوان به والدین خود، به ویژه در دوران پیری و هنگام بیماری کرده ام، چون تا آنجا که توانایی ام اجازه می داده از نظر هزینه و مخارج زندگی به آنان کمک کرده ام».

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: «دعایی که پدر برای فرزند کند، همانند دعایی است که پیامبری برای امت خود نماید».^(۱)

۱- ابوالقاسم پاییزه، نهج الفصاحه، ص ۴۸۲.

ص: ۵۷

پیوند خانواده و دین

پیوند خانواده و دین

ازدواج از اوامر خداوند است. هر عملی را که حضرت حق بپذیرد، اهمیت و فضیلت فوق العاده ای دارد.

تشکیل خانواده و ازدواج امر فوق العاده محبوبی است و هیچ سازمانی نزد خدا محبوب تر از آن معرفی نشده است.

ارزش ازدواج به اندازه ای است که سبب می شود عبادت فرد متأهل از فضیلت بیشتری نسبت به فرد مجرد برخوردار باشد.

اگر فرد مجرد شب ها به نماز و روزها به روزه مشغول باشد، باز هم اعمالش نمی تواند در فضیلت با دو رکعت نماز شخص متأهل برابری کند.

همسرانی که پیام «لتسکنوا الیها» را درک کرده اند، غم خوار یک دیگرند و بدون حضور دیگری زندگی شیرین و گرمی ندارند.

خداوند، پیش از تشکیل خانواده، میان زن و مرد محبتی ایجاد می کند که بدون آن هرگز آرامش نمی یابند و چون ازدواج می کنند، گویا گمشده ای را یافته اند که سال ها در پی آن بوده اند.

همواره زنان ایرانی در طول تاریخ، سرآمد زنان عالم بوده و به مدد پشتوانه فرهنگ غنی اسلامی ایرانی خود، پیوسته با ویژگیهای متعالی چون پاسداری از حریم حجاب و عفاف، وفاداری، پابندی به خانواده، عشق به همسر و فرزندان، فداکاری و گذشت شناخته شده اند.

ص: ۵۸

«خداوند بین شما [زنان و مردان] محبتی خاص قرار داده و شما را به یک دیگر مهربان کرده است. همانا در این امر نشانه‌هایی است برای آنانی که تفکر کنند» (۱).

در منابع دینی، آموزه‌ها و دستورالعمل‌های اخلاقی برای رشد در جنبه‌های فردی و اجتماعی و مادی و معنوی زندگی خانوادگی بیان شده است.

در تعالیم اسلام، روی محبت و مهرورزی و عدالت در توجه به فرزندان، بازی کردن با کودکان، وفا به وعده‌ای که به آنان می‌دهیم، توجه به نظافت و تمیزی بچه‌ها تأکید شده است.

برای آنکه پدر و مادر الگو و آموزگار خوبی باشند، بهتر است به همراه فرزندان و دیگر اعضای خانواده، به صورت دسته‌جمعی فریضه نماز را به جا آورند.

فرزند، گوهری نفیس است که در «صدف خانواده» رشد می‌کند و در سایه تربیت و تأدیب پدر و مادر، گوهری قیمتی می‌شود.

بردباری، راست‌گویی، تکریم، احترام متقابل، مدارا با یک‌دیگر، دل‌سوزی و مهربانی و مثبت‌اندیشی و خوش‌بینی، از مهم‌ترین آموزه‌ها و رفتارهای اخلاقی هستند که بر کارآمدی خانواده تأثیر مستقیم دارند.

اگر نگاهمان به همسر و زندگی، نگاهی عمیق و واقع‌بینانه و نگرشمان به ازدواج و روابط زناشویی، نگرش الهی و انسانی، مبتنی بر احترام و گذشت و عشق و ایثار باشد، خواهیم دید که طعم شیرین و لذت بخش زندگی، سال‌ها در دل و جانمان ماندگار خواهد شد.

به راستی، اگر ما برای خدا و با توکل بر خدا و بنا بر دستوره‌های او زندگی کنیم، خوش‌بخت نخواهیم بود؟

۱- ابوالفتوح رازی، تفسیر روضه الجنان و روح البیان، ج ۱۵، ص ۲۵۰.

بیاید برای خدا زندگی کنیم، نه برای خواست مردم، میل فامیل و دستورها و خواسته های نابه جای بچه ها و دوستانمان.

توجه نکردن به دستورهای اخلاق اسلامی در شکل دهی رفتار و تعامل با دیگر اعضای خانواده موجب ناکارآمدی آن می شود.

بر اساس منابع دینی، عمل به دستورالعمل های اخلاق اسلامی بر استحکام نظام خانواده می افزاید و کارآمدی آن را تضمین می کند.

برخورداری اعضای خانواده از فضایل اخلاقی و عمل به آنها سبب نجات در قیامت می شود و زندگی دنیا نیز بدون آن سامان نمی یابد و کارآمدی خانواده به عنوان کانون تعلیم و تربیت، بدون کسب و رعایت مسائل اخلاقی تأمین نخواهد شد.

اخلاق، بهترین ضامن اجرایی قوانین و مقررات در کانون خانواده است و کارآمدی آن را تضمین می کند.

خانواده، بهترین محیط برای آموزش آموزه های اخلاق به فرزندان است.

از پیامبر روایت شده است که فرمود: «اگر مردی بدخلقی همسرش را تحمل کند، پاداش صبر او مثل پاداش ایوب پیامبر است. همچنین اگر زنی بدرفتاری مردش را تحمل کند، خداوند همان ثوابی را که بر آسیه، همسر فرعون داد، به او نیز خواهد داد» (۱).

باورها و ارزش هایی چون ایمان به حضور فعال خداوند در متن زندگی، دعا، محبت اهل بیت علیهم السلام، مدارا، گذشت، وفاداری، عفت، قناعت، تلاش، هم گرایی، حفظ روابط رحمی، احترام به بزرگ ترها همواره مهمترین نقش را در استحکام، شادکامی و کارآیی خانواده داشتهاند.

۱- ابوالفتوح رازی، تفسیر روضه الجنان و روح البیان، ج ۱۰۰، ص ۲۴۷.

ص: ۶۰

یکی از راه‌های تقویت خوش بینی در زندگی، ایمان و استفاده درست از لحظه هاست.

فردی که کسب رضایت برای دیگران برای او مهم تر از رضایت خودش باشد، از نظر عاطفی، رشد یافته است و بر مشکلات غلبه می‌کند و به سوی مقصد پیش می‌تازد.

از آنجا که خانواده، واحد بنیادین جامعه اسلامی است، همه قوانین و مقررات و برنامه ریزی‌های مربوط باید در برای آسان کردن تشکیل خانواده، پاسداری از قداست آن و استواری روابط خانوادگی بر پایه حقوق و اخلاق دینی باشد.

خانواده می‌تواند منبعی الهام بخش از انرژی مؤثر باشد که در جنبه فردی، انسان‌هایی دین دار، با نشاط، سخت کوش و آرمان طلب پرورش دهد.

مذهب، مهم ترین عامل در ایجاد پای بندی به خانواده و رضایت از ازدواج است.

زندگی خانوادگی مسلمانی که بر پایه سنت و مذهب بنا شده است، به آسانی متزلزل نمی‌شود.

تسلیم اراده خداوند شدن در زندگی، یعنی کسب آرامش و اعتماد.

خانواده دارای ساختار دین مدار، در برابر تهاجم‌ها و خطرهای دوام بیشتری دارد.

جامعه‌ای بی نقص است که والدین در آن، فرزندان خود را بر اساس باور دینی تربیت کنند.

دین از جنبه‌های مختلف به انسان‌ها کمک می‌کند تا با فشارهای روانی زندگی بهتر کنار بیایند.

آموزه‌های دینی موجب کنترل و کاهش اضطراب و افسردگی می‌شود.

ایمان، بهترین سرمایه زندگی است.

خانواده بدون دین همچون جسمی بدون روح است.

ص: ۶۱

دین داری، زندگی را در مجموعه هستی مطلوب می کند.

دین دار زیستن، مسئولیت پذیری را افزایش می دهد.

چیزی که عامل تحرک و نشاط در خانواده است، نگاه دینی به زندگی است.

داشتن خانواده مطلوب و ایده آل از دست آوردهای دین محور بودن است.

یکی از مهم ترین کارکردهای دین، هدف بخشیدن به زندگی خانوادگی است.

دین همانند قطب نمای کشتی در دریای پرتلاطم زندگی، راه و جهت را به اعضای خانواده نشان می دهد.

نیاز به عشق و جاودانگی، نیازی است که پاسخش در زندگی دین مدارانه نهفته است.

بیاید باورهای کودکان انعطاف پذیرمان را در قالب زیبایی دین شکل دهیم.

کودک در چارچوب نورانی دین داری، به رشد و بالندگی حقیقی می رسد.

با تربیت دین مدارانه، حقوق متقابل رعایت می شود.

احترام به والدین و بزرگ داشت آنان ثمره تربیت دینی فرزندان است.

امر به نیکوکاری به والدین، پس از پای بندی به مفاهیم اعتقادی، دلیل پایدار بودن خانواده های دین مدار است.

خانواده دین دار، کوچک ترین عضو تشکیل دهنده جامعه است و در اعتلای آن نقش به سزایی دارد.

اگر والدین در نقش مربیانی دین مدار، فرزندان متعهد تربیت کنند، کمال مطلوب حاصل خواهد شد.

توجه والدین به تربیت کودکان، احترام به ایشان را در کهن سالی به همراه خواهد داشت.

در اسلام، حقوق والدین و فرزندان به طور متقابل تعریف شده است.

در گوش های کودک، لالایی محبت به خدا را زمزمه کن تا او در پیری، دستانت را با یاد خدا نوازش کند.

ص: ۶۲

بیايد در پرتوی دين داری، زندگی زیبا و خوشایندی را برای خود و جامعه بسازیم.

اسلام هیچ گاه اجازه پرخاش گری فرزندان را به والدین نداده است.

اگر بینش فرزندانمان بر اساس اصول قرآن باشد، هیچ گاه شاهد پرخاش کردن و بی احترامی به والدین نخواهیم بود.

اگر خانواده ای به خواست دين گردن نهد، می تواند در برابر قوانین اجتماعی، مطیع باشد؛ زیرا اسلام، احترام متقابل را از انسان ها درخواست می کند.

والدین از راه انتقال ارزش های دینی به فرزندان، آنان را به سوی کمال هدایت می کنند.

فرزندانی که با اهداف دینی تربیت می شوند، به کمال مطلوب بشریت بسیار نزدیک ترند.

خانواده در پرتوی دين همچون رنگین کمانی درخشان در پرتوی خورشید است.

میزان مذهبی بودن والدین، نیرومندترین عامل اجتماعی پیش بینی کننده میزان مذهبی بودن فرد است.

رابطه بین سبک تربیتی والدین با نگرش فرد به خدا قابل توجه است.

تجربه های دوران کودکی با والدین می تواند بر چگونگی پذیرش تربیت دینی اثر به سزایی داشته باشد.

تربیت دینی فرزندان نیازمند محیطی گرم و صمیمی است.

وقتی والدین مذهبی، فرزندان را در یک راستا تربیت کنند، فرزند، عقاید آنان را راحت تر می پذیرد.

والدین مذهبی، مهم ترین عامل در جامعه پذیری دینی فرزندان است.

تربیت فرزندان بر فطرت الهی ایشان، یعنی تربیت صحیح جامعه اسلامی.

ص: ۶۳

دانشی مفید خواهد بود که در پرتوی دین به نوجوان آموزش داده شود.

تکریم کودکان، یکی از روش های تربیت در اسلام است.

احسان در برابر بدی ها، آموزه ای دینی برای داشتن روحیه ای قوی است.

برای داشتن فرزندان متعهدتر، از سخت گیری های نابه جا بپرهیزیم.

پرهیز از سخت گیری های نابه جا در تربیت دینی فرزندان، ایشان را افرادی متعهد بار خواهد آورد.

تربیت در پرتوی دین باوری، جوانی با روحیه خودباور خواهد ساخت.

دین باوری و خودباوری باعث تهذیب نفس و جلوگیری از هلاکت خواهد شد.

بیاید با تربیت اسلامی، فطرت پاک و معصومانه کودکان را شکوفا کنیم.

برای داشتن فرزندی دین دار باید تربیت او را از قبل از ازدواجمان با انتخاب همسری مناسب شروع کنیم.

فرزندان در پرتوی تعالیم دینی، از آرامش روانی بالاتری برخوردار خواهند بود.

مکتب حیات بخش اسلام، معیارهای انسجام بخشی برای انتخاب همسر شایسته معرفی می کند.

نگرش اسلام به ازدواج، ایجاد مودت و رحمت است.

تعمیق آموزه های دینی در کودکان و نوجوانان، آنان را از آسیب های اجتماعی و اخلاقی مصون می دارد.

بسیاری از شرارت های افراد به دلیل نداشتن تربیت دینی است.

وقتی درخت پر ثمر تربیت به بار می نشیند که نظریه های تربیتی در قالب شیوه های صحیح دینی اجرا شود.

الگو بخشی، محبت و تشویق، بهترین راه درونی کردن آموزه های دینی است.

ص: ۶۴

کودکان قصه را دوست دارند و قرآن نیز بر این پایه نکات تربیتی را بیان می کند.

تأمین نیازهای معنوی کودکان نسبت به نیازهای مادی آنان در اولویت قرار دارد.

کسانی که به تربیت صحیح فرزندان خود اهتمام نشان نمی دهند، باید منتظر پی آمدهای ناخوشایند این بی توجهی باشند.

یکی از دلایل مهم آسیب های فردی و اجتماعی، بی توجهی و غفلت در تربیت دینی در دوره کودکی است.

امام صادق علیه السلام فرمود: «هر چه زودتر معارف اسلامی را به فرزندانان بیاموزید، پیش از آنکه منافقان با آموزه های انحرافی بر شما سبقت بگیرند» (۱).

با تربیت صحیح اسلامی می توان ریشه صفات پسندیده را در فرد و جامعه قوی و مستحکم کرد.

وقتی محور تربیت، اسلام باشد، مسلماً فرزندان از آسیب های اجتماعی و اخلاقی در امان خواهند بود.

وقتی شالوده خانه محکم باشد، قوی ترین زلزله ها هم آن را ویران نخواهد کرد. شالوده خانواده را با دین مستحکم کنیم.

در خانواده دین مدار، تابش خورشید محبت، روح انسان ها را تغذیه می کند.

خانواده دین مدار، نظم، اخلاق و پیشرفت را از دین وام گرفته است.

نتیجه تشویق در امور دینی، احساس رضایت و گسترش اعمال دینی است.

مربیان دین مدار، بهترین محرک برای قدم گذاشتن در راه هایی هستند که به رشد و سعادت می رسند.

والدین و مربیان می توانند الگوهای دینی را به راحتی به ذهن کودکان منتقل کنند.

ص: ۶۵

والدین بهترین الگوها برای انتقال مفاهیم دینی به فرزندان هستند.

اگر دوست دارید فرزندی نمازخوان داشته باشید، خودتان پیش گام باشید.

والدین پیش از توصیه به ارزش‌های دینی باید خود در این زمینه پیش‌تاز باشند.

در آموزش عملی، الگوهای دینی بسیار محسوس‌تر از گفتارهای دینی است.

محبت، پایه اصلی دین و رمز ماندگاری خانواده است.

محبت یکی از آموزه‌های دینی است که اطاعت آور است و سبب هم‌سانی فرزند و والدین می‌شود.

خانواده‌ای می‌تواند آموزه‌های دینی را به درستی به فرزند خود منتقل کند که توانسته باشد محبت و توجه کودک خود را جلب کند.

اگر در خانواده به دستورهای دین عمل شود، جامعه پویایی خود را باز خواهد یافت.

خانواده‌ای که دستورالعمل زندگی را فقط از دین می‌گیرد، منسجم‌تر از خانواده‌ای است که رونوشتی از هزار دستورالعمل رنگارنگ است.

اجرای درست دستورهای دینی در خانواده، ضامن بقا و ماندگاری محبت در آن خانواده است.

عفت و پاک‌دامنی، یکی از معیارهای انتخاب همسر از نگاه اسلام است.

مردان و زنان جامعه اسلامی به عفت و پاک‌دامنی فراخوانده شده‌اند.

ازدواجی موفق خواهد بود که با امر الهی مطابق باشد.

اسلام در انتخاب همسر، زیبایی ظاهری را نادیده نگرفته است.

انسان، زیبادوست و زیباخواه و اسلام، زیبایی‌آفرین است و خانواده زیبا، خانواده‌ای است که به دستورهای اسلام پای بند باشد.

در تلاطم این زندگی سهمگین، خانواده خود را بر کشتی دین سوار کنیم تا از آفات ایمن بمانند.

ص: ۶۶

مادرم، شیوه صحیح دعا و خواستن را به من بیاموز.

کودکان با فطرتی پاک در پی یافتن ایده آل‌های فطری شان هستند.

افزایش قدرت ایمان خانواده موجب مقاومت در برابر مشکلات می‌شود.

قصه گویی یکی از راه‌هایی است که مفاهیم دینی و بینش مذهبی را در کودکان نهادینه می‌کند.

کودک با شنیدن قصه، احساس نزدیکی بیشتری با الگوهای مذهبی می‌کند.

والدین باید با مطالعه درباره مسایل دینی، پاسخ‌گویان مناسبی برای کودکانشان باشند.

دین، روش زندگی بر اساس آموزه‌های الهی و وحیانی است.

دین با تمام نیازمندی‌های زندگی بشری مطابق است.

از آنجا که دین منبعی وحیانی دارد، پاسخ‌گوی تمام نیازهای فطری انسان است.

ایثار و شهادت در فرهنگ دینی باعث افتخار و مایه بروز جوان مردی‌هاست.

انحراف فطرت پاک معناگرای جوانان به سمت راه‌های نادرست، از آسیب‌های جدی دین‌گرایی است.

همه باید تلاش کنیم تا از ورود بدعت‌ها به دین و محافل مذهبی جلوگیری شود.

ایجاد امید و نشاط در اجتماع در پناه فرهنگ دینی از ضرورت‌های جامعه امروز است.

چرا با بی‌توجهی به تحکیم مبانی دینی، جوانان را در برابر شبهه‌ها و الگوآفرینی‌های غلط رها کنیم؟

در اخلاق اسلامی، نشاط و امیدواری از جایگاه خاصی برخوردار است.

وقتی به این باور رسیدی که خدایی هست، دیگر بیمی در دل باقی نمی‌ماند.

ص: ۶۷

دعوت به ازدواج ساده و تأمین آرامش در خانواده

دعوت به ازدواج ساده و تأمین آرامش در خانواده

بهترین ازدواج، یعنی: آسان‌ترین ازدواج (خیر النکاح ایسره).

امام باقر علیه السلام از پیامبر روایت می‌کند که فرمود: «هیچ بنایی در اسلام بنیاد نهاده نشده است که نزد خداوند بزرگ، محبوب تر از ازدواج باشد»^(۱).

ازدواج آسان یکی از راه‌های تأمین سلامت فکری جامعه است.

برای رسیدن به شعار «ازدواج آسان» باید مردم باور کنند که می‌توان ساده زیست.

ازدواج آسان، رمز بقای جامعه است.

وقتی همه به ازدواج پر هزینه می‌اندیشند، بیایم هنر متفاوت بودن را در ازدواج کم هزینه خرج کنیم!

ازدواج آسان بدون همت تک تک افراد جامعه ممکن نیست.

ازدواج، پیوندی آسمانی و پاک است. آن را به مادیات آلوده نکنیم.

ازدواج ساده و آسان به مراتب پایدارتر از ازدواج تجملاتی و پرخرج است.

اگر ازدواج، جدی گرفته شود، بسیاری از دغدغه‌های فکری و روحی افراد از بین خواهد رفت.

۱- من لا یحضره الفقیه، ج ۳، ص ۳۸۲.

ص: ۶۸

دخترم! در تعیین مهریه به کم اکتفا کن؛ زیرا رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: «بهترین زنان امت من، کسانی هستند که مهریه شان کمتر باشد».^(۱)

دخترم! مهریه سنگین و سرسام آور، آبرو و اعتبار نمی آورد.

تشریفات و تجمل گرایی، همانند تارهای عنکبوتی است که هر چه بیشتر باشد، بیشتر انسان را گرفتار می کند.

درست است که وضع زندگی عوض شده و سطح معیشت بالا آمده، اما معیارها و ارزش های اسلامی انسانی، هرگز عوض نشده است و نخواهد شد؛ یعنی اسراف نکردن، ساده گرفتن، چشم و هم چشمی نکردن و باطل بودن خرافات و تشریفات، همیشه به حال خود باقی است.

به قدر توانتان جهیزیه تهیه و به ضرورت بسنده کنید! آیا می دانید در بیشتر مواقع، ۳۰ درصد جهیزیه ها جزو لوازم زندگی است و ۷۰ درصد اضافی و تشریفاتی است.

دست کم شما یک قدم مثبت بردارید و به پیشرفت مدگرایی های افراطی و تجمل گرایی ها کمک نکنید!

اگر ما تشریفات پیچیده ازدواج و امور زندگی را حذف کنیم و آن را بدون آرایش با توافق همدیگر انجام دهیم، نه تنها مانع تحصیل نیست، بلکه برای ادامه تحصیل و پیشرفت در زندگی کمک خوبی خواهد بود.

جهیزیه بخشش و عطیه است، نه اسباب چشم و هم چشمی و طلب کاری داماد.

همان طور که در ابتدا زندگی را با جلد کلام الله مجید شروع می کنیم، در سایه معارف قرآنی هم آن را ادامه دهیم.

به راستی! قرآن چه قدر در زندگی ما حضور دارد و آیا نباید تهیه جهیزیه هم مبتنی بر دستورهای قرآنی باشد؟

۱- من لا یحضره الفقیه، ج ۳، ص ۲۵۲.

ص: ۶۹

تجمل‌گرایی، چشم و هم‌چشمی، افراط و تفریط و منت‌گذاری، از آسیب‌های تهیه‌جهیزیه است.

باید برای ازدواج آسان، به موقع و موفق جوانان، فرهنگ‌سازی شود.

باید فضایی در جامعه مهیا شود که جوانان به آسانی ازدواج کنند و از این امر مقدس استقبال کنند.

باید با بهره‌مندی از احکام و ارزش‌های اسلامی نسبت به ازدواج اقدام کرد تا مهم‌ترین دغدغه خانواده‌ها برطرف شود.

سعادت خانواده‌ای نوپا در گروهی‌رهایی از تعلقات دنیایی است و این‌رهایی سبب ازدواج آسان و موفق می‌شود.

ازدواج، حقیقتی الهی و طبیعی و آسان‌کننده بسیاری از مشکلات و عاملی برای تداوم پاکی جوانان و حفظ عفت و تقوا آنان است.

ما بر اساس چشم و هم‌چشمی‌ها، محاسبه‌های نادرست و گرفتاری در چنگال‌عادت‌های کورکورانه، تیشه به ریشه ازدواج آسان زده‌ایم.

یادمان باشد گل‌های یاس (فرزندان فاطمه علیها السلام) در خانه‌ای گلی پرورش یافتند.

تصمیم‌بگیریم و طرحی نو بنا نهیم؛ طرحی که بر اساس واقعیت‌ها و مفاهیم اصلی زندگی باشد و ازدواج آسان، اصلی‌ترین طرح ماست.

ازدواج در گردابی از رسوم و تشریفات غیر ضروری محو شده است. برای بازیابی آن به یاری تک‌تک افراد جامعه نیاز است.

در خانه‌ای کوچک و با وسایلی ساده می‌توان زندگی عاشقانه‌ای را بنا نهاد و عمری در حسرت زندگی مجلل تنها نماند.

باید بر اساس قرآن و فرهنگ توکل به خدا، ازدواج را در جامعه ترویج کنیم.

جوانان ما بر اساس وعده های خداوند در قرآن و توکل به خدا باید خانواده تشکیل دهند و به سوی ازدواج آسان تشویق شوند.

ازدواج های مجلل و پر تشریفات، مهریه های سنگین و مراسم پرخرج، بر دوام و پایداری زندگی اثری ندارند.

وقتی شروع زندگی با توکل و رضایت خداوند باشد؛ حتماً سرانجام آن، احساس رضایت طرفین و سعادت آنهاست.

وقتی زندگی مشترک با اسراف و گناهان دیگر آغاز می شود، زمینه ناخشنودی صاحب نعمت ها را فراهم می آورد.

اسراف در مخارج ازدواج، هم عاملی برای تأخیر در ازدواج و هم بدهکار شدن مرد است که از رضایت در ازدواج می کاهد.

خداوند با دستور به آسان گرفتن ازدواج، وعده داده است که با ازدواج، برکت شامل حال جوانان می شود.

آیا داشتن یک شب به یادماندنی، به سال ها پرداخت قسط و وام می ارزد؟

متأسفانه امروزه بعضی ازدواج ها به یادماندنی تر هستند؛ زیرا داماد تا سال ها با پرداخت اقساط وام ازدواج خود به یاد خرج های بیهوده عروسی می افتد.

زندگی مشترک، سفر بلندمدت است. همه توشه ها را در همان اول کار مصرف نکنیم!

بسیاری از جوانانی که در گرداب رسوم دست و پاگیر و تجملاتی افتاده اند، حتی خرج برگزاری مراسمی ساده را ندارند.

در مراسم ازدواج، مخارج غیر ضروری بسیار است که با حذف آنها می توان مراسمی آبرومند برگزار کرد.

اگر مخارج غیر ضروری مراسم عروسی را کنار بگذاریم؛ خیلی از جوان ها به ازدواج رغبت بیشتری نشان می دهند.

ص: ۷۱

اگر مخارج غیر ضروری مراسم عروسی نبود؛ جوان‌ها راحت‌تر ازدواج می‌کردند.

مخارج غیر ضروری ازدواج به زندگی آینده جوانان لطمه می‌زند و به خانواده آنها فشار می‌آورد.

یکی از کارکردهای ازدواج موفق، رسیدن به آرامش است. قسط و وام ازدواج این کارکرد را کم‌رنگ می‌کند.

ازدواج آسان، معروفی است که در جامعه به منکر تبدیل شده است.

همه درباره گسترش ازدواج آسان وظیفه دارند.

مراسم ازدواج را بدون صرف هزینه‌های هنگفت و با پررنگ کردن جنبه‌های فرهنگی و شادی بخش می‌توان به یادماندنی کرد.

چرا فکر می‌کنیم بدون گناه و مخارج سنگین نمی‌توان جشن پر نشاط و خاطره‌انگیزی برگزار کرد؟

مهریه عامل خوبی برای خوش بختی نیست. چه بسیار زنانی که با وجود مهریه بالا برای متارکه راهی دادگاه شده‌اند.

مهریه، هدیه‌ای به عنوان صداقت مرد در ازدواج است. بنابراین، مهریه باید به مقداری باشد که مرد بتواند آن را بپردازد.

اگر کسی فکر می‌کند با مهریه زیاد می‌تواند پای بندی مرد را بیشتر کند، سخت در اشتباه است.

مهریه یکی از دستوره‌های پرمغز و دوراندیشانه اسلام است که متأسفانه از مقصود اصلی خود، منحرف و بهانه‌ای برای تفاخر شده است.

یادمان باشد مهریه نباید بر اساس تحصیلات، سطح مالی خانواده دختر یا زیبایی دختر، افزایش یا کاهش یابد.

ص: ۷۲

متعارف شدن مهریه سنگین در جامعه، دلهره عجیبی از ازدواج در دل جوانان به وجود آورده است.

سهل‌گیری درباره برگزاری مراسم ازدواج، مهریه، جهیزیه و دیگر مخارج باعث روی آوردن بهنگام جوانان به ازدواج می‌شود.

رسوم دست و پاگیر و تهیه مسکن و شغل، سد راه ازدواج است که جوان باید آنها را پشت سر بگذارد.

مراسم ازدواج تجملی را طبقات مرفه جامعه بنا می‌نهند و طبقات متوسط هم به تبع آنها درگیر قیودی می‌شوند که ازدواج را برای جوانان مشکل می‌کند.

طبقه مرفه مراسم مجلل برگزار و طبقه متوسط برای هم‌سان‌سازی، خود را گرفتار قیودی می‌کند که از پس آن بر نمی‌آیند.

طبقه متوسط جامعه با رونوشت برداری از تشریفات غیر ضروری خانواده‌های مرفه، ازدواج را برای جوانان خود سخت می‌کنند.

شاید ثروتمندان بتوانند برای مراسم ازدواج، پول‌های کلان خرج کنند، اما نباید به هر شکلی از آنان تقلید کرد.

برای تقبل هزینه‌های مراسم ازدواج، به طبقه اقتصادی خود توجه کنیم و به اندازه وسع خودمان لقمه برداریم.

هیچ‌گاه مراسم ازدواج تاجران و کارمندان همانند نیست. بیهوده به انتظار چنین مراسمی، دوران طلایی زندگی را در تنهایی نگذرانیم.

به جای تقلید کورکورانه، در برگزاری مراسم ازدواج به شیوه خانواده خودمان رفتار کنیم.

چشم و هم‌چشمی‌های کورکوارانه و تجمل‌گرایی موجب افزایش سن ازدواج و پی‌آمدهای جبران‌ناپذیر اجتماعی و روانی می‌شود.

ص: ۷۳

باید زمینه ای فراهم شود تا افراد بتوانند هنگام گذراندن تحصیلات و خدمت سربازی، ازدواج کنند.

بسیاری از آداب و رسوم تشریفاتی، شیرینی مجلس زیبای عروسی را به تلخ کامی بدل می کنند و بین خانواده ها اختلاف می اندازند.

وقتی می توان با مهریه ای اندک؛ جهیزیه ای ساده و مراسمی کم خرج، صاحب آرامشی جاودانه شد، چرا جوانان را محروم می کنیم؟

چرا از جوان انتظار داریم شرایط اقتصادی ما را که پس از سال ها کار و تلاش به آن رسیده ایم، در همان ابتدای جوانی داشته باشد؟

وقتی از پسر انتظار داریم در ابتدای راه، خودروی شخصی، خانه و نقدینگی داشته باشد، مجبور می شود فکر ازدواج را از سر بیرون کند.

شما در هر سطحی از موقعیت اقتصادی باشید، افرادی بالاتر از شما هم هستند. قناعت به داشته ها باعث شروع زندگی آرام بخشی می شود.

خانواده ها با تبعیت از رسوم اضافی و تجمل گرایی، بیهوده هزینه های مراسم ازدواج را بالا می برند.

در مثلث زوجین، خانواده، جامعه، زوجین مهم ترین نقش را در برگزاری ازدواج آسان دارند.

اگر زن به مراسم ازدواج ساده رضایت بدهد، از هزینه های اضافی که روی زندگی خودش اثر می گذارد، جلوگیری می کند.

برگزاری مراسم ازدواج دسته جمعی مثل ازدواج دانشجویان، یکی از راه های برگزاری ازدواج آسان است.

ص: ۷۴

جشن های گروهی می تواند از سوی هر نهادی برگزار شود و سبب تخفیف در هزینه های ازدواج شود.

شاید برق تاج گران قیمت عروس از یادها برود، اما برق لبخند محبت آمیز او هنگام خوش آمدگویی در ذهن ها جاودانه می ماند.

شاید برگزاری ازدواج آسان مشکلات جوانان را حل نکند، اما کمی از دغدغه های شروع زندگی می کاهد.

گاهی می توان به جای هزینه ای که صرف برپایی مراسم ازدواج می شود، سرمایه ای برای آینده تهیه کرد.

مراسم پرخرج، زخمی بر دل جوانان است، در حالی که آن هزینه هدر رفته آن می تواند التیام زخم های بدهکاری ها و قسط ها باشد.

هر هزار تومانی که در مراسم عروسی خرج می کنید و متوجه نیستید، قطره ای از کوزه سرمایه شماس است که می تواند روزی جبران بی آبی باشد.

چرا با چانه زدن بر سر مهریه؛ ارزش عمر و جوانی و احساسات دختر خود را به اندازه سکه های بی روح پایین می آوریم؟

شاید ماشین گل زده در خاطر کسی نماند، اما شادی های ساده یک مجلس عروسی در خاطر همه می ماند.

فیلم بردار خاطره ها را ثبت می کند، ولی فقط با خوش رویی بدون خرج می توان مراسمی خاطره ساز داشت.

بلندپروازی در زمینه مادیات باعث گریزان شدن جوانان از پذیرش مسئولیت در زندگی مشترک است.

ص: ۷۵

شروع زندگی ساده موجب خوشنودی خدا و سرازیر شدن برکت الهی به آن زندگی می شود.

پیش از اینکه به گرفتن مهریه برای ضمانت زندگی دخترتان فکر کنید، او را برای ایجاد رابطه محبت آمیز با همسرش تربیت کنید.

اگر شیوه همسررداری و ایجاد محبت در خانواده را به دختر خود آموزش دهید، نیازی نیست برای تضمین زندگی اش، مهریه زیاد درخواست کنید.

به دختر خود، شیوه همسررداری و اداره خانواده را یاد بدهید تا برای تضمین زندگی اش به مهریه زیاد نیاز نداشته باشد.

بهترین تضمین برای خوش بخت شدن دختر، اخلاق نیکوی او و شیوه صحیح همسررداری اوست؛ نه مهریه گزاف.

دختری که پرتوقع و بدون انعطاف باشد؛ خوش بختی زندگی خانوادگی اش تضمینی ندارد، چه با مهریه بالا و چه بدون مهریه.

ازدواج، تجارت یا معامله نیست که جنبه های مادی آن بر جنبه های معنوی غلبه کند.

ازدواج، خرید عمری آرامش و عشق در برابر تقدیم احساسات خود است، نه معامله ای در حیطه مهریه، جهیزیه و هدیه.

هر چه تشریفات ازدواج کمتر شود، جنبه معنوی این پیوند تقویت و آرامش بیشتری بر دل و جان دو طرف حاکم می شود.

مرد، صداقت خود را با اعطای مهریه نشان می دهد که هدیه ای به زن است. اگر پرداخت این مهریه در توان او نباشد، صداقتش مخدوش می شود.

ص: ۷۶

مهریه، هدیه ای است که مرد به زن، در حد توان خودش اعطا می کند، نه پولی که باید بابت خرید زن پردازد.

زندگی و روحیه دو انسان بسیار ارزشمندتر از آن است که با قیمت مهریه یا جهیزیه یا هزینه مراسم ازدواج سنجیده شود.

مردی که دلی پر محبت و اراده ای قوی داشته باشد، حتی اگر نتواند بهترین خانه و مراسم عروسی را تدارک ببیند، باز هم ارزشمند است.

دل پر محبت و اراده قوی، دارایی جوان است که به مراتب بیش از بهترین خانه و خودرو سبب خوش بختی دختر ما می شود.

در ازدواج، چیزی که اتفاق می افتد، پیوندی آسمانی است، نه معامله و خرید و فروشی زمینی.

با ازدواج، پیوند دو روح رخ می دهد و این رویداد با هیچ ملاک زمینی و تجاری قابل ارزیابی نیست.

کسی که بلد باشد محبت کند، می تواند زندگی خانوادگی اش را حفظ کند، چه مهریه بالا داشته باشد و چه نداشته باشد.

وقتی کسی برای تضمین زندگی مهریه بالا طلب می کند، معلوم است برای ماندن و مبارزه با سختی ها آماده نیست.

مهریه سنگین برای دوام زندگی یا بازگشت آبروی زوجین، بی اثر است.

مگر خانواده ای دو نفره چه قدر وسیله نیاز دارد که باید برای خرید آن، زیر بار قرض و وام برود؟

سرمایه ای که در مراسم مجلل عروسی هدر می رود، فقط صرف خودنمایی و پر کردن چشم مردم می شود.

ص: ۷۷

مراسم مجلل عروسی، قصه هزار و یک شبی است که در یک شب برگزار می شود و هزار شب، بدهی اش برجا می ماند.

حلقه، نمادی برای پیوند دو قلب است، نه نمادی برای نشان دادن جیب پر از پول.

حلقه، نشان دهنده ایجاد عشق بین دو فرد است. برای نشان دادن عشق، به سکه و پول نیازی نیست.

لزومی ندارد برای خرید لباس به مشهورترین مغازه شهر مراجعه کنیم. گاهی همان لباس را با قیمت بهتری می توان در جای دیگر تهیه کرد.

برای صرفه جویی در هزینه های ازدواج گاه می شود فقط در انتخاب مغازه ای که از آن خرید می کنیم، دقت کنیم.

گاهی همان اجناسی را که در مغازه های مشهور وجود دارد، می توانیم در مغازه های دیگر به قیمت مناسب تر تهیه کنیم.

شما برای خودتان اسراف می کنید، اما به تعداد چشم هایی که مراسم ازدواج شما را می بینند، فرهنگ سازی کرده اید.

مراسم ازدواج، مهم ترین واقعه زندگی هر شخص است. با صرفه جویی در هزینه های آن و مدیریت بودجه می توان شروع بهتری داشت.

گاهی نمی توان مراسم عروسی را برگزار نکرد، اما می توان عاقلانه آن را مدیریت کرد که به اقتصاد خانواده آسیب نرسد.

تا وقتی برای زندگی، خرج های مهم تری دارید، بیهوده خرج کردن برای تجملات مراسم عروسی، از عقل به دور است.

ص: ۷۸

این طور نیست که مراسم عروسی یا باید مجلل باشد یا از خیر آن بگذریم. می توان مجلسی آبرومند با خرج کمتری برگزار کرد.

گاهی با هزینه شب عروسی می توان خانه ای را رهن و زندگی مشترک را به راحتی آغاز کرد.

چرا فرهنگ جامعه ما به سمتی رفته است که خانواده ای متوسط برای جشنی، چند برابر بضاعت خود خرج می کند و زیر بار قسط می رود؟

کسانی که فقط به ظواهر اهمیت می دهند و مراسم ازدواج آن چنانی برگزار می کنند؛ برای بقای زندگی هیچ تضمینی ندارند.

مادیات همه چیز را تحت تأثیر خود قرار داده و فرهنگ انسانی ما برای شروع یک زندگی آرام بخش ضعیف شده است.

جهیزیه، بخشش و عطیه ای است که خانواده داماد باید از دریافت آن خوشحال باشد و داماد نیز سپاس گزار خانواده عروس. قطعاً دامادی که متخلق به اخلاق اسلامی باشد، خود را مدیون این لطف و محبت می داند و درصدد جبران لطف خانواده همسرش خواهد بود.

هر قدر سن ازدواج بالاتر برود، دردها، دغدغه ها و مشکلات جامعه بیشتر خواهد شد.

برای داشتن جامعه سالم باید خانواده سالم داشت و برای داشتن خانواده سالم باید ازدواج سالم داشت و ازدواج سالم، همان پیوند آسمانی و مقدسی است که بر پایه مهربانی باشد، نه مادیات.

عشق و علاقه و دوست داشتن، فقط برای آغاز زندگی مشترک نیست. برای همیشه، همدیگر را دوست بداریم.

زندگی بدون عشق ممکن نیست. بی جهت امتحان نکنیم و عاشق باشیم.

شرایطی که در آن فرد بتواند محبت و عشق خود را به جنس مخالف ابراز کند، چیزی غیر از ازدواج نیست.

تنها ازدواج است که عاشقان را به هم پیوند می دهد و محبت کردن به یک دیگر را مجاز می شمارد.

با ازدواج، امکان مناسبی برای انسان ها برای بروز عواطفشان فراهم می شود.

عواطف، ارزشمندتر از آن است که در محیطی غیر از کانون گرم خانواده، به هدر بروند.

سکه محبت خود را در باتلاق هرزگی نیندازیم، بلکه در قلک دل دختر کوچکمان و قلب مهربان همسرمان پس انداز کنیم.

مطلوب تر این است که عشق، نتیجه و پی آمد ازدواج باشد، نه عامل و مقدمه ازدواج.

عشقی که نتیجه و پی آمد ازدواج باشد، بسیار مطلوب تر از عشقی است که عامل و مقدمه ازدواج باشد.

عشقی که بر پایه ازدواج شکل می گیرد، بسیار پایدارتر از ازدواجی است که بر پایه عشق شکل می گیرد.

دریافت عشق و محبت، هزینه ای دارد که باید بپردازیم و آن به عهده گرفتن مسئولیت زندگی دو نفره است.

اگر نمی توانی مسئولیت زندگی مشترک را به عهده بگیری، بهتر است رنج تنهایی را تحمل کنی.

اگر زندگی سرشار از عشق را طلب می کنید که به روح شما تازگی ببخشد، باید روحیه رفاه طلبی خود را قربانی کنید.

اگر از زندگی عشق را طلب می کنید، زندگی هم از شما مسئولیت پذیری می طلبد.

روابط ویژه زوجین، تسکین دهنده ناآرامی ها و کشش های متعارض دوران جوانی است.

در سایه محبت و عطف متقابل بین همسران، آرامش برای هر دو حاصل می شود که در کاهش نگرانی ها بسیار مؤثر است.

در سایه محبت و عطف بین زوجین، برای هر دو آرامشی حاصل می شود که نگرانی ها و آشفتگی ها را از بین می برد.

گرمای محبت و عطف، یخ بندهای نگرانی را در بین همسران از بین می برد.

هرگز برای قدردانی از همسران، منتظر کار مهم، بزرگ و خاصی از جانب او نباشید. کارهای کوچک و به ظاهر عادی و بی

اهمیت او نیز می تواند راهی باشد تا شما به او بفهمانید قدرش را می دانید و به تلاش او برای خوشحال کردنتان ارج می نهید.

بزرگ ترین دارایی زندگی، سپاس گزاری و بدترین و سخت ترین چیز، ناسپاسی است.

زنان دوست دارند دوستشان بدانند، ولی مردان نیاز دارند تحسین شوند.

با تشویق، تحسین و قدردانی از شوهرتان، او را سرحال و زنده نگه دارید. هر کس که روحیه دیگران را تقویت کند، روحیه خودش

تقویت می شود.

وقتی همسرت با تو در حال گفت و گوست یا با تو درددل می کند، مشغول هر کاری هستی، از آن دست بکش.

ازدواج خوب این نیست که بهترین نفر را انتخاب کرده باشید، بلکه این است که خود، بهترین همسر باشید.

ص: ۸۱

برای اینکه بهترین باشید، ابتدا باید خود را بشناسید و از توانایی‌ها و نیز خواسته‌ها و وظایف خود آگاه باشید و برای خودتان احترام قائل باشید.

انسانی که خود را دوست نداشته باشد، نمی‌تواند دیگران را دوست بدارد و به آنها عشق بورزد. اگر خودتان را دوست نداشته باشید، همسران نیز شما را کاملاً دوست نخواهد داشت.

نشاط و سرزندگی زن، به محبت مرد وابسته است.

زن، عشق و احساساتش را با کلمات بیان می‌کند و نیاز دارد با شنیدن کلمات، عشق و احساسات را از دیگران دریافت کند.

زن، به نرمش و کلمات محبت‌آمیز نیاز دارد، ولی مردان با رفتار و عمل، عشق و احساسات خود را بیان می‌کنند.

نیاز عاطفی زن، این است که جمله «دوستت دارم» را بارها از زبان همسرش بشنود و از این راه، به آرامش روحی و اعتماد به نفس دست یابد.

یکی از خصوصیات مردان، این است که کمتر احساسات و عواطف خود را بروز می‌دهند. بنابراین، در ابراز محبت خود به همسرشان، کمی با مشکل مواجه می‌شوند. اگر مردان به تفاوت‌های موجود بین زن و مرد توجه داشته باشند و بدانند با کمی ابراز محبت، به گرمای زندگی خود می‌افزایند، با کمی تلاش، احساسات خود را بروز خواهند داد.

گاهی عشق پس از ازدواج پدید می‌آید و گاهی پیش از آن. پس نگران نباش و زندگی‌ات را با مهربانی شروع کن.

برای پایداری رابطه‌ای عاطفی باید از نگاهمان شروع کنیم. عاشقانه نگاه کنیم، عاشقانه حرف بزنیم و عاشقانه بشنویم.

هر چه آدم‌ها سالم‌تر باشند، حس تقدیرشان در زندگی مشترک فزون‌تر است.

ص: ۸۲

ازدواجی که به تشکیل کانون محبت و عاطفه نینجامد، شاید از نظر عرفی و قانونی صحیح باشد، اما از نظر عقلی مطلوب نیست.

ازدواج آسان، یعنی فقط دوست داشتن، نه در پی زرق و برق بودن و چشم و هم چشمی کودکانه ای که از همان ابتدا تلخ کامی را به همراه دارد.

محل ابراز محبت و موّدت، کانون گرم خانواده است.

یکی از اهداف ازدواج، روابط گرم و تعاملات میان افراد است که می تواند موجب رشد و پیشرفت افراد و در نهایت جامعه شود.

ازدواج فقط برطرف کننده نیازهای جسمی انسان ها نیست، بلکه به رفع نیازهای روحی، روانی و معنوی انسان ها نیز توجه دارد.

سلامت فکری جامعه در گروی داشتن خانواده های سالم، اقتصاد پویا و مدیریت صحیح است.

آرامش در خانواده، با مهربانی اعضای خانواده پدید می آید.

اگر خانواده، اعضای خود را از نظر محبت تأمین کند، جامعه نیز از محبت لبریز می شود.

از دیدگاه اسلام، آرامش روانی حاصل از ازدواج و مهر و موّدت بین زن و شوهر، از نشانه های الهی به شمار می آید.

بدون صداقت، وفاداری و اعتماد، درخت محبت بین زوجین بارور نمی شود.

صداقت، وفاداری و اعتماد، ارکان اصلی شکل گیری محبت خالصانه بین زن و شوهر است.

شخصی که از ایمان و اخلاق تهی باشد، نمی تواند محبت به خانواده را به خوبی در دلش پیوراند.

مهم ترین کارکردی که خانواده موفق دارد، ارضای نیازهای عاطفی اعضای خانواده است.

هر فردی باید احساس کند افراد دوستش دارند و برای او احترام قائل هستند و او را همان طور که هست، می پسندند و می پذیرند.

خانواده، پایگاه اساسی تشکیل حس اعتماد به خود و احساس امنیت روانی عاطفی هر انسانی است.

کودکی که با شادی و آرامش پرورش یابد، فرصت دارد به زندگی امیدوار شود و دیدگاه مثبت و مفیدی نسبت به دنیای خود داشته باشد.

کودکی که در آغاز زندگی، شادی و آرامش را تجربه کرده باشد، می تواند به زندگی از دریچه امید و موفقیت نگاه کند.

طبیعی ترین شکل خانواده این است که هیچ عاملی جز مرگ نتواند پیوند زناشویی را بگسلد و میان زن و شوهر جدایی بیفکند.

سلام دادن به جمع خانواده، به ویژه سلام دادن زن و شوهر به یک دیگر، نشاط آور و شادی بخش است.

زن ایرانی به دلیل گوهر ایمان که در وجودش نهادینه شده است، در انقلاب، مشارکت و با حضور خود، مردان را به قیام تشویق کرد. از این رو، یکی از پایه‌های اساسی پیروزی انقلاب به شمار آمد.

برای دست یافتن به وضعیت مطلوب در زمینه روابط زن و مرد در کانون خانواده، نهادها باید در برنامه ریزی منسجم و هماهنگ، جوانان کشور را پیش از رسیدن به سن ازدواج، با حقوق و مسئولیتهای خانوادگی‌شان آشنا کنند و آموزه‌های اسلامی موجود در این زمینه را به آنها آموزش دهند تا اخلاق و ارزشهای اسلامی در کانون خانواده رعایت شوند.

ص: ۸۴

آنچه به زندگی خانوادگی معنا میبخشد، مودت و رحمتی است که خالق هستی در میان زن و مرد قرار داده است. (۱)

اگر مرد و زن (پدر و مادر) روش زندگی عاشقانه را یاد بگیرند، خوش بختی بچه هایشان تا حد زیادی تضمین می شود.

خانواده می تواند با جامعه پذیر کردن درست اعضای خود، به تقویت هم بستگی عمومی و حس غم خواری کمک کند و امنیت اجتماعی را اعتلا بخشد و خواسته های نسل نو را مدیریت کند.

خانواده می تواند در بُعد سیاسی با پرورش نسل مشارکت پذیر، به نظام سیاسی کشور اقتدار بخشد و در تعاملی دو سویه، نظام را کنترل و هدایت کند.

هر خانواده می تواند با اصلاح فرهنگ تولید، توزیع و مصرف و نهادینه ساختن روحیه کار و تلاش، اقتدار اقتصادی کشور را تضمین کند.

۱- نک: روم: ۲۱.

ص: ۸۵

پیآمدهای زندگی مجردی

پیآمدهای زندگی مجردی

کسی که در کودکی، مسئولیت پذیر نباشد، نمی‌تواند در جوانی اداره خانواده را به عهده بگیرد. وقتی حس مسئولیت پذیری کودک تقویت نشود، نمی‌توان انتظار داشت مسئولیت خانواده را به عهده بگیرد. کودکان بی مسئولیت امروز، جوانان تنهای فردا خواهند بود. این تفکر اشتباه است که با مجرد می‌توان جلوی مشکلات معیشتی را گرفت. نمی‌توان مشکلات مالی را فقط ناشی از تأهل دانست. یادمان باشد محدود شدن آزادهای مجرد پس از ازدواج، توافق است، نه تحمیل. با مجرد؛ مشکلات مالی شما حل نمی‌شود، فقط مشکلات روحی به آن اضافه می‌شود. فرد مجرد بیش از فرد متأهل، گرفتار آسیب‌های اجتماعی می‌شود. با مجرد در آسیب‌های اجتماعی و افسردگی‌های روانی را به روی خود می‌کشاید.

ص: ۸۶

درست است که تعهد به دنبال تأهل است، اما همه آزادی‌های دوران مجرد، شیرین و ماندگار نیستند.

فرد متأهل دچار محدودیت می‌شود، اما در عوض به شیرینی ماندگار زندگی دست می‌یابد.

از دست دادن برخی آزادی‌ها در قبال به دست آوردن آرامشی حاصل از عشق ماندگار، بسیار زیباست.

افراد مجرد بیشتر از متأهلان در خطر بزهکاری و انجام اعمال خلاف هستند.

برای اینکه بتوانیم جامعه خود را از بزهکاری نجات دهیم، بهتر است زمینه ازدواج جوانان را فراهم کنیم.

اگر هزینه‌ای که صرف بازپروری بزهکاران می‌کنیم، صرف تأمین ازدواج و شغل جوانان کنیم، زودتر به نتیجه می‌رسیم.

چون تأهل ارزشمند است، بسیاری از صاحب‌خانه‌ها و صاحبان کار، فقط افراد متأهل را می‌پذیرند.

مرد مجردی که به تأمین آسایش کسی متعهد نیست، چگونه می‌تواند به موجد خود اطمینان دهد که آسایش او را به هم نمی‌زند؟

به جوانان مسئولیت‌پذیری را بیاموزیم، قبل از آنکه اعتیاد و بزهکاری آنها را در بند کشد.

مجردهایی که وقت اضافه‌ای دارند، هر لحظه احتمال دارد آن را در جایی که بایسته نیست، صرف کنند.

وقتی خودمان خانواده تشکیل می‌دهیم، تمام ایده‌هایی که به صورت تئوری شناخته بودیم، در زندگی اجرا می‌کنیم.

بر اساس آمار موفقیت در بین متأهلان، تأهل، میزان موفقیت افراد را بالا می‌برد.

ص: ۸۷

نگریستن به جهان با دو چشم بسیار زیباتر، آسان تر از نگریستن با یک چشم است.

پرنده بلندپرواز، شکوه پروازش را مدیون همکاری هر دو بالش است.

بیایید با ازدواج، عشق را نثار کسی کنیم که لیاقت دریافتش را دارد.

عشق ورزیدن به جنس مخالف، وقتی تعهدی در قبال تو ندارد، همانند هدر دادن منابع یافت ناشدنی است.

مهرورزی ات را جایی خرج کن که محبت و عشق پایداری دریافت کنی.

اگر احساسات را در چارچوبی امن به نام خانواده ابراز کنیم، جامعه دست خوش هیجان های کاذب نخواهد شد.

جامعه آرام تر، در پرتوی تخلیه هیجان های منطقی تر.

مجرد، یعنی خواستن، دوست داشتن و نیافتن آنچه می خواهی. متأهل، یعنی خواستن، عشق ورزیدن و یافتن آنچه آرامش زاست.

عشقی که بر پایه ای سست نهاده شود، هیچ گاه به پایداری عشقی نیست که در تأهل ایجاد می شود.

پایداری لبخندی که همسر بر چهره می نشانند، بسیار بیشتر از لذت هوسی است که دوست برایت به ارمغان می آورد.

هیچ گاه جامعه بر پایه های لرزان بنیان های غیر متأهلی پایدار نمی ماند.

تجرد، پایه های لرزان اجتماع است و سبب سقوط ارزش ها می شود.

کدام واژه بیشتر به شما آرامش می دهد؛ همسری فداکار یا دوستی صمیمی؟

دوست هر قدر هم صمیمی باشد، باز هم همسری فداکار نیست و تعهد به ماندن ندارد.

ص: ۸۸

کدام پیمان بدون رنگ خدا پایدار و موفق می ماند؟ تأهل، پیمانی است که رنگ خدایی دارد.

نداشتن تصمیم قطعی برای انتخاب شریکی مناسب، آینده را مبهم و جوانان را سردرگم می کند.

یکی از پی آمدهای عادت به زندگی مجردی، عادت به خودمحوری و تحمل نکردن شخص دیگر و نپذیرفتن مسئولیت زندگی است.

آمارهای امروز نشان می دهد پسران بیش از دختران در خانه های مجردی زندگی می کنند.

آیا می دانید تغییر نگرش جوانان به زندگی باعث شده ازدواج، اولویت هفتم یا هشتم زندگی آنان باشد؟

زندگی مجردی باعث تعارض و بحران های اجتماعی خواهد شد.

جوانی که مهارت های لازم زندگی را فرا نگرفته است، نمی تواند به سوی هدف اصلی زندگی که ازدواج و به کمال رسیدن است، گام بردارد.

تجرد از عوارض زندگی مدرن است.

استرس و ناامنی روانی و اجتماعی سبب کاهش تحمل افراد می شود و به رشد زندگی مجردی کمک می کند.

فردگرایی و تجرد در کشور ما قدمت ندارد.

فردگرایی و تجرد در جامعه ما پدیده ای نوظهور و برخاسته از فرهنگ اشتباه مدرنیته است.

زندگی مجردی، ژستی غربی در جامعه شرقی است.

اگر جوانی مجبور به زندگی مجردی شد، باید برای این نوع زندگی، آموزش ها و مهارت های صحیح را دریافت کرده باشد.

ص: ۸۹

اگر ضرورتی برای زندگی مجردی پیش آمد، نباید عمر این نوع زندگی طولانی باشد و جوان باید هر چه زودتر به آغوش خانواده بازگردد.

از آنجا که انسان موجودی اجتماعی است، پذیرش زندگی مجردی مطلوب فطرت فرد نیست.

انحرافات موجود در زندگی مجردی موجب مشکلات روحی جوان می شود.

اگر آرامش و احترام در محیط خانه، جوان را در برگیرد، هیچ گاه او را به سوی زندگی مجردی سوق نمی دهد.

هنگامی که کودک اتاق شخصی اش را بر حضور در کنار خانواده ترجیح می دهد، مشکلات آرام آرام نمود پیدا می کنند.

بیاید کمی بیندیشیم و ببینیم چرا جوانان زندگی مجردی را انتخاب می کنند؟

کسی که طعم شیرین زندگی در خانواده ای متعادل و اجتماعی را چشیده باشد، از طعم تلخ تنهایی و تجرد بی زار است.

توانایی های جوانان در اداره خانواده را برجسته کنیم تا جوانان راحت تر بتوانند مسئولیت خانواده را به عهده بگیرند.

زیستن در خانواده ای فعال و شاد، جوان را از گرایش به تنهازیستی باز می دارد.

سال های طلایی، عمر جوانی است و روزهای طلایی، روزهای شروع آرامش و عشق ورزی و ازدواج است.

پناه بردن به زندگی مجردی، سختی های زندگی را کاهش نمی دهد، بلکه امید به آینده بهتر را کاهش می دهد.

اگر مهارت کافی برای برقراری ارتباط داشته باشیم، دلهره ها برای پذیرش تأهل کاهش می یابد.

ص: ۹۰

کسی که همدمی مناسب برای تنهایی خود دارد، به مراتب آسایش بیشتری را تجربه می‌کند، نسبت به کسی که به تنهایی ها پناه می‌برد.

فرد متأهل بانشاط، بیش از مجردی که روح خسته ای دارد، برای جامعه کارآیی دارد.

برطرف کردن مشکلات مجردان بسیار سخت تر از مشکلات متأهلان است.

مجردها و متأهل ها، هر یک سختی های خاص دوران خود را دارند، اما سختی های زندگی متأهلان حل شدنی است.

اگر به مشکلات زندگی متأهلان و مجردها بنگریم، می بینیم مشکلات مجردها سخت تر حل می شوند.

هر انسانی مشکلات خاص خودش را دارد، اما وقتی همسری همدل در کنارت باشد، راحت تر با مشکلات کنار می آیی.

برخلاف مجرد، تأهل می تواند شادی را به زندگی شما هدیه کند.

اجتماع و خانواده، در افزایش تمایل به زندگی مجردی نقش به سزایی دارد.

درصد تأهل یا مجرد جوانان جامعه بر پویایی اجتماع اثر مستقیمی خواهد داشت.

برخی جوانان متأهل با بازگو کردن خوش بختی های خود می توانند مشوق خوبی برای جوانان مجرد باشند.

دل، گوهر گران بهایی است. با پیوندی متعالی با گوهری دیگر بهای آن را افزون کنیم.

گوهر خرد و منطقی در متأهل ها، خودنمایی بیشتری دارد تا مجردها.

جوان مجرد همچون غنچه ای است که با ازدواج کردن می شکفتد.

افرادی که تجربه سال ها تنها زیستن را دارند، مزایای با هم بودن را تأیید می کنند.

ص: ۹۱

مدیریت زندگی با همه مشکلاتش، بیشتر نیازمند حمایت سازمان‌ها و نهادهاست.

اگر در زندگی مجردی افراط شود، بی‌شک، به ناهنجاری‌های اجتماعی دامن می‌زند.

طولانی شدن زندگی مجردی، صدمات جبران‌ناپذیری بر روان فرد وارد می‌سازد.

در کنار خانواده بودن، در رسیدن به موفقیت تأثیر چشم‌گیری دارد.

بهترین مأمّن برای ابراز احساسات درونی، آغوش گرم خانواده است.

در اجتماع امروز، خطرهای زیادی، جوان مجرد را تهدید می‌کند.

خانه‌های مجردی؛ کعبه آمال یا کلبه ویران؟

جوانان افسرده و بی‌نشاط بیشتر به انتخاب زندگی مجردی تمایل نشان می‌دهند.

برای اینکه جوان بتواند مسئولیت زندگی‌اش را به عهده بگیرد، به حمایت اجتماع هم نیاز دارد.

جوانی که در برابر یک فرد متعهد نباشد، آیا می‌تواند در برابر جامعه متعهد بماند؟

مشکلات معیشتی بیشترین درصد علت تمایل به زندگی مجردی را به خود اختصاص داده است.

اگر خواهان جامعه سالمی هستیم، باید به خوبی از متأهلان حمایت کنیم.

بی‌میلی برای بازگشت به خانه پس از پایان تحصیلات، در موارد بسیاری باعث پیدایش خانه‌های مجردی شده است.

ص: ۹۲

اگر جوان آموزش‌های لازم را دیده باشد، می‌تواند از زندگی مجردی موقت خود تجربه‌های مفیدی به دست آورد.

لذتی که انسان هنگام حل مشکلات در کنار همسرش می‌برد، هیچ‌گاه در دوستی‌های مجردی کسب نمی‌کند.

اگر جامعه به سمت پذیرش زندگی مجردی پیش رود، اهدافش از تعالی نزول خواهد کرد.

اگر در جامعه، اولویت با متأهلان باشد، گرایش به برگزیدن زندگی مجردی کاهش خواهد یافت.

شادی حقیقی در تقسیم کردن زیبایی آن با شریک زندگی است.

فرد متأهل، اهدافی طلایی‌تر و واقعی‌تر از فرد مجرد دارد.

تلاش‌های مردان متأهل برای پایداری قوانین زندگی موجب پایداری جامعه می‌شود.

بهار تأهل را به بهار عمر خود، یعنی جوانی گره‌برنیم و از آثار آن بهره‌مند شویم.

به جوانانی که در بهار عمر هستند، کمک کنیم تا به بهار تأهل هم برسند و زندگی‌شان باطراوت شود.

تأهل کسب آسودگی در کنار عشقی پایدار است.

مجرد بودن به معنای آزاد زیستن نیست. جوان مجرد همان اندازه که در بند عشق و تعهد نیست. در بند هوس و سردرگمی است.

با ازدواج، فکر از درگیری‌های می‌یابد.

فرد مجرد هنگام بروز مشکلات، هم‌فکری صمیمی نمی‌یابد.

ص: ۹۳

وقتی همسری دل سوز کنارت باشد، هنگام مشکلات خود را تنها و بی یاور نمی بینی.

یکی از دلایل تجرد؛ بی زاری از جنس مخالف و داشتن شکست در روابط بی دوام قبلی با جنس مخالف است.

ازدواج، بهترین راه برای در امان ماندن از بسیاری از انحراف ها است.

هیچ گاه تأهل، تعهد نسبت به دوستان و خانواده را کم رنگ نمی کند.

ازدواج می تواند انگیزه های تحصیل و یافتن حرفه بهتر را در فرد تقویت کند.

شکست دیگران در ازدواج، تجربه هایی مفید برای بنای ازدواج صحیح است؛ نه گریز از آن.

برای ازدواج یاری خداوند را در باورت بگنجان.

شخص مجرد تا ازدواج نکند، هیچ گاه طعم شیرین عشق متقابل را نمی چشد.

تأهل، گرفتاری نیست، بلکه رهایی از مشغله های ذهنی آزاردهنده است.

آیا می دانید بیشتر افراد موفق، موفقیت هایشان را مدیون همسرانشان هستند؟

اعتقاد نداشتن به عشق، فرد را به مجرد ماندن تشویق می کند.

هیچ مجردی نمی تواند خود را از انحراف در امان بداند.

جووانی که دل در گروی محبت دلی دارد، امیدوارتر از جووانی است که دلش را تنها می بیند.

آفت اصلی زندگی مجردی، کاهش عواطف و احساسات است.

گاهی هدف ها آن قدر کوچک می شوند که تنها در قالب تنهایی می گنجند. با ازدواج، اهدافمان را بزرگ کنیم!

اهمیت آموزش در خانواده

اهمیت آموزش در خانواده

برای آنکه فرزند ما حرفمان را بپذیرد، با او دوست باشیم و او را به انجام کاری مجبور نکنیم.

با مشورت دادن به کودک، هم به او می آموزیم که ما همیشه در کنارش هستیم و هم از دغدغه هایمان می کاهیم.

چشم و گوش فرزندان چون آینه ای است که هر چیزی در آن منعکس می شود و مادر می تواند با رفتار خود، خصلت هایی مانند امانت، صداقت، وفای به عهد و حق جویی را در فرزند احیا کند یا آنها را از بین ببرد.

فرزندان با دیدن رفتار پدر و مادر، هنگام شرکت در نماز جماعت و دیدن فیلم ها و پوسترهای مربوط به نماز، به طور غریزی از آنان تقلید و اعمال و حرکاتشان را تکرار می کنند.

«ای پیامبر! اهلت را به برپایی نماز فراخوان و در این امر پایداری و صبوری پیشه کن.» (طه: ۱۳۲) تشویق فرزندان به نماز، به پیامبر اختصاص ندارد. همه والدین نسبت به فرزندان خود مسئولند و باید در تربیت آنها کوشا باشند.

ص: ۹۵

وقتی فرزند در خانه است، مسائل را از والدین می آموزد و وقتی در مدرسه است، از مربیان و معلمان. بنابراین، وظیفه مربیان و والدین در آموختن ارزش های اسلامی به فرزندان، بیش از دیگران است.

والدین می توانند بعد از پایان هر نماز، به گونه ای که فرزندان می شنوند، آنان را با ذکر نام، دعا کنند و از خداوند برای آنان، عزت در دنیا و پاداش اخروی بخواهند. این امر، علاقه فرزند را به نماز بیشتر خواهد کرد.

اوقات فراغت کودکان و نوجوانان می تواند پر از جنب و جوش باشد. آنها را به کلاس و درس محدود نکنیم.

برای اوقات فراغت فرزندانمان، به شکل درست و اصولی برنامه ریزی کنیم.

اوقات فراغت، اوقات دوست داشتنی کودک است. آن را با بد اخلاقی به کام فرزندان تلخ نکنیم.

برای پر کردن اوقات فراغت فرزندانمان، با کارشناسان مشورت کنیم.

اوقات فراغت، زمانی برای استراحت ذهن و تن فرزندان و آمادگی آنها برای شروع تلاشی دوباره در زمینه آموزش است.

با فرزندان خود رفیق باشیم تا آنها به ما اطمینان کنند.

خانواده ای موفق است که مهارت های مختلف را به فرزندش می آموزد: مهارت دوست داشتن، مهارت مفید بودن، مهارت خوبی کردن.

مهارت های فنی را در دوره های مختلف به فرزندانمان بیاموزیم.

اوقات فراغت فرزندانمان می تواند زمان یادگیری مهارت های مختلف فنی و فکری و جسمی برای آنها باشد.

مهارت های مختلف در زندگی، راه گشای ما هستند. پس تا دیر نشده، مهارت های لازم را بیاموزیم و به کودکانمان یاد بدهیم.

ص: ۹۶

با رفاقت و دوستی آنچه را می‌پسندیم و می‌خواهیم، به آسانی به کودکانمان یاد می‌دهیم.

پدر و مادری که با فرزندش رفیق است، آغوش امن خانواده را برای کودکش ایمن می‌کند.

هیچ وقت برای رفاقت با فرزندان دیر نیست. فرزند ما شاید همین امروز منتظر لبخند مهربانمان باشد.

خانواده‌ای که مدیریت اقتصادی را به فرزند خود می‌آموزد، اقتصاد سالم و پویای آینده جامعه را رقم خواهد زد.

با خریدن قلک کوچکی برای فرزندمان، به او می‌آموزیم چگونه داشته‌هایش را پس انداز کند؛ زیرا قطره قطره جمع گردد، وانگهی دریا شود.

خرید به اندازه نیاز باعث می‌شود مواد غذایی خانه ما همیشه تازه باشد و فرزندانمان برای نکته‌های مهم اقتصادی خانواده ارزش قائل شوند.

در زندگی شهری، امکانات رفاهی بیشتری هست، اما زندگی در این محیط، قواعد و قوانینی دارد. ما چه قدر قوانین شهرنشینی را می‌شناسیم و چقدر این قوانین را به فرزندانمان آموزش داده ایم؟

صحبت کردن با تلفن در مترو، اتوبوس و مکان‌های عمومی سبب آلودگی صوتی می‌شود و تجاوز به حقوق دیگران است.

به فرزندانمان بیاموزیم در مترو، اتوبوس، تاکسی یا دیگر مکان‌های عمومی، بلند صحبت نکنند؛ زیرا بی‌احترامی به حقوق دیگران است.

به فرزندانمان بیاموزیم از خریدهای بی‌جا و غیر ضروری بپرهیزند. با این شیوه می‌توانیم مدیریت اقتصاد خانواده را به آنها آموزش دهیم.

ص: ۹۷

با مهربانی کردن به همسرمان، دوست داشتن را به فرزندمان بیاموزیم.

آموزش عملی دستورهای اخلاقی پسندیده به کودک و بازداشتن او از کارهای ناپسند، در رشد اخلاقی کودک اهمیت فراوانی دارد.

به فرزندانمان بیاموزیم شاید کسی در همین نزدیکی به نگاه مهربان ما نیازمند است.

یادمان باشد به فرزندانمان بیاموزیم: زمانی مهربانی ماندگار است که بی چشم داشت و بی منت باشد.

برخی پدران و مادران به فرزندان خود لبخند می‌آموزند. به این بیندیشیم که ما به فرزندانمان چه آموخته ایم؟

خواستن، برنامه ریزی و تلاش، سه رکن اساسی رسیدن به هدف است. آنها را به کودکانمان بیاموزیم.

راهکارهای موفقیت آمیز همسران در برقراری روابط

راهکارهای موفقیت آمیز همسران در برقراری روابط

همسر خود را یار و همراه موافق خود بدانید، نه زیردست خود.

در خانواده سالم هیچ کس در فکر قدرت طلبی و اثبات برتری خود نیست. همه به یک اندازه در شیرین شدن زندگی سهم دارند.

اگر احساس موفق بودن، برنده بودن و امید داشتن، بین اعضای خانواده تقسیم شود، دورنمای روشنی برای زندگی دارد.

اعضای خانواده سالم در کنار هم احساس امنیت و آرامش می کنند، نه احساس ترس، اضطراب، تنش یا درگیری.

همسران خوش بخت، علاقه، عشق و محبت خود را نسبت به هم ابراز می کنند، هم در رفتار و هم در گفتار.

داشتن توقع بی جا از همسر، آفت زندگی زناشویی موفق است.

وقتی در خانواده مشکلی پیش می آید، بهترین کار، یافتن راه حل آن است؛ نه یافتن مقصر و گناه کار.

اندیشه زن و مرد باید رساندن دیگری به آرامش و راحتی باشد تا مایه آرامش آنها باشد.

زن و شوهر، به خاطر همدیگر زندگی می‌کنند؛ نه دیگران. زندگی آنها به خاطر بچه‌ها یا ترس از طلاق و حرف مردم نیست. جذابیت زندگی به این است که هر روز بتوانیم به دنیای اختصاصی همسرمان نزدیک‌تر شویم.

یاد بگیریم با درخواست‌های منطقی همسرمان، برخورد صحیح و منطقی داشته باشیم.

زن و مرد در کنار یک‌دیگر هستند، نه رودررو و رقیب یک‌دیگر. آنها رفیق هم هستند.

خانواده‌های خوش‌بخت تلاش دارند بچه‌های خوب و خوش‌بختی به جامعه تحویل دهند.

نسبت به همسر خود، نگرشی مطلوب و متعالی داشته باشید. او را امانت الهی برشمارید و این ودیعه الهی را قدر بدانید.

به همسر خود احترام بگذارید و با وی محترمانه صحبت کنید و در ارتباط با او، از عواطف سرشار و محبت بسیار دریغ نورزید.

حقوق متقابل خود و همسرتان را بشناسید و در ایفای حقوق وی بکوشید.

محبت، پیوندی دو طرفه است و اظهار محبت و ابراز آن بنیان زناشویی را استوار می‌سازد.

قفل بسیاری از مشکلات خانوادگی با کلید محبت گشوده می‌شود.

فقط یک راه، برای گشودن قفل‌های زنگار گرفته قلب دیگران است و آن، استفاده از شاه کلید محبت است.

اگر می‌خواهید مهر و عطوفت در خانواده پایدار باشد، همسر خود را با القاب نیکو خطاب کنید.

ص: ۱۰۰

ارتباط کلامی مهرآمیز، روابط میان زن و شوهر را تقویت می‌کند و در برآورده شدن خواسته‌های طرفین نقش به‌سزایی دارد.

همسر خود را فردی باارزش و برخوردار از کرامت انسانی بدانید.

همسر خود را فردی مستعد کمال، پیشرفت و تحول بیندازید.

به پیشرفت و ترقی و رشد شخصیت همسران علاقه‌مند باشید و زمینه را برای تحقق این امر فراهم کنید.

از راه ایجاد زمینه پیشرفت برای همسران، کانون خانواده را از زوال و فرسایش تدریجی مصون سازید و عرصه زندگی را برای نوآوری‌ها بگشایید.

با خرید هدیه در مناسبت‌های مختلف، محبت خود را به صورت عملی به همسران نشان دهید.

ستایش از نکات مثبت اخلاق همسران، در ایجاد فضایی گرم و صمیمی و سرشار از اطمینان در خانواده، اثر به‌سزایی دارد.

فهرست کردن قابلیت‌ها و صفات مثبت همسران، یادآوری آنها را در زمان‌های مقتضی آسان‌تر می‌کند.

به موارد مثبت وجود و شخصیت همسر خود، توجه و مرتب به این قابلیت‌ها اشاره کنید.

به جنبه‌های مشترک فکری و روحی خود و همسران توجه و آنها را تقویت کنید.

به گونه‌ای عمل کنید که به تدریج خصایص مثبت و سازنده افراد خانواده افزایش یابد.

هنگام گفت‌وگو با همسران، به دقت به حرف او توجه کنید و اجازه دهید، حرفش را به طور کامل بیان کند.

ص: ۱۰۱

باور کنید همسران انسانی منحصر به فرد است و ویژگی های مثبت و منفی دارد. برای همین، از مقایسه او با دیگران به شدت پرهیزید.

همسران را با گذشته اش مقایسه و تغییرات رفتاری و پیشرفت فکری و اخلاقی وی را تحسین کنید.

سعی کنید حالات و روحیات همسران را بشناسید و از آرزوها و علایق وی فهرستی تهیه کنید و از انتظارات او آگاه شوید.

باور کنید هر کلمه و گفتار شما، در بردارنده بار عاطفی و روانی است که بر همسران اثر مثبت و منفی دارد.

سعی کنید از زبان نرم همراه با احترام و محبت با همسران استفاده کنید. هرگز از کلمات توهین آمیز و ملالت آور استفاده نکنید.

رمز خوش بختی و توفیق بسیاری از خانواده ها، صادق بودن آنها و بهره گیری از این صفت برجسته انسانی است.

به مدیریت کانون خانواده اهمیت دهید و سعی کنید در تصمیم گیری و هدایت زندگی، هماهنگ باشید.

در برخورد با مسایل زندگی، با همسران سیاستی هماهنگ داشته باشید.

برای بقا، تداوم و رشد خانواده و دست یابی به خوش بختی، مصلحت زندگی را بر منفعت شخصی خود ترجیح دهید.

از لجباجت و رقابت ناسالم با همسران پرهیز کنید و جای آن را به یک دلی، یک رنگی، صمیمیت و رفاقت بدهید.

یکی از مهم ترین عوامل تزلزل در بنای خانواده و آغاز نابسامانی و مشکلات خانوادگی، لج بازی همسران است.

ص: ۱۰۲

سعی کنید همسران را آن گونه که هست، بپذیرید و روابط خود را بر پایه دوستی و محبت تنظیم کنید.

به اصل مشارکت در زندگی خانوادگی معتقد باشید و همه کارها را خودتان انجام ندهید، بلکه از همسر و فرزندان کمک بگیرید.

اگر به هر دلیلی نمی‌توانید در کار خانه به همسران کمک کنید، حداقل ارزش کار او را نادیده نگیرید.

زوجین باید کلام حق و منطق صحیح را از جانب هر کدام از طرفین که باشد، بپذیرند.

برای تعادل در زندگی و کام‌یابی هر چه بیشتر، خوش خلق و گشاده رو باشید و سعی کنید گرد و غبار افسردگی را از چهره همسران بزدایید.

هرگز اجازه ندهید افکار مایوس کننده و منفی بر وجود اعضای خانواده شما سایه افکند و ریشه های شادکامی و شادابی شما را از بین ببرد.

نارسایی ها و رنج های گذشته تان با همسران را فراموش کنید و به آینده ای روشن بیندیشید.

سعی کنید از تجربه ها و خاطره های تلخ زندگی دیگران عبرت بگیرید و از تجربه های خانواده های موفق بهره ببرید.

برای جلوگیری از تزلزل خانواده و آسیب های احتمالی، توقع ها و انتظارات شما از همسران باید با امکانات و توان مندهای وی متناسب باشد.

باید سطح توقع های شما از همسران به اندازه سطح توانایی و دارایی او باشد.

خانواده های بسیاری به خاطر چشم و هم چشمی، نشاط و شیرینی زندگی را از دست داده اند. بیایید این آفت را از زندگی هایمان دور کنیم.

ص: ۱۰۳

گذشت و عفو نسبت به اشتباه‌های کوچک، آرامش بزرگی به زندگی شما هدیه می‌کند.

عیب همسران را به رخ او نکشید و عیب پوشی را سرلوحه مناسبات با او قرار دهید.

سعی کنید اسرار و رازهای درونی خانواده را نزد دیگران بازگو نکنید و از این طریق، اعتماد همسران را به خود جلب کنید.

اگر می‌خواهید همسران نظریه‌های شما را بپذیرد، با لحن آمرانه سخن نگوئید، بلکه نظران را به عنوان پیشنهاد مطرح کنید.

برای گفتن انتقاد که تلخ است، ابتدا کام همسران را با بیان ویژگی‌های مثبتش شیرین کنید تا سخن شما اثرگذار باشد.

با مطالعه کتاب‌های مختلف و شرکت در مجالس مذهبی، اخلاقی و علمی، به رشد خانواده تان کمک کنید.

با تقویت اعتماد به نفس و بهره‌گیری از تجربه‌های ارزشمند دیگران، خود و افراد خانواده تان را برای برخورد منطقی با مشکلات زندگی آماده سازید.

سعی کنید با تفکر در زندگی خانواده‌های موفق و رمز توفیق آنان، اطلاعات خود، همسر و فرزندان تان را افزایش دهید.

در گفت‌وگو با همسران، آرامش خود را حفظ کنید. سعی کنید عصبانی نشوید و در صورت پدید آمدن این حالت، بحث را ادامه ندهید.

هنگامی که عصبانی هستید، به این گفتار حضرت علی علیه السلام توجه کنید: «به هنگام خشم، نه تنبیه، نه دستور و نه تصمیم».

سعی کنید نگرانی‌ها و افکار منفی محیط کارتان را به خانه تان منتقل نکنید و آرامش اعضای خانواده تان را به هم نزنید.

ص: ۱۰۴

مردان و زنانی از هنر، علم و تجربه مدیریت برخوردارند که از فرصت‌های به دست آمده در زندگی، حداکثر استفاده را می‌کنند.

در زندگی خوش بین باشید و با این نگرش، سلامت عواطف و نشاط زندگی خود را تضمین کنید.

با داشتن برنامه و التزام به اجرای آنها می‌توانید مشکلات زندگی خود را کاهش دهید و از قوای حیاتی خود و دیگر اعضای خانواده به خوبی استفاده کنید.

در تمام مراحل زندگی و در زندگی خانوادگی، خداوند را در نظر بگیرید و در گفتار و رفتار با همسران و دیگر اعضای خانواده، نیت خود را خالص گردانید.

گسترش و تعمیق اخلاق اسلامی در خانواده

گسترش و تعمیق اخلاق اسلامی در خانواده

خانواده‌هایی که آرزو دارند فرزندان صالح، راست‌گو، معتقد و اهل نماز و عبادت داشته باشند، باید خود چنین باشند.

وقتی خانواده‌ای اهل نماز باشد، نونهالان چنین خانواده‌ای، نیاموخته، اهل نمازند.

عشق، کلید تربیت دینی است. باید کسب فضایل اخلاقی به واسطه عشق به خداوند حاصل شود.

تربیت و آموزش، انتقال اطلاعات نیست، بلکه تغییر در جهان بینی است.

اگر تربیت دینی و مذهبی خانواده‌ای، اساسی و ریشه‌ای باشد، فرد تربیت شده می‌تواند در برابر تندبادهای مختلف فرهنگی و اجتماعی مقاومت کند.

پرورش روحیه مذهبی مناسب، ابتدا از خانه شروع می‌شود و خانواده در انتقال فرهنگ دینی، نقش مهمی دارد.

پاک‌سازی محیط خانه از بدآموزی‌های رفتاری و اخلاقی و الگوآفرینی‌های شایسته، از مسئولیت‌های جدی والدین است.

عبادت، پاسخی به عالی‌ترین نیازهای معنوی است. پس اگر با جلب رضایت قلبی ارائه شود، احساس خوش‌آیندی را در کودکان برمی‌انگیزد.

ص: ۱۰۶

عواطف و احساسات، مهم ترین نقش را در تکوین، رشد و پرورش شخصیت جوان و نوجوان دارند.

در کانون خانواده، گرایش دینی افراد تقویت می شود و خمیرمایه شخصیت مذهبی در آنان رشد می یابد.

رفتارهای انسان بر اساس یاد گیری است. اولین و مهم ترین پایگاه یاد گیری نیز کانون خانواده است.

خانه و خانواده پایه های اجتماعی شدن و ساختار شخصیت کودک را بنیان می گذارند.

تربیت صحیح، اولین و اساسی ترین پایه سعادت فردی و اجتماعی کودک است.

باید محیط زندگی آرام باشد تا خانواده بتواند با دقت، صبر، آگاهی و عشق در تربیت کودک بکوشد.

میزان سلامت جسمانی و روانی کودک، به روابط خانواده با وی بستگی دارد.

کودکانی که در سنین اولیه، از نظر عاطفی و امنیتی در خانواده تأمین نمی شوند، به انواع مشکلات مبتلا می شوند.

سلامت خانواده، تعادل شخصیتی والدین و آشنایی آنها به اصولی که می تواند محیط خانواده را سالم تر سازد، بسیار اهمیت دارد.

خانواده باید از سلامت روانی و اجتماعی و تعادل شخصیتی والدین برخوردار باشد تا نسلی کارآمد و سالم تربیت کند.

افراد پلی بین خانواده و اجتماع هستند. بدین معنی که ویژگی هایی روانی اجتماعی خانواده را به اجتماع منتقل می کنند.

ص: ۱۰۷

خداوند، صبر را عامل افزایش توانایی و نیروی مقابله با سختی‌ها می‌داند. هفتاد آیه درباره مورد صبر و آثار آن در زندگی فردی، اجتماعی و خانوادگی از سوی خداوند متعال نازل شده است.

قرآن برای صبر، این فضیلت اخلاقی و عملی اهمیت فراوانی قائل است و آن را عصاره همه فضیلت‌ها و خمیرمایه سعادت‌ها و ابزار رسیدن به خوش‌بختی می‌داند. اگر خانواده صبر نداشته باشد و به آن عمل نکند، هرگز به خوش‌بختی نخواهد رسید و کارآمد نخواهد بود.

حضرت علی علیه السلام، صبر در کارها را به منزله سر برای بدن می‌داند و می‌فرماید: «همچنان که اگر سر از بدن جدا شود، بدن فاسد می‌شود، هرگاه صبر نیز در کارها نباشد، کارها تباه می‌گردد»^(۱).

در صورتی که اعضای خانواده از مهار خویش ناتوان باشند و در برابر مشکلات برد بار نباشند، خانواده به شدت آسیب می‌بیند و نه تنها نیاز فرد برآورده نمی‌شود، بلکه برای دیگران نیز مشکل‌ساز می‌شود.

فشار روانی، اولین نتیجه بی‌صبری در برابر فشارهاست.

فرد صبور می‌تواند در برابر حوادث، موفقیت و کارآمدی خانواده را حفظ کند، در حالی که واکنش فوری و بدون اندیشه در برابر رفتارهای نامناسب دیگران سبب پشیمانی می‌شود.

فرزندانی که در خانواده‌های بی‌صبر و عجول پرورش یافته‌اند، در اجتماع نیز دچار مشکل می‌شوند؛ زیرا همیشه و در همه جا شرایط فراهم نیست که خواسته‌های آنها برآورده شود.

۱- کافی، ج ۹، ص ۹۰، ح ۲.

ص: ۱۰۸

کودکی که صبر ندارد، می‌پندارد هر چه می‌خواهد، فوری در اختیارش قرار می‌گیرد، اما وقتی به خواسته‌هایش نرسد، در برابر دیگر واکنش‌های نامطلوب از خود واکنش نشان می‌دهد و این امر در بسیاری از موارد موجب دردسر برای فرد و خانواده‌اش می‌شود.

صبر، کارآمدی خانواده را تضمین و کارآمدی جامعه انسانی را تأمین می‌کند.

اینکه خداوند می‌فرماید صبر عامل پیروزی مجاهدان است، تنها ثمره صبر منحصر به جبهه جنگ و مجاهدان نیست، بلکه در همه عرصه‌های زندگی، انسان به بردباری پایداری نیاز دارد تا به پیروزی برسد. پیروزی در خانواده بدین معناست که انسان با تشکیل خانواده کارآمد، به کمال و بالندگی برسد.

بر اساس آموزه‌های قرآنی و روایی، راستی و راست‌گویی در کارآمدی همه بخش‌های زندگی انسان مؤثر است و توجه به این آثار، انگیزه انسان برای گرایش و عمل به این فضیلت بزرگ اخلاقی را افزایش می‌دهد.

صداقت در گفتار و کردار، انسان را محبوب دل‌ها و مورد اعتماد اعضای خانواده خود و جامعه انسانی می‌گرداند.

افراد صادق و درست‌کار در زندگی مشترک، آرامش روانی و احساس ایمنی دارند؛ زیرا چیزی جز آنچه می‌نمایند، نیستند تا از فاش شدن چهره پنهان خود نگران باشند.

وقتی فرد بداند محبوب دیگران نیست، خود را تنها و بی‌یار و یاور می‌داند و نمی‌تواند استعداد‌هایش را شکوفا سازد و در راه رسیدن به کمال قدم بردارد. این احساس غریزی در زن و مردی که با هم تشکیل خانواده داده‌اند و از «من» بیرون آمده و به «ما» رسیده‌اند، بیشتر احساس می‌شود.

ص: ۱۰۹

زن و مرد انتظار دارند طرف مقابل، او را از صمیم قلب دوست داشته باشد و علاقه مندی و محبتی، دو طرفه برقرار شود. در این میان، زن که موجودی عاطفی و کانون محبت است، بیشتر به محبت همسرش نیاز دارد.

زندگی زن، به عشق و علاقه وابسته است و هر چه محبوب تر باشد، شاداب تر خواهد بود و برای به دست آوردن محبوبیت بیشتر می کوشد، اما اگر احساس کند محبوب همسرش نیست، خود را شکست خورده می پندارد.

محبت دوطرفه، زن و مرد را به زندگی دل گرم و کانون خانواده را استوار می سازد.

حضرت محمد صلی الله علیه و آله می فرماید: «بهترین زنان شما، زن هایی هستند که دارای عشق و محبت باشند.» (۱) در مورد مردها می فرماید: «هر کس از دوستان ما باشد، به همسرش بیشتر اظهار محبت می کند و نیز هر چه ایمان انسان کامل تر باشد، به همسرش محبت بیشتر می کند.» (۲)

در خانواده ای که مهر و محبت وجود دارد و زوجین با آرامش، آسایش و علاقه مندی به یک دیگر در آن زندگی می کنند، با توان مندی بیشتری می توانند به تربیت فرزندانشان پردازند.

وقتی فرزند در کانون پر از محبت و عاطفه پرورش یابد، روح او نیز آرام است و بهتر رشد می کند و با الگوگیری از والدین خود، در آینده همسری مهربان و کارآمد خواهد بود و خانواده ای کارآمد نیز تشکیل خواهد داد.

آنچه سبب ناکارآمدی خانواده و طلاق عاطفی می شود، نبود یا کمبود محبت بین اعضای آن است.

۱- بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۲۳۵.

۲- بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۲۳۵.

ص: ۱۱۰

وقتی محبت نباشد، اعضای خانواده به خانه و یک دیگر دل بستگی ندارند و از نظر روانی جدا از یک دیگر زندگی می کنند.

محبت، مانند قانون جاذبه زمین است. همان طور که این جهان، از اتم تا کهکشان ها بر اساس قانون جاذبه پابرجاست، خانه و خانواده نیز بر اساس قانون محبت استوار می شود.

همان گونه که اگر یک لحظه قانون جاذبه از بین برود، نظم به هم می خورد، اگر در خانه نیز محبت نباشد، آن خانه نابود می شود.

اگر محبت در خانواده نباشد و اعضای آن نیاز خود را به محبت ارضا نکنند، هیچ یک از اعضا نمی توانند وظایفشان را انجام دهند و در نتیجه، کارآمدی خانواده از بین می رود.

همان گونه که اجزای ساختمان بدون ملاط به هم نمی چسبند و ساختمان پابرجا نمی شود، نظام خانواده نیز چنین است و ملاط آن محبت و رحمت است.

مرد یا زنی که کمبود محبت داشته باشد، برای تأمین سعادت و رفاه خانواده اش نمی کوشد و انرژی خود را صرف اموری می کند که ممکن است زمینه ساز ناهنجاری و فساد در خانواده و جامعه شود.

یکی از اموری که سبب کارآمدی می شود، اعتماد متقابل زوجین و وفاداری نسبت به یک دیگر است و زمانی که محبت در کار نباشد، احساس وفاداری و اعتماد تحقق نمی یابد.

باید توجه داشت که محبت و دوستی قلبی کافی نیست، بلکه باید این محبت در رفتارها هم دیده شود.

ص: ۱۱۱

افرادی که در سیره و رفتار خانوادگی خویش، تکریم و احترام به حقوق اعضای خانواده را روش و منش خویش قرار داده اند و از خانواده ای کارآمد و بالنده برخوردارند.

رعایت احترام متقابل، سبب استحکام روابط و نزدیکی و مودت بین همسران می شود.

در منابع دینی، رعایت احترام زن به وسیله مرد، جزو حقوق اوست. (۱) همچنین اگر زنی به همسرش احترام نگذارد، لعنت می شود. (۲)

در خانواده ای که رفتارهای اعضای خانواده احترام آمیز باشد، روابط صمیمانه خواهد بود.

روابط صمیمی، مانع بروز بسیاری از ناهنجاری ها و نابسامانی ها می شود. چنین خانواده ای، بانشاط و علاقه به اداره زندگی خود می پردازد. بدین ترتیب زمینه شکوفایی استعدادها و بالندگی اعضا و کارآمدی آنان فراهم می شود.

احساس حقارت در اعضای خانواده، زمینه ساز ناکارآمدی و مانعی بر سر راه بالندگی و کمال است. امام علی علیه السلام می فرماید: «انسانی که حقارت نفس پیدا کرده، دیگر انتظار خیر از او نمی رود. کسانی که نفسشان پست و خوار باشد، به خیرشان امیدی نداشته باش». (۳)

مدارا با دیگر انسان ها نیز در پرتوی توجه به تکریم آنان معنا می یابد. امیر مؤمنان، علی علیه السلام در وصف مدارای پیامبر فرموده است: «پیامبر همیشه (و با همه افراد) خوش رو و خوش خوی بود و خشونت و درشت خویی در رفتارهای ایشان مشاهده نمی شد». (۴)

۱- بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۴.

۲- بحارالانوار، ج ۱۰۰، ص ۲۵۳.

۳- بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۲۳۷.

۴- مکارم اخلاق، ص ۱۴.

امام علی علیه السلام، مدارا را سرلوحه برنامه های عملی و سیره خانوادگی و اجتماعی خویش قرار داده بود و می فرمود: «کسی که در امور خویش، سیره مدارا و سبک رفتی و ملایمت و نرمی را پیش گیرد، به آنچه از دیگران انتظار دارد، خواهد رسید» (۱).

یادمان باشد: مهربانی و دل سوزی مخصوص کودکان نیست، بلکه بزرگ ترها نیز به آن نیازمندند و از دریافت آن لذت می برند و موجب شادکامی و امید به حال و آینده می شود و در نهایت، زمینه ساز رشد، بالندگی و کمال زندگی مشترک خواهد بود.

اعضای خانواده کارآمد در پرتوی خوش بینی به خداوند، به یک دیگر نیز خوش بین هستند و با رویکردی مثبت و سازنده به دیگر اعضا می نگرند و در برخورد با آنان تمایل دارند به افکار، عملکردها و رفتارها از دریچه خوش بینی بنگرند.

حضرت علی علیه السلام می فرماید: «گمان نیکو به افراد، از بهترین خصایص و بزرگ ترین نعمت های خداوند متعال است» (۲).

مهر و محبت نسبت به یک دیگر، یکی از ارکان زندگی مشترک و عوامل کارآمدی خانواده است.

آن گاه که اعضای خانواده و به ویژه زوجین با در پیش گرفتن شیوه ای مثبت و سازنده و با خوش بینی با یک دیگر ارتباط برقرار سازند، کانون خانواده، سالم و کارآمد خواهد بود.

زن و شوهری که دنبال زندگی شیرین و لذت بخش هستند، به همسر خود با دید مثبت و خوش بینانه می نگرند، جنبه های مثبت یک دیگر را در نظر می گیرند و با نادیده گرفتن عیوب یک دیگر، پیوسته زندگی و رفتارها را زیبا می بینند.

۱- کافی، ج ۲، ص ۱۳۰.

۲- غررالحکم و دررالکلم، ح ۴۸۳۴.

تبیین روابط و مناسبات خانوادگی صحیح

تبیین روابط و مناسبات خانوادگی صحیح

اعضای خانواده سالم، در هر کاری با هم گفت و گو و به صورت منطقی با هم مشورت می کنند.

اعضای خانواده سالم به یک دیگر اعتماد دارند و از این اعتماد سوءاستفاده نمی کنند.

هم دلی، هم کاری، هم فکری، و هماهنگی، ضامن بقای خانواده خوش بخت است.

برای با هم بودن از هر فرصتی استفاده کنیم، چه در خانه چه بیرون از خانه؛ چه در مهمانی چه در مطب دکتر. با هم بودن متضمن علاقه بیشتر است.

گفت و گو درباره مسائل مختلف، بهترین راه برای رسیدن به تفاهم و هم دلی است.

حتی جزئیات زندگی هم می تواند سبب رونق علاقه بین زن و شوهر شود، وقتی در مورد آنها به تفاهم می رسند.

اگر می خواهی به همسرت بها بدهی، سلیقه او را بشناس. درباره مسائلی که به آن علاقه دارد، اظهار نظر و او را تأیید کن.

وقتی اختلافی در خانه به وجود می آید، کشیدن آن به بیرون از خانه از کم خردی است.

ص: ۱۱۴

اگر همسرت بتواند بدون نگرانی نیازهای اولیه اش را به تو بیان کند، نشان دهنده موفقیت تو در ایجاد خانواده ای سالم است.

در خانواده سالم، حریم ها حفظ می شود و هیچ کس به حریم دیگری آسیب نمی رساند.

زیباترین لحظات زندگی وقتی است که ببینی شریک زندگی ات نگران سلامت جسم و روح توست و برای راحتی تو می کوشد.

یادآوری خاطرات شیرین زندگی، کام زندگی را شیرین می کند. پس خاطرات تلخ را از زندگی خود دور کنیم.

برای اقوام و همسایه ها ارزش قائل باشیم و اجازه بدهیم با حضورشان، شور و نشاط را به خانه ما ارمغان بیاورند.

همسران باید از امور مالی یک دیگر باخبر باشند و با هم برای رسیدن به اقتصادی پایدار بکوشند؛ زیرا این امر به تنهایی میسر نیست.

یکی از راه های استحکام بخشیدن به بنیان خانواده، استفاده از عبارت های عاطفی و دلنشین است.

در خانواده ای که مرد و زن با عبارت های زیبا یک دیگر را صدا کنند، افزون بر اینکه به فرزندان چگونه سخن گفتن را می آموزند، در قلب یک دیگر جایگاه ویژه ای خواهند یافت.

اگر می خواهید به کمال برسید، زمینه های پیشرفت همسرتان را فراهم کنید تا با کمک هم به جایگاهی که لایق آن هستید برسید.

وقتی در زندگی مشترک، اختلاف نظر یا سوء تفاهمی شکل می گیرد، به جای سرزنش کردن یک دیگر و تفسیر نادرست، به شناسایی مسئله، علت یابی و سرانجام راه یابی آن پردازید.

یادمان باشد: گاهی سوء تفاهم کوچکی مانند گلوله برفی، به تدریج به بهمن بزرگی تبدیل می شود و بنیاد زندگی زناشویی را نابود می کند.

ص: ۱۱۵

لازمه ایجاد، حفظ و استمرار روابط زناشویی، داشتن تعهد، وفاداری، اعتقاد، انصاف، پذیرش متقابل، سعه صدر متقابل، تفاهم متقابل و اعتماد متقابل است.

با رعایت همه اصول زندگی نسبت به همسران احساس مسئولیت داشته باشید و در خانواده فضایی سرشار از امنیت روانی و عاطفی ایجاد کنید.

گفت و گوی بین همسران، نقش سوپاپ اطمینان را دارد که می تواند رابطه آنها را از خشم های ابراز نشده حفظ کند.

حفظ ارتباط کلامی می تواند دو همسر را به هم نزدیک تر کند.

گفت و گو درباره مسائل جزئی زندگی، به خوش بختی خانواده کمک می کند.

کلیات زندگی را در نظر بگیریم، اما درباره جزئیات هم با همسرمان گفت و گو کنیم.

درباره ترس ها و نگرانی هایمان با همسران گفت و گو کنید تا آنها دچار قضاوت یک جانبه نشوند.

وقتی درباره کلیات با همسران صحبت می کنید، حس خوبی دارید، اما از صحبت درباره جزئیات نباید غافل باشید.

صحبت درباره دلواپسی هایمان سبب می شود همسران شریک دلواپسی شما و تحمل آن آسان تر باشد.

گفت و گوی بسیار همسران با یک دیگر به ایجاد تفاهم بین آنها کمک می کند.

وقتی همسر شما بداند دقیقاً چه برنامه ای دارید، می توانید مثل یک هم تیمی روی او حساب کنید.

اگر دوست دارید برای رسیدن به اهداف و گذشتن از موانع از یاری همسران برخوردار باشید، باید با او گفت و گو کنید.

گفت و گو با همسران درباره آرمان‌ها و موانع سبب یاری همسران برای رسیدن شما به این اهداف است. وقتی به همسران گفتید، چه مکان‌ها و هدایایی را دوست می‌دارید، به او امکان شاد کردنتان را داده‌اید. اگر از همسران دلخوردید، بهتر است بی‌پرده، دلیل دلخوری خود را بیان کنید و از کنایه زدن و کلی‌گویی پرهیزید. لزومی ندارد غرولند کنید. کافی است دوستانه به همسران بگویید که دقیقاً از چه چیزی دلخوردید. یادتان باشد اگر مبهم و غیر مستقیم با همسران صحبت کنید، او نمی‌تواند متوجه منظور اصلی شما شود. صحبت مبهم و غیر مستقیم با همسر یعنی؛ ایجاد فاصله و اضطراب. یادتان باشد اگر همسران بخواهد بحران رابطه را حل کند، باید از دلیل اصلی مشکل باخبر باشد، نه از پی آمدهای آن. آیا می‌دانید انتقاد و سرزنش در درگیری لفظی خانوادگی سبب بروز حالت دفاعی در طرف مقابل می‌شود؟ تعیین محدودیت زمانی در بحث کلامی در خانواده سبب پیشرفت اصولی بحث می‌شود. خشم بخشی از هیجان است. گاهی نمی‌توان جلوی فوران آن را گرفت، اما می‌توان آن را مهار کرد. به همسران اطمینان بدهید که عصبانیت سبب کاهش محبت شما به او نشده است. اگر هنگام بحث با همسران از کوره در نروید، می‌توانید بحثی آرام و نتیجه بخش را تجربه کنید.

ص: ۱۱۷

وقتی قصد بحث کردن با همسران را دارید، در زمان حال باقی بمانید و اجازه ندهید کینه‌های گذشته محور بحث شوند.

متعهد شوید به شیوه‌ای منصفانه با همسر خود بحث کنید تا این بحث پایه عشق شما را محکم‌تر کند.

هرگز اجازه ندهید همسران احساس کند زندگی مشترک، یعنی محدود و بازداشته شدن از هر کار معقولی.

با همسر خود چنان رفتار کن که در عین آزادی عمل، پای بند کاشانه خود باشد.

آیا می‌دانید اگر نتوانید احساس علاقه‌تان را به همسران نشان دهید، ممکن است او احساس ناامنی عاطفی کند؟

یادتان باشد اگر تمام هویت خود را در محبت همسر جست‌وجو کنید، اعتماد به نفس خود را از بین می‌برید.

شعله محبت را بین خود و همسران روشن نگه دارید تا گرمابخش زندگی‌تان باشد.

با محبت، زندگی بی‌روح خانواده را رنگ آمیزی کنید.

ابراز عشق و محبت به همسر؛ یعنی ایجاد شور و نشاط زندگی.

مهارت در گذر از چالش‌های زندگی؛ یعنی رسیدن به یک زندگی آرام و زیبا.

برای داشتن زندگی آرام و محبت آمیز، محبت کافی نیست. باید مهارت حل بحران را داشته باشیم.

در آغاز زندگی همه چیز آرام و عاشقانه به نظر می‌آید، اما باید یاد بگیریم چگونه ناآرامی‌ها را نیز عاشقانه از سر بگذرانیم.

آیا می‌دانید صداقت و راست‌گویی، اصلی‌ترین ویژگی رابطه سالم در دوره عقد است؟

ص: ۱۱۸

صداقت در زندگی مشترک؛ یعنی عشق عمیق تر و محبت پایدارتر.

بسیاری از اختلافاتی که در زمان نامزدی نادیده گرفته می شوند، پس از عروسی عمیق تر می شوند.

یادتان باشد با بازگو کردن اسرار زندگی خود برای دیگران، دیگر اسراری برایتان باقی نمی ماند.

صداقت در زندگی؛ یعنی جلب اعتماد همسر.

بهتر است زوج های جوان را تشویق کنیم تا مسئولیت زندگی را به عهده بگیرند.

رابطه عاطفی زن و شوهر، سرچشمه همه عاطفه هاست.

رابطه زن و شوهر به قدمت خلقت آدم و به قداست متعالی ترین ارزش هاست.

زن، مرادش را در حُسن رابطه با شوهر می یابد و مرد آرامشش را در گروهی وجود زن می داند.

ارتباط زن و مرد، به گستره همه عصرها و برکت تمام نسل هاست.

رابطه زن و شوهر، جلوه ای از برترین هنر زندگی و کامل ترین شکل ارتباط انسانی است.

زن و شوهر اندیشه ای هم سو، گامی هماهنگ و هدفی مشترک دارند.

نگاه بدون چشم پدید نمی آید و چشم بدون نگاه خاصیتی ندارد. رابطه بین زن و شوهر، چنین رابطه ای است.

زن و شوهر مانند انگشتر و نگین، هریک سبب ارزشمند شدن وجود دیگری است.

چشمه، یعنی آب و گواراترین آب از چشمه می جوشد. محبت بین زن و شوهر باید مانند آب و چشمه، مکمل هم باشد.

زن و مرد با ازدواج، صاحب گران بهاترین، پوشاننده ترین، راحت ترین، گرم ترین و بادوام ترین تن پوش ها می شوند.

وقتی زیباترین رابطه بین زن و شوهر رخ می دهد که هر یک می کوشد حامی عاطفی دیگری باشند.

ضعف ها و نارسایی های همسران را به نزدیکان خود هم نگویند.

همسران تن پوش یک دیگرند؛ یعنی ضعف های او را می پوشانند و زیبایی های او را آشکار می سازند.

تواناترین همسران کسانی هستند که بتوانند هر روز به زندگی خود نشاط و تنوع بیشتری ببخشند.

هر روز با جلوه ای زیباتر از روز نخست آشنایی، مقابل همسر خود ظاهر شوید.

گیراترین نگاه و پرجاذبه ترین رفتارتان را نصیب همسران کنید.

هیچ کس از آغاز زندگی، مهارت های زندگی مشترک را بلد نیست. این مهارت ها به آموزش و کسب تجربه نیاز دارد.

انسان ها از نافذترین جاذبه های حیاتی بهره مندند و تنها بستر مشروع و مطلوب تبلور این جاذبه ها، در ارتباط با همسر است.

زن و شوهر موفق، جز با زبان محبت با هم سخن نمی گویند.

سخن زرین و خوشایند، در خانواده فضایی سرشار از آرامش و نشاط ایجاد می کند.

در خانواده ای متعادل، تنبیه، تهدید، تحقیر و تخریب شخصیت وجود ندارد.

ابراز محبت در زندگی؛ یعنی سلامت خانواده.

محبت مثل عطر است، فقط وقتی اثر دارد که از آن استفاده شود.

تا وقتی محبت خود را به همسران نشان نداده اید، هر فاصله ای که ایجاد شود، باید خودتان را مقصر بدانید.

ص: ۱۲۰

دروغ و بدزبانی، تندخویی و ناسپاسی، هریک به تنهایی برای زندگی سالم آفتی جدی است. اگر زندگی بادوام و مطلوب می خواهید، هم دلی و همراهی با همسر را فراموش نکنید. خودمحوری در زندگی مشترک، معنایی ندارد.

همواره از خزانه دل خود، به همسرتان عشق زرین ببخشید تا او داراترین فرد زمین باشد. گاه گفتار محبت آمیز، شفابخش دردها و رنج های روحی همسر شماست. نشان دادن عشقی که در دل دارید، همسرتان را نسبت به شما عاشق تر می کند. گاه محبتی ساده و صمیمی، دردهای شدید روحی را نابود می کند.

بی خرج ترین درمان برای شدیدترین بیماری های روحی، ابراز عشق و محبت با زبانی رساست. نتیجه ناسپاسی و قدرشناسی، بی اعتنائی و سرد شدن همسر نسبت به زندگی است. همیشه به زحمت و تلاش همسرتان بنگرید، نه به نتیجه ای که به دست می آورد. یادتان باشد مرد کم درآمدِ فعال، بهتر از مردی است که از راه های نامشروع، پول زیادی به دست می آورد.

وقتی خانواده، قدردان تلاش پدر خانواده برای امرار معاش باشد، مرد بر تلاش خود می افزاید. یاد بگیریم از همسرمان برای زحماتش قدردانی کنیم. گاهی حتی حضور همسر، قابل قدردانی است.

ص: ۱۲۱

قدر همسر خود را بدانیم که مایه آرامش زندگی ماست.

دروغ، آفت رابطه سالم در زندگی مشترک است.

بیاید به همسرمان دروغ نگوییم تا از فرزندان خود دروغ نشنویم.

وقتی از کسی دعوت می‌کنیم در زندگی با ما شریک شود، دیگر خودخواهی و خودپسندی بی‌معناست.

ازدواج، یعنی آرامش، یک رنگی و هم دلی.

خودمحوری در زندگی مشترک، از آن کسانی است که حقیقت ازدواج را درک نکرده‌اند.

بردباری و خویشتن‌داری، چاشنی ازدواجی شیرین است.

رابطه با خانواده همسر، نه تنها اثر ناخوشایندی در زندگی ندارد، بلکه محبت به آنها سبب تحکیم زندگی ما می‌شود.

به خانواده همسر خود محبت کن تا محبت عمیق همسرت را ببینی.

همان‌طور که همسر را جان خود می‌دانی، خانواده اش را مانند خانواده خودت بدان.

خانواده همسران جوان باید بدانند فرزندان‌شان نمی‌توانند به اندازه دوران مجرد در اختیار آنان باشند.

همسران جوان را به خاطر تقسیم کردن اوقات خود بین همسر و والدین سرزنش نکنیم.

زن و شوهر فهیم، تمام تلاش خود را برای جلب رضایت همسرش به کار می‌گیرد.

شادی را در دل همسر خود بارور کنید تا به ثمر نشیند و زندگی شادی برای شما بسازد.

ص: ۱۲۲

قهر و ستیزه های خانوادگی، بیش از اینکه شما را به مقصود برساند، آسایش را از شما می گیرد.

هیچ کس با بدخلقی به خواسته اش نمی رسد.

بدخلقی؛ یعنی ندیدن زیبایی های زندگی.

بداخلاق و بددل نباشید، اگر زندگی را زیبا می خواهید.

زندگی باغی است که با عشق باقی است.

در زندگی مشغول دل باش، نه دل مشغول.

در زندگی اگر فرهاد باشی، همه دنیا برایت شیرین است.

کفویت زن و شوهر سبب هماهنگی و هم دلی در تمام امور زندگی می شود.

بهشت در نزدیکی کسانی است که رایحه عشق و محبت را در خانه خود جاری می کنند.

بزرگ ترین ثروتی که مرد می تواند برای خانواده اش خرج کند، محبت و عشق عمیقی است که به آنها هدیه می دهد.

زندگی به روی افراد دلیری که شادی را از لابه لای غم ها می یابند، لبخند می زند.

محبتی را که در گلدان دل همسرت می کاری، به مراقبت نیاز دارد تا پژمرده نشود.

محبتی که به فرزند خود ابراز می کنید، باید کاملاً منطقی و اصولی باشد و سبب لوس شدن فرزندتان نشود.

هرگز به بهانه رسیدگی به فرزند، محبت کردن به همسر را فراموش نکنید.

فرزند مانند میوه ای بر درخت زندگی شماست. روزی که فرزند به سراغ بخت خود برود، باز هم شما میاید و درخت زندگی.

ص: ۱۲۳

فرزند، میوه درخت زندگی شماست. اگر قدر و ارزش درخت را ندانید، فرزند را به خوبی به ثمر نخواهید رساند.

درخت زندگی را با محبت پاس دارید تا فرزندان چون میوه ای شیرین بر آن جلوه گر شوند.

غرق کردن فرزند در رفاه و برآوردن خواسته های بی حد و حصر او به سود وی نیست.

کودکی که چنان تحت حمایت والدین باشد که گویی در شیشه زندگی می کند، بیرون از شیشه به سرعت خواهد پژمرد.

کمک کنیم فرزندانمان درختی تناور شوند، نه پیچکی که برای ادامه حیات به محبت افراطی ما محتاج باشند.

اگر از رنگ محبت که زیباترین رنگ تابلو آفرینش است، زیاد استفاده شود، تابلویی نامناسب می سازد.

میزان موفقیت والدین در تربیت فرزندان، به میزان اطلاعات آنها در این باره بستگی دارد.

هیچ گاه خرید اسباب بازی یا کم کردن محدودیت ها را جای گزین محبت منطقی به فرزند نکنید.

با این تصور که کودک در مقابل ابراز محبت لوس می شود، او را از این حق طبیعی محروم نکنیم.

تنها چیزی که باعث لوس شدن فرزندان شما می شود، جای گزین کردن چیزهای دیگر به جای محبت به آنان است.

محبت تعامل دو طرفه است که هم به سود والدین و هم به نفع کودکان است.

ص: ۱۲۴

یادمان باشد رعایت بسیاری از شئون اسلامی در دید و بازدیدهای خانوادگی موجب دوام خانواده و حفظ حریم زندگی مشترک است.

آیا در مهمانی‌های خانوادگی به اندازه و سواسمان در نوع پذیرایی، به پوشش مناسبمان و حفظ حریم اهمیت می‌دهیم؟

ص: ۱۲۸

صمیمیت و احترام در خانواده

صمیمیت و احترام در خانواده

وقتی خانواده، یک دل و یک رنگ است که همه با هم دوست و صمیمی باشند، نه یک خانواده در قالب اتاق هایی که درهانشان همیشه بسته است.

کودکان از والدین می آموزند. آنها چون لوح سفیدی هستند که خوبی ها و بدی ها رویشان حک می شوند و این پدر ها و مادرها هستند که به آنها یاد می دهند، خوب باشند یا بد.

وجود صمیمیت در خانواده، مهمترین عامل احساس رضایت زن و شوهر از زندگی زناشویی است.

بدون وجود صمیمیت، همسران از زندگی در کنار یک دیگر، احساس لذت نمی کنند و هر لحظه احتمال اختلاف و مشاجره، خانواده را تهدید می کند.

زن و شوهری که با هم صمیمی هستند، احساس می کنند به هم تعلق دارند و برای هم ساخته شده اند.

برای آنکه به همسرمان احترام بگذاریم، نخست باید روحیات و خواسته های او را در نظر بگیریم. دنیای او را درک کنیم و بفهمیم کدام رفتار ما را نماد احترام می شمرد.

ص: ۱۲۶

دنیای مردان، استدلالی و دنیای زنان، احساسی است. راز صمیمیت میان این دو، درک یک دیگر است. بنابراین، پذیرش دنیای متفاوت همسران روشی برای احترام به یک دیگر است.

مردان هنگام سختی و فشار دوست دارند به درون خود بروند و مشکلات را در عالم ذهن خود حل کنند، اما وقتی زنان دچار مشکل می شوند، دوست دارند حرف بزنند. در واقع آنان با حرف زدن صمیمی می شوند. پس فرصت به آنان برای حرف زدن، نشانه احترام به آنان است.

زنان هنگام گرفتاری دوست دارند علاوه بر حرف زدن، شنونده فعالی داشته باشند. مردان نیز دوست دارند کسی خلوت آنها را به هم نزنند. گوش کردن به سخن زنان و راحت گذاردن مردان در خلوتگاه ذهنی شان، احترام متقابل به شمار می آید.

زنان به خاطر برخورداری از دنیای احساسی شدید به خود حق می دهند در مواردی اظهار ناراحتی کنند. مردان باید این حالت آنان را تحمل کنند. این یکی از رازهای صمیمیت است.

مردان نمی توانند در یک زمان هم حرف بزنند، هم احساس کنند و هم بیندیشند، ولی زنان می توانند. به همین جهت، یکی از راه های احترام به زنان، فرصت سخن گفتن برای تحقق احساس و فکر است.

مردان چون نیازمند اعتماد، تحسین، تأیید و تشویق هستند، اگر خانم ها به گونه ای رفتار کنند که آنان احساس کنند همسرانشان به آنها اعتماد دارند، آنها را می پذیرند. در کارهای کوچک نیز از آنان تشکر و آنان را تشویق می کنند و بر این باورند که محترم هستند.

مردان به دنبال آزادی و استقلال هستند. همسران آنها نباید با حربه هایی که در زندگی زنشویی در اختیار دارند، مردان را زیر سلطه خود درآورند و

ص: ۱۲۷

آنان را به مهره ای بی خاصیت در مدیریت و تدبیر منزل تبدیل کنند. بنابراین، احترام به آنها در دادن حق تصمیم گیری و نظارت به آنان تحقق می یابد.

گاهی مردان و زنان با فاصله گرفتن موقت از همدیگر، به روابط مرده خود شوک وارد می کنند و آن را حیات تازه می بخشند. به جاست که گاهی دوری های یک دیگر را تحمل کنید تا قدر نزدیکی را بدانید.

زن نیز مانند مرد، خود را دوست می دارد و به حفظ شخصیتش علاقه مند است.

زن دوست دارد محترم و گرامی باشد. او از تحقیر و توهین می رنجد و اگر به او احترام گذاشته شود، احساس شخصیت می کند و به کار و زندگی، دل گرم می شود.

آقای محترم! حتماً همسرت از شما انتظار دارد که بیش از دیگران به وی احترام بگذاری. البته چنین انتظاری، حق اوست؛ زیرا تو را شریک زندگی و بهترین یار خویش می شمارد.

خانم محترم! همسرت شبانه روز برای آسایش تو و فرزندانت زحمت می کشد. آیا حق ندارد انتظار داشته باشد که وجودش را غنیمت شماری و به وی احترام بگذاری؟

یادتان باشد احترام به همسر شما را کوچک نمی کند، بلکه حق شناسی، صفا و مودت شما را به اثبات می رساند.

در خانه، فضایی خلق کنید که همه به این باور برسند: بدون هم بودن ممکن نیست و همه به یک دیگر نیاز دارند.

باید همه اعضای خانواده حس پذیرش نظریه ها و باورهای یک دیگر را داشته باشند.

ص: ۱۲۸

تعامل و صمیمیت، کمک بزرگی برای بهتر کردن شرایط خانه است.

با مشورت، مقرراتی وضع کنید؛ مقرراتی که همه جنبه‌های موفقیت در نظر گرفته شده باشد.

والدین، به گونه‌ای روز خود را برنامه‌ریزی کنند که در آن علاوه بر کار، زمانی را هم به بودن در کنار کودکان اختصاص داده باشند.

شب‌ها دست کم یک ساعت را برای گفت و گو با هم در نظر بگیرید. در این زمان، درباره اتفاقاتی که در طول روز برایتان رخ داده است و تصمیمات جدیدی که گرفته‌اید، سخن بگویید تا از نظریات دیگران نیز بهره‌مند شوید.

به علائق، نظریه‌ها، استعدادها و توانایی‌های هر یک از اعضای خانواده احترام بگذارید، حتی فرزند کوچولویی که ممکن است در نگاه بعضی‌ها چندان جدی گرفته نشود.

گمان نکنید همه باید هم سلیقه باشند. به خاطر بسپارید گوناگونی سلیقه‌ها می‌تواند به موفقیت خانواده کمک کند، البته به شرطی که با گفت و گو و نظرسنجی، به بهترین تصمیمی برسید که همه آن را قبول دارند.

باید برای گرم شدن کانون خانواده، حس امنیت و آرامش را در خانه برقرار سازید.

به خاطر بسپاریم: در کانون گرم خانواده، جایی برای دعوا، بحث و جدل نیست.

پدر و مادر عزیز! شادی و نشاط را از ارکان اصلی خانه بدانید.

نظم داشته باشید. زمان مشخصی را برای خوابیدن، غذا خوردن، مهمانی رفتن و تماشای تلویزیون در نظر بگیرید.

به یک دیگر عشق بورزید و هنگام بروز اختلاف، ملایم باشید و با هم گفت و گو کنید.

ص: ۱۲۹

محبت کردن زن و شوهر به یک دیگر، جلوی ایجاد کدورت میان آنان را می‌گیرد و صمیمیت را صد چندان می‌کند. فضای خانه باید مملو از ابراز محبت‌های کلامی و غیر کلامی زن و شوهر به یک دیگر باشد.

هدیه دادن، یکی از راه‌های ایجاد صمیمیت در زندگی به یک دیگر است.

از نشانه‌ها و عوامل افزایش صمیمیت این است که زن و شوهر برای خواسته‌ها و تمایلات همسر، بیش از خواسته و میل خود ارزش قائل شوند و بکوشند تا حد امکان، به خواسته همسرشان عمل کنند.

صمیمیت یعنی ورود عاطفی، احساسی و فکری به زندگی یک دیگر و این یعنی ارتباط و احساس نزدیکی به هم در عمیق‌ترین سطح ممکن و در همه حوزه‌های زندگی.

زن و شوهر به یک دیگر احترام بگذارند. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید: «من اتخذ زوجه فلیکرمها؛ کسی که همسر اختیار می‌کند، باید او را احترام کند».

صحبت مؤدبانه، سلام کردن به یک دیگر و استقبال و بدرقه همسر، از مصادیق احترام گذاشتن همسران به یک دیگر است.

پذیرش همسر آن گونه که هست، با همه عیب‌ها و ایرادهایش، دوستی و محبت طرف مقابل را بر می‌انگیزد و فضای خانه را پر از صمیمیت می‌سازد.

در خانواده که کانون انس و الفت است و بر اساس محبت بنا شده است، زن و شوهر باید از خطاها و بدی‌های یک دیگر بگذرند و آنها را نادیده بگیرند. تنها در این صورت است که می‌توانند در فضایی صمیمی و آکنده از محبت زندگی کنند.

آیا می‌دانید احترام گذاشتن به والدین همسر و برخورد نیک با آنها، تا چه حد در جلب محبت همسر و افزایش صمیمیت میان آنها مؤثر است؟

ص: ۱۳۰

وقتی محیط خانواده امن و پر از آرامش باشد، همه اتفاق‌های خوب و بد، جور دیگری نمایان می‌شود. پدر عاقلانه‌تر تصمیم می‌گیرد، مادر با درایت‌تر عمل می‌کند و فرزندان بهتر و بیشتر می‌آموزند.

پدرها و مادرها با قبول مسئولیت به دنیا آوردن فرزند یا فرزندان می‌پذیرند، پدر و مادر باشند و آنها را طوری تربیت کنند که جامعه با افتخار آنها را بپذیرد.

پدران زحمت کش می‌کوشند خانواده‌شان در رفاه باشند و مادران دل‌سوزانه می‌کوشند تا فرزندانشان بهترین‌ها را داشته‌ها باشند، بدون اینکه خواستار قدردانی باشند.

مهربانی مادر و زحمت‌های پدر با هیچ چیز در دنیا قابل مقایسه نیست، اگر ما فرزندان قدر این دنیای با ارزش را بدانیم.

بوسیدن دست‌های پدر، پس از سال‌ها تلاش، تنها کاری است که از عهده ما فرزندان بر می‌آید. آن را دریغ نکنیم!

باور کنیم بعد از گذراندن عمری که تمامش با گذشت و فداکاری برای به ثمر رساندن فرزندان به انتها رسیده، انصاف نیست پدرها و مادرهای پیرمان را تنها بگذاریم.

از کودکی، احترام گذاشتن به بزرگ‌ترها، به ویژه پدر و مادر را به کودکانمان بیاموزیم تا در آینده، گرفتار بی‌محبتی آنها نشویم.

قدیمی‌ها می‌گویند هر چه از این دست بدهیم، از آن دست پس می‌گیریم. به پدر و مادرمان نیکی کنیم تا فرزندمانمان به ما نیکی کنند.

همه پدرها و مادرها برای فرزندانشان، بهترین‌ها را خواستارند. فرزندان هم باید بیاموزند که در مقابل خود و دیگران، مسئولیت‌هایی دارند.

ص: ۱۳۱

نقش مادران در تربیت دینی فرزندان

نقش مادران در تربیت دینی فرزندان

مادر کسی است که می‌تواند شور و شوق فطری کودک را نسبت به زیبایی‌های دین پرورش دهد.

مادر با پرورش دینی کودک خود می‌تواند فضایل اخلاقی را در او به ملکات اخلاقی مبدل سازد و تا آخر عمر او را بیمه کند.

تربیت دینی به نسبت دیگر جنبه‌های تربیت مانند تربیت جسمانی، ذهنی و اخلاقی، ظرافت و دقت بیشتری می‌طلبد.

مادر برای شروع تربیت دینی فرزند خویش ابتدا باید رابطه نظم طبیعت را با وجود خدا روشن کند تا قضیه برای کودک ملموس شود.

مادر کسی است که ابتدا اندیشیدن را به فرزند خود می‌آموزد تا کودک بیاموزد چگونه درباره دین بیندیشد.

باید به کودک آموخت که تصور خداوند در هر حالت و هر شکل، باید همراه با تقدیس و تکریم باشد.

یکی از راه‌هایی که کودک می‌تواند به وسیله آن دارای عاداتی نیک و رفتاری پسندیده شود، داشتن الگوی مناسب در خانواده است.

کودکان از سال‌های نخستین زندگی خود از راه الگوپذیری به یادگیری می‌پردازند و اولین الگویی که می‌بینند، مادر است.

ص: ۱۳۲

والدین که عامل اصلی تربیت کودک هستند، مهم ترین نقش را در پرورش دینی وی ایفا می کنند. آنها از یک سو، عامل وراثتند و از سوی دیگر، عامل محیط.

دامان والدین، نخستین مدرسه برای کودک است که در آن، همت های بلند، ارزش های عالی، خلق و خوی نیکو یا به عکس، بدی ها، کج خلقی ها و انزواطلبی ها را می آموزد.

علاقه کودک به پدر و مادر سبب می شود تا به همانندسازی با ایشان همت گمارد. به همین جهت، رفتار والدین در تربیت فرزندان نقشی اساسی خواهد داشت.

برای اینکه الگوپذیری کودک از والدین در خانواده به نحو احسن صورت گیرد، مهم ترین عامل یکی بودن کردار و گفتار در خانواده است.

مادر اولین کسی است که در دل بدون نقش کودک، نقش دلخواهش را نقاشی می کند.

دل کودکان همچون موم است و در ابتدا به وسیله ایده ها و آرمان های مادر شکل می گیرد.

اگر مادر در زمین خالی ذهن کودک، بذری دینی پیاشد و باعث گمراهی او شود، خود او نیز در این بدبختی سهیم خواهد بود.

والدینی که اهل دین باشند، به راحتی مبانی دین را به فرزند خود منتقل می کنند و کودکانشان به نصیحت نیازی ندارند.

مادر، اولین مربی کودک است و آموزه هایش اصولی ترین بنیاد تربیتی کودک.

خانواده هایی که آرزو دارند فرزندان صالح، راست گو، معتقد و اهل نماز و عبادت داشته باشند، باید خود چنین باشند.

والدین باید از گزینه تقلید، بهره ببرند و تربیت دینی را از این راه آغاز کنند.

ص: ۱۳۳

والدین نمی توانند تنها با توسل به گفتار، کودکان خود را به رفتار نیک دعوت کنند، مگر آنکه با رفتار و عمل، گفتار خود را تأیید کنند.

عشق، کلید تربیت دینی است. کسب فضایل اخلاقی به واسطه عشق به خداوند حاصل شود.

والدین عزیز! رفتاری را که از فرزندان خود انتظار دارید، به طور مشخص بیان کنید و به طور دقیق به فرزندانتان بگویید از او چه انتظاری دارید.

میزان آگاهی خود را از توانایی‌ها و محدودیت‌های سنی کودکان افزایش دهید تا به اشتباه، انتظار یک فرد بالغ را از یک کودک نداشته باشید.

بپذیرید که فرزندتان باید اشتباه‌های زیادی بکند تا بتواند رفتار صحیح را بیاموزد.

به فرزندانتان فرصت دهید و خطاهای او را نوعی تجربه و فرصت برای یادگیری تلقی کنید. بدین ترتیب، با سر زدن کوچک‌ترین اشتباه، فرزندتان را تنبیه نکنید.

اگر از فرزندتان رفتاری ناشایست سرزد، بی آنکه با او برخورد کنید، سر او داد نزنید، ولی قاطع باشید. تأخیر در برخورد مناسب با کودک باعث می شود که او رفتار نادرست خود را فراموش کند و نیازی به اصلاح آن احساس نکند.

توقع نداشته باشید کودکان تحت فرمان شما باشند. بعضی از آنها آرام هستند و بعضی دیگر، سرکش و نافرمان.

اگر با خواسته فرزندتان مخالفت می کنید، فقط به طور لفظی مخالفت نکنید، بلکه پی گیر باشید تا کودک دریابد شما کاملاً جدی و قاطع هستید.

به فرزندتان بیاموزید هر عملی نتیجه‌ای دارد. به او بگویید: «اگر به این رفتار ناشایست خود ادامه بدهی، از فلان امتیاز محروم خواهی شد.» این بهترین تنبیه است.

ص: ۱۳۴

بسیاری از والدین گمان می‌کنند مجازات همیشه باید با داد و فریاد یا تنبیه فیزیکی همراه باشد، در حالی که محروم کردن فرزند از چیزی که دوست دارد، بهترین تنبیه است.

فراموش نکنید که برای همه کودکان یک نوع تنبیه کارآیی ندارد. بنابراین، با توجه به شناخت روحیات فرزند خود، فرهنگ خانواده و شرایط موجود، در این زمینه، خلاقیت و ابتکار داشته باشید.

هیچ‌گاه فرزندتان را کتک نزنید، فریاد نکشید و از روی خشم و نفرت و با چهره‌ای عصبانی با او برخورد نکنید؛ زیرا کودکان در همه حال به عشق و محبت شما نیاز دارند، حتی در مواقعی که عملی ناپسند مرتکب می‌شوند.

هرگز به فرزندتان توهین نکنید و مخالفت خود را با صدای آرام ابراز کنید.

قاطع سخن بگویید، حتی اگر مردد هستید و دل‌تان نمی‌آید او را از کار مورد علاقه اش منع کنید؛ زیرا کودکان نیاز دارند باور کنند شما کنترل امور را از دست نداده‌اید و به اندازه کافی قدرتمند هستید.

مجازات‌هایی تعیین کنید که بتوانید زود هم آنها را اجرا کنید؛ زیرا باید دقیقاً در خاطر کودک بماند که به چه دلیل مجازات می‌شود.

از فرزندتان انتظارهای غیر واقع‌بینانه نداشته باشید. آیا باید از کودکی خجالتی توقع داشته باشید که فوراً به غریبه‌ها سلام کند؟ به او فرصت دهید که کم‌کم با دیگران آشنا شود.

فراموش نکنید با سر زدن هرگونه خطایی از جانب فرزندتان، نباید زود خشمگین شوید و درصدد تعیین مجازاتی برای او باشید.

اگر با کوچک‌ترین اشتباه فرزندتان، زود او را مجازات کنید، فرزندتان اعتماد به نفس خود را از دست می‌دهد و در سنین بالاتر این مشکل برای او بیشتر می‌شود و خود را در حل مشکلاتش ناتوان می‌بیند.

ص: ۱۳۵

بهتر است درباره کارهایی که می خواهید انجام دهید، به فرزندتان توضیح دهید تا به مسائل واقع بینانه توجه کند.

حتماً به فرزندتان نشان دهید که او را دوست دارید.

سعی کنید با رفتارهایی مثل گوش دادن، در آغوش گرفتن، تحسین کردن و مانع شدن از انجام کارهای خطرناک، دوست داشتن خود را به فرزندانتان ابراز کنید.

سعی کنید هنگامی که فرزندتان حضور دارد، با دیگران درباره روش های مختلف تربیتی بحث نکنید.

آوای ملکوتی قرآن و نوای دل نشین اذکار نماز، حتی در دوران بارداری مادر موجب جنب و جوش و شکوفایی گرایش و احساسات دینی در کودک می شود.

زنان، دست در دست مردان می توانند نسل هایی را پرورش دهند که وجودشان مالا مال از عشق الهی است و در راه جلب رضایت او قدم برمی دارند.

برای هیچ زنی، از این بالاتر موفقیتی وجود ندارد که بتواند قلب خانواده اش باشد و زیبایی، غنا، حیات، تکامل، مهربانی و لذت را هدیه کند.

وظیفه زنان در بیرون از خانه نباید نقش آنها را در کانون خانواده تضعیف سازد. حفظ بنیاد خانواده، مسئولیت اصلی و اولیه زنان است.

روابط موفق و فرهنگ سالم در خانواده بر اساس مطالبه حقوق بنا نمی شود، بلکه شالوده ای بر پایه گردن نهادن در برابر حقوق دارد.

زندگی و روابط اجتماعی مانند جریان عبور و مرور، با شناخت حقوق و عمل به آن بهتر انجام می شود.

میراث فرهنگی پربراری که در پاک دامنی وجود دارد، محتوایی مطلوب برای زن بودن عرضه می کند و به جنگ بین دو جنس پایان می دهد.

ص: ۱۳۶

نقطه تمرکز زن مسلمان، خانواده اوست؛ آشیانه ای که فرزندانش در آن به دنیا می آیند و بالنده می شوند. او سازنده این آشیانه و ستونی است که نگه دارنده زندگی معنوی خانواده است. او از فرزندان پرستاری و آنها را تربیت می کند و برای همسر خود، حامی و پناهگاه است.

یکی از کارکردهای اساسی خانواده، انتقال باورها، ارزشها و هنجارهای پذیرفته شده در یک جامعه به نسلهای دیگر است.

از آن جایی که انتقال ارزش های اخلاقی، به مادرها و خانواده ها بستگی دارد، هرگاه تغییرات اجتماعی، کودک را از مراقبت مادر محروم کنند، خطر از هم گسیختگی فرهنگی، جامعه را تهدید خواهد کرد.

کاهش میزان ازدواج رسمی، افزایش طلاق، سیر صعودی خانواده های تک والدینی و خانواددهای بدون فرزند و خشونت علیه زنان، از مظاهر مختلف بحران خانواده در دنیای غرب است.

در پروژه همسانسازی فرهنگی، به موضوع زن و خانواده توجه ویژه ای شده است و تغییر چارچوب های مذهبی و سنتی حاکم بر نهاد خانواده، پیش درآمد تغییر دیگر مناسبات اجتماعی به شمار می آید.

زنان هر قومی در شکل گیری تاریخ، تمدن و فرهنگ آن قوم، جایگاه به سزایی دارند و نقش آنان در زوال یا ماندگاری تمدن ها بر کسی پوشیده نیست.

توقع زن نسبت به زندگی و تلقی او از زندگی مطلوب می تواند موجب تحرك و پویایی مردان در راه کسب معاش و تلاش آنان برای تأمین شرافت مندانه زندگی شود.

نقش حساس مادران در شکل گیری الگوی شخصیتی فرزندان می تواند سبب رشد و تربیت فرزندان شایسته، بااراده، به دور از آلودگی و علاقه مند به سرنوشت قوم و ملت خویش شود.

ص: ۱۳۷

احکام و آداب شرعی حاکم بر خانواده و روابط زن و مرد در جوامع اسلامی در طول قرن‌های متمادی، از یک سو، مانع گسترش فساد و تباهی و بی بند و باری و از سوی دیگر، موجب تحکیم بنیان خانواده در این جوامع شده است.

در بسیاری از جوامع اسلامی، خانواده از جایگاه شایسته‌ای برخوردار است؛ زیرا نقش و کارکرد خود را در حوزه‌های مختلف به ویژه در انتقال باورها، ارزش‌ها و هنجارهای اسلامی به نسل‌های بعد به خوبی ایفا می‌کند.

خانواده، یعنی پدر، مادر، خواهر، برادر. خانواده، یعنی یک دلی، با هم بودن و مهربان بودن.

خانواده، یعنی نزدیکی دل‌ها و در کنار هم بودن. با هم خندیدن و با هم فراز و نشیب‌های زندگی را تجربه کردن.

دست‌هایمان را به دست هم بدهیم و یکی باشیم. این یک دلی و یک رنگی، به ما می‌آموزد که خانواده یعنی عشق و محبت.

خانواده، عشق بی دریغ مادر و محبت پدر است.

برای یاد گرفتن محبت باید کنار سفره‌ای نشست که در آن، مادر، عشق را تقسیم می‌کند.

در خانه‌ای که کودکانش مهربانی را بیاموزند، می‌شود محبت را در آن یافت.

وقتی همه اعضای خانواده می‌آموزند در همه فراز و فرودهای زندگی پشتیبان و همراه یک‌دیگر باشند، آن وقت هیچ کس طعم تنهایی را نمی‌چشد.

زندگی همچون دریایی زیبا و آرام است که گاهی توفانی می‌شود و این کشتی خانواده است که می‌تواند با کمک اعضای خود به سلامت به ساحل آرامش برسد.

ص: ۱۳۸

با عشق ورزیدن به خود و خانواده مان می توانیم محیط امن و آرامی به وجود آوریم که از لحظه لحظه آن احساس خوش بختی کنیم.

مشکلات خانواده، مختص پدر، مادر یا یکی از فرزندان نیست. هر خانواده ای باید در پی حل مشکلات برآید.

خانواده یک دل، حسادت ها و بخل ها را کنار می گذارند تا با هم رنگی و هم دلی، مهربانی و صمیمیت را در بین خود تقسیم کنند.

ما به عنوان مادر یا پدر، مسئولیم خوب زیستن را به کودکانمان بیاموزیم و آنها حق دارند از این موهبت برخوردار باشند، اگر ما پدر یا مادر مسئولیت پذیر باشیم.

وقتی خانه پر از آبی آرامش است، وقتی آکنده از مهر مادرانه و صفای پدرانه است، بچه ها بهتر می توانند الفبای دوستی و مهربانی را بیاموزند.

پدران و مادران موظفند به خاطر مسئولیتی که پذیرفته اند، آرامش را به کودکانشان هدیه دهند. بچه ها، هدیه های خداوند هستند که پاک و معصوم به دنیا پا می گذارند.

هر نهالی برای رشد به آب و نور نیاز دارد. بچه ها نهال های خانواده هستند که با محبت مادر و عشق پدر، سرسبز و شکوفا می شوند.

کودکان نیاز های خود را از خانواده و از پدر و مادر دریافت می کنند و این مسئولیت سنگین به عهده پدران و مادران است که با تربیت مناسب، راه درست زندگی را به آنها بیاموزند.

استعدادهای فرزندان ما، شکوفه هایی است که اگر خوب آبیاری شوند، رشد می کنند و به میوه تبدیل می شوند.

پدران و مادران سخت کوش و با اعتقادات درست، راحت تر و مطمئن تر می توانند به تربیت کودکانی بپردازند که شیفته یادگیری هستند.

ص: ۱۳۹

به فرزندانمان بیاموزیم

به فرزندانمان بیاموزیم

والدین و تربیت فرزندان مسئولیت پذیر در قبال جامعه و آموزش ساده زیستی به آنان.

فرزندان، سرمایه های معنوی و ثروت های ارزشمند زندگی ما هستند.

پدرها و مادرها، کودکانی را تربیت می کنند که در آینده، فردی از اجتماع به شمار آیند، با مسئولیت هایی که اگر از عهده آن برنمایند، کوتاهی والدین را به رخ می کشد.

یادتان باشد اگر امروز بند کفش فرزندتان را ببندید، فردا باید قرض هایش را بردازید!

پدری و مادری یک شغل است. پس به مهارت هایی بیندیشیم که سبب ارتقای شغلی ما می شود.

پرورش فرزندان شایسته که در قبال جامعه و دیگران احساس همکاری و مسئولیت داشته باشند، وظیفه مهمی است که از آغاز تولد به عهده پدر و مادر است.

پرورش کودکانی پرتوقع که خواستار هر گونه فداکاری از طرف پدر و مادر هستند، در آینده، جامعه ای مصرفی را می سازد.

ص: ۱۴۰

هر کودکی که به دنیا می‌آید، در قبال جامعه‌اش، مسئول است و این مسئولیت به تدریج به وسیله والدین به کودکان آموخته می‌شود.

اگر کودکان نتوانند درک کنند که خانواده‌شان از نظر اقتصادی چه وضعی دارند، این به عهده پدران و مادران است که با شرح حال خود، آنها را واقع بین با آورند، نه آنکه زیر بار ظواهر و دروغ، از آنها فردی ظاهر بین بسازند.

وقتی بین اعضای خانواده صمیمیت برقرار باشد، در برابر مسائل اقتصادی، همه با هم تصمیم می‌گیرند. بنابراین، فرزندان هم می‌توانند وضع اقتصادی خانواده را درک کنند و توقعاتشان با اقتصاد خانواده، هماهنگ باشد.

پس انداز کردن و به اندازه مصرف کردن، اگر به صورت یک فرهنگ درست به کودکان آموزش داده شود، کودکان به جای مصرفی بار آمدن یاد می‌گیرند از آنچه دارند، چگونه استفاده کنند.

پدران و مادران با زحمت فراوان می‌کوشند فرزندانشان در رفاه و آسایش زندگی کنند، اما نباید با نقابی دروغین، فقط به آنان یاد داد که مصرف‌گرا باشند.

ما می‌کوشیم تا زندگی پر از رفاه و آرامشی داشته باشیم، نه اینکه هر قدر تلاشمان بیشتر شود، حسرت مان هم افزایش یابد.

کودکان، تجمل‌گرایی را از والدینشان می‌آموزند و این ظاهرینی آنها را به سوی پوچی هدایت می‌کند، نه معنا‌گرایی.

هر پدر و مادری می‌تواند به کودکش بیاموزد که بیشتر از آنچه ظواهر مهم باشد، اخلاقیات اهمیت دارد. به این ترتیب، نسلی که رشد می‌کند، بیشتر از آنچه به دنبال مصرف‌گرایی باشد، یاد می‌گیرد چگونه بسازد.

پدران و مادرانی که با زحمت و تلاش برای فرزندانشان رفاه را فراهم می‌کنند، لذت بیشتری می‌برند تا کسانی که یک شبه ثروتی به دست می‌آورند که در آن هویت فرزندانشان گم می‌شود.

ص: ۱۴۱

هیچ ثروتی نمی تواند با دل خوشی برابری کند. پس به جای حرص زدن برای لقمه ای چرب تر، کمی بیشتر به فکر آرامش خانواده مان باشیم.

ساده زیستن به معنای فقیر بودن نیست، بلکه با ساده زیستی یاد می گیریم از هر آنچه داریم، لذت ببریم و برای بیشتر داشتن کمتر حرص بزنیم.

آنچه خانواده آرزویش را دارد، در کنار هم بودن و صمیمیت است، نه جدال با همدیگر و ناسازگاری!

اگر پذیرفته ایم، مسئولیت فرزندانمان به عهده ماست، پس باید بپذیریم که ما مسئول روزی حلال و حرام آنان هم هستیم.

درآمد حلال داشتن باید بزرگ ترین دغدغه هر پدر و مادری باشد؛ زیرا کودکان با همین لقمه ها رشد می کنند و جامعه فردا را شکل می دهند.

ساده زیستی به ما و فرزندانمان یاد می دهد که بیشتر دوست داشته باشیم و کم توقع تر باشیم. وقتی قرار است زندگی جدیدی شروع شود، این دوست داشتن است که حرف اول را می زند.

وقتی یک شروع ساده، اما صمیمی و محکم داریم، یعنی قرار است در همه فرازها و فرودهای زندگی با هم باشیم و حرکت کنیم و هیچ وقت ناامید نشویم.

وضعیت اقتصادی ما شاید آن چیزی نباشد که آرزویش را داشتیم، ولی با مدیریتی صحیح می توانیم به تدریج به تمام خواسته هایمان برسیم. کمی صبر می خواهد و البته تلاش.

همیشه مدیریت اقتصادی موفق می تواند در نقش یک پدر یا مادر، زندگی را به گونه ای پیش ببرد که همه در آن احساس آرامش کنند.

گاهی بلندپروازی های ما می تواند از همان ابتدا، زندگی مان را به سمتی پیش ببرد که خود ما هم از عهده پیش بردن آن برناییم.

ص: ۱۴۲

هر خانواده ای بنا بر اصول اعتقاداتی خود، کودکانش را نیز تربیت می کند. بنابراین، کودکان از همان ابتدا با اصول و اخلاقیات خانوادگی آشنا می شوند.

اگر خواهان کودکانی با حجب و حیا هستیم و می خواهیم آنها از هر گونه بی بند و باری عاری باشند، باید محیط خانواده ای سالم داشته باشیم.

این پدران و مادران هستند که با رفتار خود و نوع پوشش و اعتقاداتی که دارند، کودکان خود را متین یا بی قید و بند، بار می آورند.

اگر مسئولیت پدر و مادر شدن بر عهده ماست، پس باید در برابر شیوه رفتار و پوشش فرزندانمان هم مسؤول باشیم تا در آینده شرمنده نوع تربیت خود نباشیم.

خانواده هایی که بر اصل و ریشه خود پای بندند، کمتر به دنبال ظواهری می گردند تا به وسیله آن، خود را بزرگ جلوه دهند.

تکیه بر ظواهر فقط ما را از آنچه هستیم، دور می کند و از ما و خانواده مان، فردی ظاهربین می سازد.

نیازهای خانواده فقط لباس و پوشاک نیست. خانواده منسجم بیشتر از آنچه به ظواهر توجه کند، به باطن و اخلاقیات توجه دارد.

ظاهربینی فرزندان، آنها را وامی دارد که هر چه بیشتر به سمت کالاهای وارداتی کشیده شوند که تنها جذابیتهای نامشان است و این یعنی پشت کردن به ارزش هایی که ما به عنوان یک ایرانی از دست می دهیم.

ساده زیستی، آرامش را به خانه ما هدیه می دهد.

راحتی و آسایش روحی در گروی زندگی ساده و آسان به وجود می آید.

زندگی آراسته، ولی ساده، دل نشین تر از زندگانی پرزرق و برق، ولی آشفته است.

ساده زیستی مستلزم ریاضت و به زحمت انداختن جسم نیست.

ص: ۱۴۳

تجمل‌گرایی، استراحت و لذت بردن از زندگی را از انسان سلب می‌کند.

خواسته‌های انسان که تمام شدنی نیست پس پایانی برای تجمل‌گرایی نمی‌توان در نظر گرفت.

خانواده‌های تجمل‌گرا در هیچ مرحله‌ای از زندگی خود، راضی نیستند.

یکی از آثار ساده زیستی، کام‌یابی و توفیق در زندگی است.

آیا می‌دانید ساده زیستی نوعی سرمایه‌گذاری است؟

به کودکانمان بیاموزیم: برای رسیدن به خوش‌بختی، بهترین زاد و توشه، سبک‌بالی است.

کوه‌نورد قله‌های سعادت، هیچ‌گاه بار سنگین تجمل‌گرایی را با خود حمل نمی‌کند.

قناعت، چشم‌ها و دل‌ها را مملو از بی‌نیازی می‌کند.

ساده زیستی عاقلانه، جلال و جبروت کاذب را خرد می‌کند.

دست‌یابی به کارهای بزرگ، نتیجه قدرتی است که ساده زیستی به نفس می‌دهد.

در زندگی وابسته‌مباش تا وارسته‌گردی.

زندگی پرتجمل با آزادی و آزادگی سازگاری ندارد.

وابستگی به دنیا، انسان را برده و مطیع خود می‌گرداند.

تجمل‌گرایی، آزادی عمل را در بند می‌کشد.

آنچه با روحیه ساده زیستی سازگاری ندارد تجمل‌گرایی است.

تجمل‌گرایی و نازپروری برای خانواده تباهی‌آور است.

هر چه خانواده در ناز و نعمت بیشتری غرق شود، به همان میزان ضعیف خواهد شد.

قهقهه‌های مستانه ثروتمندان بی‌درد، تیری بر قلب نیازمندان دردمند است.

ص: ۱۴۴

آیا می‌دانید گرایش به اسراف‌گری، آرام آرام صورت می‌گیرد؟

با زندگانی اسراف‌ی و مصرفی نمی‌توان ارزش‌های انسانی و اسلامی را حفظ کرد.

آیا می‌دانید بسیاری از خرج‌های زندگی بر اساس میل‌ها و نیازهای واقعی صورت نمی‌گیرد؟

یکی از نتایج تجمل‌گرایی، ابتلا به اسراف و زیاده‌روی است.

یکی از آثار تجمل‌گرایی، متروک شدن سنت‌های الهی و آداب اسلامی است.

دوری از ساده‌زیستی؛ یعنی به تأخیر افتادن بسیاری از ازدواج‌ها.

با رو آوردن به ساده‌زیستی می‌توان اسباب ازدواج بسیاری از جوانان را فراهم کرد.

کم‌رنگ شدن روابط عاطفی از پی آمدهای نازیبای تجمل‌گرایی است.

یکی از مهم‌ترین عوامل دوری خانواده‌ها از یک‌دیگر، تکلف و تجمل‌گرایی است.

قناعت، راهی ساده برای رسیدن به خوش‌بختی است.

یکی از راه‌های اصلاح‌نفس، قناعت‌آگاهانه است.

قناعت، راهی به سوی بی‌نیازی.

قناعت، راه درمان طمع است.

پاک‌دامنی ره‌آورد قناعت است.

یکی از نشانه‌های انسان سعادتمند، قناعت در زندگی است.

آسوده‌ترین خانواده‌ها، قانع‌ترین ایشان است.

قناعت در زندگی، راه رسیدن به خوش‌بختی است.

خوش‌ترین زندگی را کسی دارد که به صفت قناعت آراسته گردد.

ص: ۱۴۵

حریص هر چند همه امکانات زندگی را داشته باشد، باز هم فقیر است.

اگر حرص و طمع در خانواده ریشه دواند، هیچ ثروتی او را قانع نخواهد کرد.

هر گاه حرص و آرزو در خانه ای وارد شد قناعت از در دیگر خانه بیرون می رود.

برخورداری از قناعت در زندگی، زمینه تحقق سعادت واقعی خانواده را فراهم می کند.

تا دیو طمع از خانه ای رخت برنبدد، فرشته قناعت آشکار نمی شود.

از جمله اموری که باعث اصلاح روابط در خانواده ها می گردد، قناعت و دوری از تکلف است.

پرهیز از اسراف و دوری از ریخت و پاش در زندگی، از نشانه های خوش بختی است.

اگر به کم های خویش قانع باشیم، از منت های زیاد بی نیاز خواهیم بود.

خانواده بلند طبع را اندکی از مال دنیا قانع می کند.

طمع در جمع آوری مال، اعتقاد و تکیه به خدا را کم می کند.

یکی از عوامل حفظ سلامت خانواده، آراستگی به قناعت است.

راضی بودن به حد ضرورت در تأمین نیازهای زندگی از عوامل پاک دامنی است.

هر کس در زندگی به کم بسنده کند، به آسایش و راحتی دست می یابد.

از مهم ترین عوامل تهدید دین و اعتقادات خانواده، نداشتن نگرش مناسب به ثروت است.

دل های آهنین هم جذب زندگی های ساده و پرفصفا می شوند.

ساده زیستی در زندگی به معنای تحمل فقر و هلاکت نیست.

ص: ۱۴۶

زدودن پیرایه‌هایی همچون تجملات و هزینه‌های گزاف، راه رسیدن به ساده زیستی در خانواده‌ها را هموار می‌کند.

ساده زیستی خانواده با داشتن روحیه قناعت به وجود خواهد آمد.

قناعت در زندگی را با تنبلی و سستی اشتباه نگیریم.

به بهانه ساده زیستی، فراموشی پاکیزگی، امری نارواست.

قناعت در زندگی و ساده زیستی از نشانه‌های مؤمنان است.

ساده زیستی محبوب خداوند است.

زندگی خانواده‌های قانع و ساده، آرام و شاد است.

ساده زیست همیشه سبک بار در حرکت به سوی سعادت است.

ملاک ساده زیستی در هر عصر، مردمان همان عصرند.

قناعت در زندگی، بال پرواز بلندهمتان است.

با قناعت در زندگی، حس رضایت مندی خانواده تقویت می‌شود.

وقتی به قسمت و نصیب خود خشنود باشی، قناعت پیشه ات می‌گردد.

تأثیر قناعت، ایجاد آرامش در زندگی است.

یکی از راه‌های رسیدن به کام یابی خانواده، بهره مندی از حس قناعت است.

خانواده‌های ساده زیست، به اندک مالی از دنیا قناعت می‌کنند.

ساده زیستی، تجلی عملی دل‌کندن از زرق و برق فریبنده زندگی و مظاهر آن است.

قناعت مالی باعث آرامش روانی خانواده می‌شود.

قناعت در خانواده انسان را نسبت به مسائلی که در زندگی از آنها بهره مند نیست، آرام می‌کند.

قناعت در زندگی، به معنای محرومیت از نعمت‌های دنیوی نیست.

ص: ۱۴۷

قناعت در زندگی، هنر خانواده های اصیل ایرانی است.

در اسلام، تجمل گرایی افراطی که از آن به تجمل پرستی تعبیر شده و مردود است، محروم کردن خود از زیبایی های پاک و حلال مانند لباس زیبا و مناسب و زیبایی های طبیعت، پسندیده نیست.

پرهیز از اسراف یکی از اهداف پسندیده خانواده های قناعت محور است.

متأسفانه گاهی به اشتباه، تجمل گرایی جزو ارزش های خانواده ها به شمار می آید.

بها دادن به تجمل گرایی و اسراف به علت ناآگاهی افراد از خطرات این امر است.

ساده زیستی پاسخ صحیح انسان های دانا به ناپایداری زندگی دنیاست.

تجمل گرایی حاکی از دل بستگی به دنیاست که با ساده زیستی در تضاد است.

ترویج مصرف گرایی، خطر روی آوردن به زندگی تجملاتی را افزایش می دهد.

تجمل گرایی، مردابی است که نفس انسان را از قله ساده زیستی به قعر خویش می کشاند.

قناعت عدم دل بستگی به مظاهر دنیا و رهایی از تجملات.

برای رسیدن به قناعت، باید از دل بستگی به دنیا دور شویم.

ساده زیستی از نگاه اسلام، ساده زیستی عزت مند است و منافاتی در ساده زیستی و پیرایش ظاهر نیست.

ساده زیستی از نظر اسلام، ارزشی معنوی است.

زندگی اسراف گرانه علاوه بر اینکه روح عاطفی و انسانی خانواده را از بین می برد، انسان را نیز از درد و مشکلات دیگران بی خبر می سازد.

قرآن، میانه روی را الگوی مصرف و عامل پایداری خانواده و جامعه معرفی می کند.

ص: ۱۴۸

یکی از تدابیر مهم اسلام برای تأمین زندگی و جلوگیری از فقر، قناعت و ساده زیستی است.

قناعت، مایه آرامش روحی است و کسی که آن را سرلوحه زندگی خود قرار می‌دهد، از فقر و بدبختی نجات می‌یابد و شرافت و عزت اجتماعی و رضایت و خشنودی الهی را به دست می‌آورد.

اگر قرآن به مؤمنین صالح، وعده خوش بختی و حیات طیبه داده، طبق فرمایش امام علی علیه السلام، مراد از آن، قناعت در زندگی است.

رسول خدا صلی الله علیه و آله بهترین فرد از امت اسلامی را کسی می‌داند که صرفه جویی پیشه کند و به روزی حلال قانع باشد و بدترین فرد از امت اسلامی را کسی دانسته که حریص باشد.

توجه به اعتدال و صرفه جویی در هزینه های زندگی، مایه بقا و توانایی مالی در زندگی و حافظ مناعت و شخصیت انسانی آدمی است.

درآمد زندگی همچون چشمه آبی است که در بستر رود به جریان می‌افتد که اگر مهار نشود، هر اندازه که متراکم و انبوه هم باشد یا به هدر می‌رود یا به دریا می‌ریزد. اگر در جای مناسبی سد شود، با برنامه ریزی صحیح می‌توان از آن در زمینه های مختلف به صورت بهینه استفاده کرد.

اندازه گیری در مخارج نسبت به درآمد بر اساس ضرورت ها و پس انداز مقداری از مازاد مصرف، بنیان خانواده را تا حد زیادی در مقابله با خطرات، محافظت خواهد کرد.

اسراف بر هم زنده تعادل و موازنه بین دخل و خرج و نیز نابودکننده توانایی مالی زندگی و ضایع سازی ثروت و امکانات حیات است.

قناعت، عامل عزت، بی نیازی، خود کفایی، آرامش روحی و رضایت ابدی است.

ص: ۱۴۹

صرفه جویی و قناعت، گنجی تمام نشدنی است.

زندگی شیرین، با مدیریت اقتصادی و برنامه ریزی هزینه ها.

برنامه ریزی هنگام افزایش درآمدهای خانواده، از افزایش بی رویه هزینه ها جلوگیری می کند.

در مدیریت صحیح اقتصاد خانواده به ویژه در خرید و مصرف کالاها و خدمات، داشتن تصویری روشن از کالاهایی که جای گزین شدنی هستند، ضرورت دارد.

وقتی مدیریت هزینه زندگی صحیح است که همه اعضای خانواده، در تصمیم گیری مشارکت داشته باشند.

از کودکی باید نحوه هزینه کردن و مدیریت صحیح را به فرزندانمان آموزش دهیم.

هزینه های زندگی باید اولویت بندی شوند. برای حوادث غیر مترقبه هم باید پیش بینی هایی داشته باشیم.

با مدیریت مشارکتی هزینه ها، خانواده ای فعال و بانشاط خواهیم داشت.

توجه به الگوهای دینی، مطالعه زندگی ائمه و توجه به قناعت و ترویج فرهنگ شکرگزاری در زندگی، آرامش را به خانه ها برمی گرداند.

ساده زیستی در کلام معصومین جایگاه خاصی دارد.

پیشوایان دین با حفظ اصل ساده زیستی، مقتضیات زمان خویش را نیز در نظر می گرفتند.

کودکان خانواده های ساده زیست، روحیه قوی و سازگاری دارند.

فلسفه ساده زیستی، هم دردی با محرومان است.

خانواده آموزش عملی ایثار را در قالب ساده زیستی به کودکان منتقل می کند.

ص: ۱۵۰

فقط انسان های بزرگ به قله ساده زیستی راه یافته اند.

اگر لذت ترک لذت بدانی، دگر لذت نفس را لذت نخوانی.

ساده زیستی به معنی گوشه گیری و تنبلی و بی تحرکی نیست.

ساده زیستی، توصیه به فقر و استضعاف نیست.

فقر، نداشتن و ساده زیستی، نخواستن در عین تمکن است.

زیبایی خانواده ساده زیست، گذشت از سر اقتدار است.

کودکان ساده زیست امروز، مدیران مقتدر فردا خواهند بود.

هیچ آفت و خطری برای خانواده بالاتر از توجه به رفاه کاذب و حرکت در مسیر انحرافی دنیادوستی نیست.

ساده زیستی با نحوه نگرش انسان به دنیا ارتباطی مستقیم دارد.

کسی که دنیا را همه چیز و نهایت آمال خویش می بیند، نمی تواند ساده زیست باشد.

مظاهر قناعت و ساده زیستی در خانواده های با اعتماد به نفس بالا بیشتر نمود دارد.

توجه به منزلت والای انسانی موجب تقویت ساده زیستی و قناعت می شود.

اهمیت تفریحات سالم در خانواده

اهمیت تفریحات سالم در خانواده

یکی از اموری که موجب ایجاد تحول و پویایی در خانواده می شود، توجه به تفریح و سفر است.

یادمان باشد تفریح و سفر، رفتاری معنوی است.

تفریحی درست است که کمترین انرژی را از خانواده بگیرد و بیشترین نشاط را فراهم آورد.

با تفریحات سالم، خستگی های ناشی از روزمرگی و فعالیت مداوم را از بین ببریم و خانواده را شاد کنیم.

آیا می دانید تفریح خانوادگی باعث افزایش روحیه تلاش و نشاط کودکانمان می شود؟

تفریح به خانواده این امکان را می دهد که پس از کار و فعالیت های مداوم، فشارهای روحی و روانی را از خود دور کند.

سفر آثار بسیاری دارد و اسلام نیز بر آن تأکید کرده است. توجه به نشانه های الهی و تدبّر در فرجام اقوام و ملت های گوناگون، از جمله فوایدی است که به فرموده قرآن، با سفر کردن نصیب انسان می شود.

یکی از فواید سفر و گردش همراه با اعضای خانواده، رشد و بالندگی فکر است.

ص: ۱۵۲

افراد در سفر و گردش خانوادگی، با شگفتی‌ها، افکار و رسوم اقوام گوناگون آشنا می‌شوند، سخت‌کوشی آنان را می‌بینند و یاد می‌گیرند چگونه برای بهتر زیستن بکوشند.

تفریحات سالم، با ایجاد فرصتی برای استراحت ذهن و جسم، عزم افراد را برای آغاز زندگی تازه به ویژه پس از خستگی و یک نواختی، استوارتر می‌کند.

تفریح سالم در کنار اعضای خانواده می‌تواند در افزایش کمی و کیفی شغلی و بهره‌وری عمر کمک کند.

تفریح سالم، هراس و اضطراب را از اشخاص دور می‌کند و به جای آن آرامش می‌بخشد و به انسان می‌آموزد چگونه در برابر سختی‌ها بایستد.

اگر به جنبه‌های اجتماعی و فرهنگی سفر توجه کنید، علاوه بر عبرت‌گیری و جنبه‌های پندآموزی و معنوی، فرزندانمان با باورها و سنت‌های گوناگون آشنا خواهند شد.

فرزندان ما در تفریحات سالم، با برنامه‌ریزی و افزایش مشارکت و تقسیم کار آشنا می‌شوند و مدیریت زمان و تدبیر مالی را بهتر فرامی‌گیرند.

فاصله یکی از معضلات زندگی شهرنشینی است، اما این ما هستیم که با برنامه‌ریزی صحیح می‌توانیم به گونه‌ای برنامه‌هایمان را تنظیم کنیم که همه‌آشنایان و دوستانمان سهمی در زندگی‌مان داشته باشند. سفر و تفریح با آنان یکی از پیشنهادهای ماست!

شهرنشینی امتیازهای خاص خودش را دارد، اما امروزه معنایش با دود و شلوغی و دردسر یکی شده است. با این حال، سفر می‌تواند ما را از این شلوغی‌ها نجات دهد.

تفریح سالم، یکی از راه‌های دور شدن از کسالت و روزمرگی‌های زندگی است.

ص: ۱۵۳

برخلاف تصور بسیاری از مردم، تفریح و سرگرمی کار بیهوده ای نیست و برای رهایی از خستگی و کسالت کار و زندگی، هر کسی که گاه به تفریح و سرگرمی نیاز دارد.

تفریحات سالم، فرصتی برای آرامش و تجدید قوا و تأمین نشاط خانواده است.

در تفریحات سالم خانوادگی، جاده و کوه و پارک و استراحت گاه را هم خانه خودمان بدانیم و آن را آلوده نکنیم.

با یک نواخت زندگی کردن باعث خستگی و بی حوصلگی کل خانواده می شویم. یک خانواده در کنار تمام ارزش ها به شادی و تفریح هم نیاز دارد.

گذراندن بعدازظهری شاد در تفرج گاهی، ایده جالبی برای تغییر روحیه اعضای خانواده است.

اگر قرار است سفر خانوادگی داشته باشیم، قبل از اینکه مسیر سفر را انتخاب کنیم به این بیندیشیم که چرا به سفر می رویم و هدفمان از این سفر چیست؟

سفر اگر چه زمانی برای استراحت و گذراندن اوقات فراغت است، اما می شود از همان ابتدای سفر به دنبال هدفی عالی بود.

تفریحات سالم گروهی، رابطه خانواده ها را عمیق تر و گسترده تر می سازد.

خانواده ما به جز پدر و مادر و فرزندان، به خانواده بزرگ تری که رابطه های گسترده تری مثل عمو و دایی و خاله و عمه را می سازد، نیز ختم می شود. این رابطه های فامیلی به زندگی ما و تعاملاتی که با آنها داریم، شکل زیبایی می دهد.

زندگی های پر از کار، به زنگ تفریح، گردش فامیلی و سفری کوتاه و مهمانی ساده ای نیاز دارد که بهانه های خوبی برای دور هم جمع شدن است.

باید میان کار و تفریح تعادل برقرار کرد و سفر، بهترین راه تفریحی است که روحیه را متعادل می‌کند.

بسیاری از بدخلقی‌ها و بهانه‌جویی‌ها در محیط خانواده ناشی از زندگی یک‌نواخت و کسل‌کننده و بدون تفریح است.

چند روز استراحت مطلق، دور بودن از محیط کار و دغدغه‌های خسته‌کننده زندگی، خانواده را برای شروع کار آماده می‌کند.

این باور را تغییر دهید که سفر باید حتماً به شهرهای دور باشد.

این اندیشه که مسافرت به جیب پر از پول نیاز دارد، سبب می‌شود راه‌های ساده این تفریح را هم بر خود ببندیم.

برای بهره‌بردن از سفری شیرین و روحیه‌بخش، لزومی ندارد کیلومترها راه بپیمایید تا به دیدنی‌ترین مکان‌های جهان بروید. از

جاذبه‌هایی که در نزدیکی شماست، غافل‌نمانید. هزینه کمتری می‌طلبد و به اندازه سفرهای دور زندگی شما را متنوع می‌کند.

جاذبه‌هایی که در نزدیکی شماست، با هزینه کمتر به اندازه یک مسافرت طولانی، زندگی شما را متنوع می‌کند.

بازدید از جاذبه‌های نزدیک شهر شما، هزینه کمتری می‌طلبد، اما تمام مزایای سفری طولانی را دارد.

گاهی با پیمودن مسافتی کوتاه به همراه پدر بزرگ‌ها و مادر بزرگ‌ها می‌توان به منطقه‌ای مانند آب‌گرم طبیعی سفر کرد.

بیشتر از اینکه مقاصد دور و سفرهای پرهزینه در بهبود روحیه و کسب تجارب جذاب کارآیی داشته باشد، ذات سفر مهم است.

فرقی نمی‌کند به سفری دور بروید یا به اردوی یک‌روزه در نزدیکی شهر خودتان؛ چون ذات سفر روحیه را بهبود می‌بخشد.

ص: ۱۵۵

این ذات تفریحات سالم است که می تواند روحیه شما را بهبود بخشد و تجربه های شما را افزایش دهد، نه هزینه هایی که صرف سفر می شود.

اکوسیستم، تاریخ، طبیعت اطراف شهر شما و صدها جاذبه دیگر که از آن بی خبرید، می تواند برای فرزندان شما جذاب باشد.

مطمئن باشید حتی سفر کوتاه یک روزه هم می تواند روحیه شما و فرزندانتان را شاد کند و برای ماه ها کار و فعالیت، آماده تر باشید.

سفر گروهی، لذت سفر را دوچندان می کند و در کاهش هزینه ها مؤثر است.

برای لذت بردن از سفر لازم نیست به مقصد رسیده باشید. ابتدای سفر، شروع تفریح شماست.

در طول سفر می توانید درباره هر چیزی اطلاعات به دست آورید و به کودکان خود منتقل کنید تا به تجربه هایتان افزوده شود.

تفریح سالم، فرصت خوبی است که وقت بیشتری را به فرزندان و خانواده خود اختصاص دهیم و با آنان صمیمی تر شویم.

در سفر، صحبت درباره نحوه مراقبت از محیط زیست، آداب و رسوم مردم محلی و هر چیز دیگری، بهانه خوبی برای صمیمی تر شدن است.

حتی چند ساعت دور شدن از فضای روزمره زندگی باعث شاداب تر و بانشاط تر شدن روحیه خانواده خواهد شد.

بهتر است در سفر بیشتر از آنکه به فکر شام و نهار و امور روزمره باشیم، در پی دیدن و یادگیری و کسب تجربه های جدید باشیم.

آرامش در سفر، بهترین هدیه ای است که ممکن است نصیبتان شود. خود را مستحق دریافت این هدیه بدانید.

در سفر، هر چه انعطاف بیشتری داشته باشید و اصول ارتباط و معاشرت را مراعات کنید، بیشتر می توانید استفاده ببرید.

ص: ۱۵۶

با دلی گشاده و با ظرفیت و صبری زیاد در سفر، گذشت کردن را یاد می‌گیریم.

سفر، اکسیر عجیبی دارد که انسان‌ها را به هم نزدیک می‌کند و محبت اعضای خانواده را تداوم می‌دهد.

طبیعت، ما را به چالش می‌کشانند و از ما همکاری می‌طلبد و این همکاری، اعضای خانواده را به هم نزدیک می‌کند.

در دورانی که زندگی ماشینی به افسردگی و استرس‌های انسان‌ها کمک می‌کند، مسافرت به روحیه ما نشاط ببخشد.

دیدن سرزمین‌های مختلف، کوه‌ها، صحراها، دریاها و حیوانات و گیاهان متنوع، قلب هر بیننده‌ای را متوجه خداوند می‌سازد.

با سفر در طبیعت می‌توان در آیات الهی تدبر کرد، خدا را بهتر شناخت و از چشمه گوارای خداشناسی جرعه‌ای نوشید.

سفر از زندگی در محیط‌های بسته و گرفتار شدن در تعصب‌های قومی جلوگیری می‌کند و موجب آشنایی با فرهنگ و رسوم دیگر می‌شود.

در مسافرت، تحرک بدن بیشتر است. از تأثیر این تحرک بر روح و روان و دیگر اندام‌ها نباید چشم‌پوشی کرد.

بسیاری از صفات انسان در سفر بروز می‌کند و ممکن است انسان در وطن از آن غافل باشد. این‌گونه سفر باعث شناخت بیشتر می‌شود.

نقاط قوت یا ضعف همسر خود را در سفر بهتر بشناسید؛ زیرا در سفر، توانایی‌ها و صبر افراد سنجیده می‌شود.

واقع شدن در موقعیتی که عادی نیست، به مهارت‌های غیر معمول نیاز دارد که این مهارت‌ها فقط در سفر بروز می‌کند.

سفر و تفریحات سالم، استعدادهای ناب کودکان در منطبق شدن با محیط زیست را شکوفا می‌کند.

ص: ۱۵۷

کودکان با تجسس و کشف دنیای طبیعت، اولین گام‌های خود را در شناخت دنیای اطراف، با طراوت و سلامت بر می‌دارند.

با برنامه‌ریزی مناسب و فراهم کردن شرایط سفر و گردش در طبیعت، نشاط را به خانه ببریم!

ذات انسان خواهان تنوع است و بهترین تنوعی که دنیا به انسان ارزانی می‌دارد، امکان سفر و یک‌جا نماندن است.

گردش دسته‌جمعی و خانوادگی باعث می‌شود از چهاردیواری خانه یا محل کار دور شوید و بیشتر از هوای تازه و سالم لذت ببرید.

در سفری کوهستانی باید از اکسیژن تازه نهایت استفاده را ببرید. عمیق نفس بکشید و شاد باشید.

گردش و سفر، فرصت باارزشی است برای استراحت، تمرکز اعصاب و چشیدن لذت همراهی با تمام اعضای خانواده.

تنها سفر کردن در اسلام ناپسند است. با خانواده بودن، مهم‌ترین دل‌خوشی برای سفری خاطره‌انگیز و تفریحی نشاط‌آور است.

آیا می‌دانید در تفریح سالم خانوادگی است که می‌توانید میزان گشاده‌دستی و سخاوت خود را به فرزندان و دیگر هم‌سفرانتان نشان بدهید؟

خوش‌خلقی و تواضع و ادب در سفر باعث می‌شود این تفریح به کام خانواده‌ات، شیرین و به یادماندنی شود.

افراد گشاده‌رو و خوش‌خلق با بردباری، سختی‌های سفر را به کام همراهان خود لذت بخش و شیرین می‌کنند.

وقتی در سفر با خانواده‌ات مشورت می‌کنی، در واقع، همه برای بهتر شدن سفر تصمیم می‌گیرند و در مورد تصمیم خود مسئولند.

ص: ۱۵۸

مشورت در سفر باعث می شود همه هم سفران به یک اندازه نسبت به خوب یا بد شدن سفر مسئول باشند.

در سفر باستانی تمام تصاویر خشک و بی روحی که در کتاب های تاریخ خوانده ایم، به صورت زنده و گویا می بینیم و درس می گیریم.

گاه سختی هایی که در سفر می کشیم، باعث می شوند سختی های زندگی یک نواخت ما رنگ بیازند.

وقتی با چندین نفر هم سفر می شوید، بهترین راه جلوگیری از اسراف، این است که همه در خرج کردن سهیم باشند.

اسلام، سفر را فرصتی برای پرورش روح و تربیت معرفی می کند.

صله رحم به ویژه دیدار از پدر و مادر چنان ارزشی دارد که سختی های سفر در مقابل آن رنگ می بازند.

شایسته است برای دیدار با اقوام به ویژه والدین، هر گونه سختی سفر را تحمل کنیم.

برای دیدار با خویشان و والدین، شاید به سفری سخت نیاز باشد، اما این دیدار، سختی ها را شیرین می کند.

مگر چند سال زندگی خواهیم کرد که با هم بودن ها را به بهانه دور بودن از هم نادیده بگیریم!

اگر می خواهید حق دیگر مسافران بر طبیعت را تضییع نکنید، باید در پاکیزه نگه داشتن مکان های عمومی کوشا باشید.

با برنامه ریزی می توانید سفری خاطره انگیز و بدون دغدغه برای خود رقم بزنید.

در سفر برای فرزندان خود سرگرمی هایی تدارک بینید که خسته نشوند و از مسافرت لذت بیشتری ببرند.

ص: ۱۵۹

در مسافرت، کارها را به صورتی تقسیم کنید که همه اعضای خانواده، در انجام کارها مشارکت داشته باشند و فقط یک نفر خسته نشود.

در مسافرت، کارها را به گونه ای تقسیم کنید که همه افراد خانواده، به یک اندازه از لذت و تفریح برخوردار شوند و سختی کار برای همه باشد.

اگر شما با خوش خلقی به تقسیم کار پردازید، فرزندان نوجوان شما هم با همان روحیه در کارها مشارکت خواهند داشت.

اگر بدون برنامه ریزی سفر کنید، در چرخه عذاب آور سلیقه های گوناگون اعضای خانواده گرفتار خواهید شد.

در سفر با وجود برنامه ریزی، در پذیرفتن نظر دیگران، انعطاف پذیر باشید و نظر دیگران را در صورت مفید بودن بپذیرید.

پیش از سفر، درباره برنامه ها و ممنوعیت های سفر به بچه ها توضیح بدهید تا در طول سفر بهانه نگیرند.

یادمان باشد: مهم نیست سفر به کجا و با چه وسیله ای باشد. مهم این است که همه از این سفر، خاطره خوبی داشته باشند.

در زندگی ماشینی که پدران به سختی یک ساعت در روز، فرزند خود را می بینند، سفر می تواند غنیمت خوبی به حساب آید.

وقتی هر یک از اعضای خانواده، خودش، مسئول آماده کردن وسایل سفر خود باشد، دیگر گلایه ای از مادر خانواده نخواهند داشت.

به بچه ها کاغذ، خودکار و مداد رنگی (رنگ های شاد) بدهید تا در سفر، خاطرات خود را بنویسند یا نقاشی کنند.

سفرهایی که بر مبنای طبیعت گردی است، به هماهنگی و همکاری تمام اعضای خانواده نیاز دارد.

ص: ۱۶۰

در سفر به طبیعت، انتخاب مدیری که با در نظر گرفتن سلايق همه، حرف اول و آخر را بزند، از ضروریات سفری خوب است.

نکات ایمنی را قبل از سفر، به همه به ویژه به کودکان که آسیب پذیرترند، گوشزد کنید.

وقتی نکته های علمی درباره طبیعت را به کودک خود یاد بدهیم، جذابیت مسافرت برای او بیشتر خواهد شد.

شما خانواده محترم! وقتی زباله هایتان را در طبیعت رها می کنید، انتظار دارید چه کسی دامن زیبای طبیعت را از این گرفتاری

نجات دهد؟

معمولاً در طبیعت، نظارت شهرداری و جمع آوری زباله ها وجود ندارد. پس بهتر است به همراه دیگر افراد خانواده، از ریختن زباله خودداری کنیم.

چرا باید شما و خانواده تان از مواهب طبیعی که سرزمین ایران به رایگان در اختیار فرزندان خود نهاده است، بی نصیب بماند؟

جنگل نوردی و کوه نوردی، ورزش است و به روان شما و خانواده تان آرامش می بخشد.

کودکی که کوله پشتی حاوی خوراکی ها، اسباب بازی ها و وسایل مورد نیاز سفرش را آماده کند، احساس استقلال را تجربه خواهد کرد.

شیرینی سفر را با مطرح کردن مشکلات زندگی تلخ نکنیم!

یادمان باشد فرزندانمان در سفر، درس مبارزه با مشکلات را بهتر می آموزند.

محدودیت های مالی به هیچ وجه دلیل مناسبی برای سفر نرفتن نیست.

هر کس می تواند با برنامه ریزی با کم ترین هزینه، نهایت لذت و استفاده را از سفر خود ببرد.

فراموش نکنیم ارزش سفر به این است که بی دغدغه گرد هم آییم و چه نیکوست اگر بزرگ ترهای خانواده هم همراهمان باشند.

ص: ۱۶۱

انسان همیشه دارای سلامتی و انرژی جوانی نیست که برای بهره‌مندی از مواهب سفر، امروز و فردا کند.

خاطرات خانوادگی سفر خود را با نوشتن ماندگار کنید.

یادمان باشد در سفر، کودکان، دنیای خود را کشف می‌کنند و با وضعیت جدید زندگی آشنا می‌شوند.

اگر می‌خواهید تعاملات زندگی خود را با خانواده افزایش دهید، از همه امکانات سفر استفاده کنید.

سفر باعث پخته شدن افکار و تجدید قوای افراد برای از سرگیری زندگی سالم است.

ص: ۱۶۲

اهمیت و نقش شادی در خانواده

اهمیت و نقش شادی در خانواده

خانواده، اولین و بادوام‌ترین عامل در تکوین شخصیت کودکان و نوجوانان و زمینه ساز رشد عقلانی، اخلاقی، اجتماعی و جسمانی، عاطفی و فراهم کننده شادی آنان است.

فرزندان ما در کانون خانواده، رشد می کنند و صفات مثبت و منفی را یاد می گیرند و راه و رسم زندگی را با تقلید از اعمال ما (والدین) می آموزند. پس چه خوب است که ما در خانواده محیطی فراهم کنیم که آکنده از صفا و صمیمیت، شادی و نشاط، مهر و عطوفت، تفریحات مناسب و گردش های به موقع باشد.

هدف ما از تشکیل خانواده، رسیدن به شادی است؛ زیرا شادی دل ها را به هم نزدیک می کند و ترس، بدگمانی و تردید را از ما دور می کند و نیروهای ما را افزایش می دهد و سلامت ما را تضمین و به ما کمک می کند تا تصمیم آگاهانه تری بگیریم.

به طور کلی، خانواده شاد، جامعه ای شاد و بانشاط و لبریز از صلح و صفا می سازد.

شادی، احساس مثبت است. پس با ایجاد فضای شاد در خانواده، از زندگی لذت ببریم و نسبت به همه چیز احساس خوبی داشته باشیم!

ص: ۱۶۳

شادی در خانه، یعنی آرامش خاطر و رضایت باطن است.

شادی، حاکم بودن فضای سالم بر زندگی و روح خانه و خانواده است.

شادی، امری فردی است و به باورهای انسان بستگی دارد؛ زیرا شادی، احساس است، نه رفتار.

اگر افکار مثبت داشته باشیم، زندگی مان شاد خواهد بود و اگر افکار منفی و ناراحت کننده داشته باشیم، غم و اندوه بر فضای زندگی مان سایه خواهد افکند.

یکی از راه های شاد بودن، خشنودی به قضا و قدر الهی است. حضرت علی علیه السلام می فرماید: «اگر به مقدرات الهی راضی شدید، زندگی شما شیرین و گوارا می شود»^(۱).

انسان های مثبت اندیش، اندوه را ارمغان آسمانی می دانند و معتقدند درون هر سختی و مصیبتی، حکمتی هست، چنان که خداوند در قرآن سوره الشرح، آیه ۵ و ۶ می فرماید: «پس با هر سختی، البته آسانی هست و با هر آسانی، سختی است».

امام صادق علیه السلام می فرماید: «نشاط و شادی در پرتوی راضی بودن به رضای خداوند و یقین به دست می آید و اندوه و غم در شک و ناخشنودی به مقدرات الهی حاصل می شود»^(۲).

انسان شاد، انسانی است که موفقیت یا شکست در هر کاری را خواست خدا می داند و در ابتدای هر امری می گوید؛ خدایا با نام و یاد تو و با توکل بر قدرت تو هر کاری را آغاز می کنم.

رمز شادی در زندگی این است که همواره به جنبه های مثبت زندگی دیگران توجه کنیم و خوش بین باشیم.

۱- غررالحکم و دررالکلم، ج ۳، ص ۶۶.

۲- بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۱۹۵.

ص: ۱۶۴

مهربانی و اظهار محبت های کوچک بسیار اهمیت دارند و خانواده را به کانونی گرم و شاد و صمیمی و باطراوت تبدیل می کند. امام علی علیه السلام می فرماید: «در همه حال با همسرت مدارا کن و با او معاشرت نیکو داشته باش تا زندگی ات گوارا و بانشاط باشد» (۱).

یکی از عوامل ایجاد شادی در خانواده، گشاده رویی و خوش رویی است.

یادمان باشد خوش رویی کینه ها را می زداید، انسان ها را به همدیگر نزدیک می کند، دل ها را به هم پیوند می دهد، فضای حاکم بر خانواده را شاداب و باطراوت می کند.

یادمان باشد خوش رویی باعث ارتباط عمیق و عاطفی در بین افراد خانواده و موجب تداوم و استواری محبت و دوستی در زندگی می شود.

آیا می دانید یکی از راه های شادی، کنار آمدن با مشکلات و رضامندی از مقدرات الهی است؟

آیا می دانید شادی بی معیار در خانواده، زمینه ساز شادی های کاذب و رفتارهای ناهنجار می شود.

آیا می دانید اگر خانواده، شاد نباشد، تحمل بودن در کنار اعضای خانواده دشوار خواهد بود؟

یادمان باشد خانواده های شاد، در ارتباط های اجتماعی توان مندترند.

یادمان باشد خانواده های شاد، فرزندانشان از عزت نفس و اعتماد به نفس بیشتری برخوردارند.

خانواده بانشاط، محیط صمیمی تری را برای تربیت فرزندان فراهم می آورد.

خانواده بانشاط، زمینه مبتلا شدن به بیماری های روحی فرزندان و ناهنجاری های اجتماعی را محدود می کند.

ص: ۱۶۵

محبوبیت، مقبولیت و موفقیت در زندگی را با ایجاد شادی و طراوت فراهم کنیم.

یادمان باشد یکی از دلایل ناملايمات روانی در خانواده، کمبود شادی آفرینی است.

والدینی که نتواند در ایجاد و گسترش شادی در خانواده توفیق یابد، در تربیت نسلی بانشاط توفیق حاصل نخواهند کرد.

بی تردید، فراهم کردن زمینه شادی معنوی در بالندگی و رشد اخلاقی فرزندانمان اثر بیشتری خواهد داشت.

یکی از راه های ایجاد شادی معنوی، حضور خانواده در مکان های زیارتی و توجه به مفاهیم نیایش هاست.

آیا می دانید دستگیری از افراد ناتوان و نیازمند، یکی از راه های آموزش نشاط معنوی به کودکانمان است.

آیا می دانید شرکت در برنامه های فرهنگی و مراسم عمومی می تواند عاملی برای ایجاد شادی خانواده ما باشد.

خانواده های بی نشاط، زندگی را بر خود و اطرافیانشان سخت و طاقت فرسا می کنند.

اگر در خانواده، شادی، جایگاه خود را نیابد، به جای روحیه شاد و فعال، روحیه سرخوردگی و افسردگی بر افراد حاکم می شود.

یکی از راه های کاهش تعارض ها و فشارهای روانی در خانواده، فراهم کردن زمینه شوخی و نشاط است.

در خانواده شاد، روابط، آسان، راحت و بی تکلف صورت می گیرد.

خنده و شوخی، دلهره و عصبانیت را از فضای خانه دور می کند.

ص: ۱۶۶

شادی و نشاط در محیط خانواده سبب می شود فضای تفاهم و هم دلی در خانواده حاکم شود.

اگر هدف فرزندپروری، ارتقای سطح سلامتی کودکانمان است، پس لازم است برای شاد بودنشان بکوشیم.

ورزش گروهی در خانواده و شرکت در همایش پیاده روی و کوه نوردی، به نشاط خانواده ما کمک می کند.

انسان موجودی شادی خواه و لذت طلب است. هرگز داشتن مال و اموال، نشانه خوش بختی و بی نوایی و فقر، نشانه بدبختی نیست.

اگر چنین بود، ثروتمندان باید شادترین و فقیران، بدبخت ترین افراد باشند، در حالی که همیشه چنین نیست.

تمام شورها، شوق ها و لذایذ بهشت زندگی، منتظر کسانی است که با تلاش و تفکر و مقاومت، خود را به این بهشت می رسانند.

زندگی موهبتی است که به ما ارزانی شده است و تا وقتی امید هست، زندگی هست. پس بکوشیم شاد باشیم.

ما می توانیم نومییدی را به امید، شکست را به پیروزی و اشک را به خنده تبدیل کنیم، به شرطی که به زندگی و شگفتی های آن،

به لذت ها، ناامیدی ها، تلاش ها، رنج ها و دردها، «بله» بگوییم.

اگر بکوشیم کلماتی مانند «بله»، «امکان دارد»، «همیشه»، «امیدوارم» و «می توانم» را در فرهنگ لغات خود و اعضای خانواده وارد

کنیم، آن گاه شاهد تجلی شادی ها خواهیم بود.

ما می توانیم همه پدیده های شادی بخش زندگی را در اختیار داشته باشیم و آنها را برای خود خلق کنیم. فقط کافی است تصمیم

به تغییر بگیریم.

ص: ۱۶۷

اگر تصمیم بگیریم از امروز هر لحظه با عشق زندگی کنیم، معنا و مفهوم حیات و شاد زیستن را بهتر درک خواهیم کرد و از آن لذت خواهیم برد.

بهشت در نزدیکی ماست، ولی فقط برای کسانی متجلی می شود که دلشان ناب و بی غش باشد. این افراد دلیر و امیدوار زندگی می کنند تا همیشه شاد باشند و از زندگی بهره مند شوند.

آیا دقت کردید وقتی احساس خوبی درباره خودتان دارید، دیگران بهتر از همیشه به نظر می رسند؟ جهان بازتاب و رفتار خود ماست. وقتی از خودمان بی زاریم، از همه بی زاریم و وقتی به همین که هستیم، عشق می ورزیم، جهان در نظرمان دوست داشتنی است.

یادمان باشد شاد بودن می تواند یکی از بزرگ ترین مبارزات ما در زندگی باشد. برای شاد بودن باید بر افکار شاد تمرکز کنیم.

بهتر است افکار شاد و سالم داشته باشیم و سلامتی را حق انسانی و شایسته خود بدانیم. با خود ملایم باشیم و خانواده مان را بپذیریم.

افراد خانواده را دوست بداریم و بدانیم یکی از کلیدهای شادی و خرسندی، تمرکز ذهن بر لحظه حال است. این لحظه تنها زمانی است که در اختیار داریم و از لحظه بهترین چیزی بسازیم که آن، شادی است.

لازمه شاد زیستن، جست و جوی زیبایی ها و خوبی هاست. همه چیز در دست ماست. با خوبی هایمان در زندگی مشترک، شادی را در اختیار بگیریم.

شادی در خانواده سبب نگرشی خوش بینانه به زندگی و امید به آینده می شود.

خانواده هایی که از شادی در زندگی کمتر بهره می برند، کمتر می توانند با سختی ها و گرفتاری های زندگی کنار بیایند.

ص: ۱۶۸

آیا می‌دانید هنگامی که شادی از خانواده رخت ببندد، ناامیدی به آسانی وارد زندگی می‌شود؟

یادمان باشد کودکانمان به شادی در محیط خانواده نیاز دارند.

توفیق بیشتر در تربیت کودکان، با ایجاد فضای شادی و نشاط در خانه میسر خواهد شد.

فضای باطراوت زندگی، با لبخند و شوخی‌های مناسب والدین زیباتر می‌شود.

پدر و مادر عزیز! شادی معنوی را به عنوان پایدارترین شادی به کودکانتان بیاموزید!

بزرگی می‌گوید: «قلم و کاغذ و رنگ در اختیار شماست. بهشت را نقاشی کنید، بعد وارد آن شوید».

ما هرگز نمی‌دانیم که در آینده چه شادی‌ها، ثروت‌ها و نعمت‌هایی در انتظارمان است. پس لحظه حال را غنیمت بدانیم، شاد زندگی کنیم و نهایت استفاده را از زندگی ببریم.

راز شاد زیستن، انجام دادن آن چیزی نیست که دوست داریم؛ دوست داشتن آن چیزی است که انجام می‌دهیم.

خانواده‌هایی که روحیه شاد دارند، قادرند توانایی‌های فرزندان‌شان را افزایش دهند.

کودکی که شادی را درک نمی‌کند، خود به خود به سوی افسردگی کشیده می‌شود.

یکی از راه‌های شاد کردن فرزندانمان، دیدار پدربزرگ و مادربزرگ است.

با دعوت پدربزرگ و مادربزرگان، خانه‌هایمان را پر شور و نشاط کنیم.

خانواده پر شور، کمتر در معرض آسیب‌های روانی قرار می‌گیرد.

ص: ۱۶۹

به فرزندانمان بیاموزیم: بهترین شادی، شادیِ اطاعت از فرمان‌های خداست.

به فرزندانمان بیاموزیم: شوخی نامناسب و خندیدن به دیگران شادی نیست.

به فرزندانمان بیاموزیم: شاد کردن دیگران، محبوب‌ترین اعمال در پیشگاه خداست.

ص: ۱۷۰

نقش رسانه ها در هویت فرزندان

نقش رسانه ها در هویت فرزندان

یادمان باشد: نوجوانان از گذرگاه ارتباط با افراد و ایده های مختلف؛ رفتارها را تقلید می کنند و سپس به پذیرش الگو اقدام می کنند.

وسایل ارتباط جمعی در جهان معاصر اولین و مهم ترین تأثیر را در یادگیری و سپس الگوپذیری انسان دارند.

با توجه به زمان زیادی که افراد صرف استفاده از رسانه ها می کنند؛ نمی توان نقش الگوسازی آنها را کوچک شمرد.

امروزه تلویزیون به عنوان پر مخاطب ترین رسانه، سهم عمده ای در اثرگذاری بر فرهنگ و روح و روان جمعی دارد.

یادمان باشد: روحیه ماجراجویی و خشونت کودکان با تماشای فیلم های خشن، بیدار می شود و آنان را به سوی عوامل ضد اجتماعی سوق می دهد.

تأثیر فیلم های بدآموز بر افراد به نسبت تربیت خانوادگی، آموخته های دینی و تجربه های خود فرد، متفاوت است.

آگاهی از نقش رسانه ها در الگوسازی از تأثیرات منفی رسانه های مهاجم جلوگیری می کند و باعث فرهنگ سازی مثبت می شود.

ص: ۱۷۱

امروزه انسان ها در معرض نهادهای رسانه ای متولد می شوند، می اندیشند و رفتارهای خود را بر اساس الگوهای رسانه ای سامان می دهند.

رسانه ها از راه ارائه هنجارهای خاص اجتماعی، به افراد تلقین می کنند که رفتار ارائه شده در رسانه ها، رفتار «مناسب اجتماعی» است.

رسانه ها در کنار نهادهای دیگری که طرز تفکر جامعه را می سازند، نقش عمده ای ایفا می کنند.

یکی از کارکردهای منفی رسانه های مهاجم در فرآیند هویت یابی، ارائه الگوهای ناسالم در رسانه هاست.

رسالت رسانه های خودی، نهادینه کردن «فرهنگ خودی» در جامعه و ارائه الگوهای هویتی سالم به جوانان و نوجوانان است.

رسانه های بیگانه سعی در یکسان سازی هویت فرهنگی و تضعیف هویت ملی جامعه ما را دارند. رسانه های خودی باید از فرهنگ ملی پاسداری کنند.

هر قدر رسانه های خودی در جهت ارائه الگوهای هویتی ملی به جوانان بکوشند، خطر تهاجم رسانه های بیگانه کمتر می شود.

بیشتر خانواده ها از اثرگذاری ظریف و تدریجی ماهواره ها بر اخلاق و فرهنگ فرزندان خود بی خبرند.

کتاب و مطبوعات می تواند در دانش افزایی خانواده ها نقش مؤثری ایفا کند و زمینه تربیت فرهنگی را فراهم آورد.

نوجوان از راه همانندسازی با بزرگ ترها و چهره های درخشان علمی، ورزشی، تاریخی و مذهبی یاد می گیرد که چگونه رفتار کند.

یکی از علل ناهنجاری های اجتماعی و بزه کاری نوجوانان، الگوبرداری نادرست است.

ص: ۱۷۲

با اینکه معمولاً از اثرگذاری رسانه ها بر زندگی خود آگاه نمی شویم، اما این تأثیر شکل دهنده بخش عمده ای از زندگی ماست.

بیشتر کودکان و زنان از مخاطبان ویژه برنامه های مختلف تلویزیونی و تحت تأثیر فرهنگ رسانه هستند.

بیشتر خانواده ها سبک زندگی، نحوه پوشش، رفتار و مصرف خود را با توجه به الگوهای رسانه ای تنظیم می کنند.

رسانه ها و ابزارهای انتقال دهنده فرهنگ و فرهنگ سازان می توانند موجب تغییر سلیقه و تغییر الگوی مصرف شوند.

بزرگ ترها برای سرگرمی تلویزیون تماشا می کنند. اما کودکان ضمن طلب سرگرمی؛ تلویزیون تماشا می کنند تا جهان را بشناسند.

تبلیغات شبکه های ماهواره ای روی شخصیت کودکان، باورها و اعمال آنان به شدت اثر می گذارد.

در گذشته، الگوی کودکان، دستاورد فکری نسل پیشین آنها بود، اما کارکرد خانواده، با وجود رسانه ها بسیار کم رنگ شده است.

یادمان باشد کودک برای منطبق شدن با جهان، به کمک والدینش نیاز دارد. وقتی والدین وقت ندارند؛ آنها دست به دامان تلویزیون می شوند.

یادمان باشد کودکان بین جهان و جهان رسانه ای تفاوتی قائل نمی شوند و به تلویزیون به عنوان دریچه ای به جهان بزرگ ترها می نگرند.

دیدگاه هر رسانه تا حدودی جهت دهنده تربیت کودکان در آن فرهنگ است.

الگوی اولیه تربیت هر کودکی خواه ناخواه متأثر از دیدگاه فرهنگی رسانه است.

ص: ۱۷۳

کودک با تماشای برنامه ها، خصوصیات اخلاقی، عقیدتی، شخصیتی و دیگر گرایش ها و نگرش ها را می آموزد و در این زمینه ها از آنها تقلید می کند.

تماشای برنامه های ماهواره و تلویزیون در شخصیت و رفتارهای اجتماعی کودکان اثر فراوانی دارند.

وقتی برای آرام شدن کودکان، ماهواره یا بازی های نامناسب رایانه ای برایش تهیه می کنیم، در اصل، گام های اولیه تربیت را به تلویزیون سپرده ایم.

مادر و پدر عزیز! وقتی از محتوای برنامه ای بی خبرید، چرا کودک معصوم خود را با آن برنامه مشغول می کنید؟

روا نیست فقط به بهانه ساکت کردن بچه ها، روح آنان را به برنامه هایی بیالایم که خود از محتوای آنها بی خبریم.

ماهواره و اینترنت، مانع اصلی برای انتقال فرهنگ و روحیه مدنی به صورت سالم و سازنده است.

اغلب نوآموزانی که با سازوکار تصویری تلویزیون خو گرفته اند، نمی توانند افکار خود را برای خواندن کتاب متمرکز کنند.

بازی های نامناسب رایانه ای، دیواره های حائل میان جهان کودک و دنیای بزرگ سال را از میان برداشته است.

امروزه رسانه ها در زمینه چگونگی تربیت کودکان، اصول خانه داری و آموزش های عمومی زندگی، اطلاعات خوبی ارائه می کنند.

رسانه ها، انبوه اطلاعات شغلی و تخصصی را در اختیار افراد قرار می دهند و باعث وابسته شدن افراد به رسانه ها می شوند.

رسانه ها با بیان عقیده جمعی می توانند عقیده فردی افراد را در جهت اهداف خود تغییر دهند.

ص: ۱۷۴

کیفیت روابط کودک با خانواده و گروه هم سالان خود تعیین کننده میزان استفاده کودک از تلویزیون است. اگر روابط اجتماعی کودک رضایت بخش نباشد، احتمال دارد به خیال پردازی حاصل از برنامه های تخیلی روی آورد. باید به پدر و مادر آموزش داد که از فرزندانشان بخواهند برنامه های تلویزیونی را با اتفاقات واقعی مقایسه کنند.

توجه به سبک زندگی اسلامی ایرانی و نقد سبک زندگی غربی

توجه به سبک زندگی اسلامی ایرانی و نقد سبک زندگی غربی

اسلام، کامل ترین مکتب زندگی و زیباترین سبک زندگی را که مطابق با خواست فطری بشر است، مطرح و برای جزئیات زندگی فردی و اجتماعی دستورالعمل ارائه کرده است.

سبک زندگی نمایان گر نگاه فرد به زندگی، جهان و ارزش های مورد قبول اوست.

سبک زندگی، نماد هویت افراد جامعه است که همه جنبه های زندگی آنان را دربرمی گیرد.

سبک زندگی شامل بسیاری از رفتارهای فردی مانند شیوه پوشش، تنوع غذایی، نوع خودرو، سبک معماری خانه، میزان و تنوع مصرف، انواع سرگرمی و نیز رفتارهای اجتماعی مانند عادات و رسوم، شیوه برخورد و سخن گفتن، شیوه برپایی مراسم و جشن ها و بسیاری از موارد دیگر می شود.

اسلام، زندگی مشترک را دارای فضیلت قدسی می داند، بر خلاف برخی مکاتب که به ازدواج با نظری کراهت آمیز و سطحی می نگرند.

خانواده به سبک اسلامی، خانوادهای است که هر یک از اعضای آن، حقوق، مسئولیتها و جایگاه خود را به خوبی می شناسند و آن را به طور کامل پاس میدارند.

ص: ۱۷۶

جهان بینی اسلامی و نوع نگاهی که ما به هستی و انسان داریم، ما را در رسیدن به زندگی معناگرایانه و متعالی کمک می کند.

شعاع فکری اسلام، فراتر از این جهان است. مرگ، پایان زندگی نیست، بلکه زندگی جاودانه متأثر از این جهان است.

شعاع دید نظام غربی، ماده است. انسان در محدوده زمانی مشخص، زندگی می کند و با مرگ نابود می شود و هیچ بهره ای جز این زمان از زندگی خود نخواهد برد.

وقتی اعتقاد داریم جهانی دیگر هم هست، بسیاری از رنج ها را می توانیم تحمل کنیم.

زن، در جامعه اسلامی جایگاه مهمی دارد، بر خلاف جامعه غرب که بنیان خانواده در آن رو به انحلال است و از زنان سوء استفاده می شود.

زن ها در جامعه اسلامی هرگز به عنوان شیء بزرگ کرده شناخته نشده اند، بلکه خداوند، زن را در تکمیل اندیشه مرد و پرورش مردان اندیشه ورز خلق کرده است.

زندگی به سبک اسلامی و ایرانی به ما می آموزد باید متعادل بود.

در زندگی غربی، اضطراب، افسردگی، اختلالات روانی و خودکشی زیاد است، چون غربی ها پشتوانه فکری متعالی ندارند.

بسیاری از اندیشمندان معتقدند اساس سبک زندگی غربی بر مبنای تفکر مادی و مصرف گرایی پایه ریزی شده است. این تفکر از راه فیلم، سایت های اینترنتی، بازی های رایانه ای، تبلیغات تلویزیونی و ماهواره ای، فروشگاه ها و روش های تبلیغاتی به فکر و ذهن مخاطبان جامعه القا می شود.

مکتب غنی اسلام، سخنان و دستورالعمل های فراوانی را در ساحت سبک زندگی مطلوب ارائه کرده است.

ص: ۱۷۷

ساکنان غرب از نظر فرهنگی، آداب و رسوم، دین و مذهب و تفکر، تفاوت فاحشی با ایرانیان دارند. در خانواده های غربی، گذشت و حسن تفاهم دیده نمی شود؛ اما این دو اصل، رکن خانواده ایرانی است.

خانواده ایرانی نمی تواند آزادی بی حد و حصر غربی را بپذیرد.

زندگی بر محور «ما» زیباتر و پر معناتر است، اما غربی ها ترجیح می دهند بر محور «من» زندگی کنند.

قدمت سبک و فرهنگ زندگی شرقی باعث ایجاد رفتارهای شایسته در ایرانیان می شود.

غرب، مأمن خودمحوری و شرق، خاستگاه هم نوع پروری است.

کسی که در ایران، در مهد دوستی و محبت پرورش یابد، بر خلاف غربیان برای سعادت خانواده اش می کوشد.

خوش بخت کردن اعضای خانواده لذتی است که فقط شرقی ها مفهوم آن را می دانند.

داشتن مادرانی پرعاطفه و دل سوز، موهبتی است که بیشتر غربی ها از آن محرومند.

وقتی کنار هم خوش بختی را تجربه می کنیم، با خودم می اندیشم: غربی ها در تنهایی چه خوش بختی های کم وسعتی دارند.

گاهی بعضی از رفتارهای شایسته شرقی ها در غرب ضد ارزش تلقی می شود.

در شرق، ارزش ها، سبک زندگی افراد را تعیین می کنند، اما در غرب، سبک زندگی بر اساس طبقات دسته بندی می شود.

هنر شرقی ها گذر از دیدگاه مادی گرانه غربی ها و رسیدن به حقیقت زندگی است.

ص: ۱۷۸

غربی‌ها زندگی را از دید نظام سرمایه داری نگاه می‌کنند و برای آنها ارزشی بیش از این ندارد.

جمع‌گرایی از مزیت‌های زندگی به سبک ایرانی است، برخلاف فردی‌گرایی در غرب.

پرداختن و غرق شدن در مظاهر زندگی، دست‌آورد پذیرفتن سبک زندگی غربی است.

تقلید کورکورانه از غرب، سبک زیستن جامعه ما را از بزرگسال محور به سمت کودک محور سوق می‌دهد.

فرهنگ کودک سالار غرب سبب گسترش ارزش‌های لذت‌جویانه و مصرف‌گرایانه می‌شود.

متأسفانه، بیشتر رفتارهای ما به صورت ناخواسته از سبک زندگی غربی اثر پذیرفته است.

تقلید از تبلیغات غربیان باعث سرعت‌فرآیند مصرف‌گرایی و ایجاد نیازهای کاذب می‌شود.

چشم‌وهم‌چشمی، سبکی‌گریب و ره‌آوردی نامناسب با اصول و موازین دین از غرب برای شرق است.

در تفکر غرب زندگی خوب؛ یعنی خرید و مصرف!

یکی از آثار مخرب مصرف‌گرایی غربی، جمود و بی‌نشاطی جامعه است.

یکی از اهداف شبکه‌های ماهواره‌ای، تبلیغ و ترویج سبک‌های خاص زندگی غربی است.

گسترش پوشش‌های غربی در جامعه؛ یعنی تزلزل بنیان خانواده.

زیرپا نهادن ارزش‌هایی که جامعه ما را می‌سازد، در غرب امری آسان است.

هیچ گاه فرهنگ غربی، خود را بر اساس واقعیت هایش نشان نمی دهد.

آنچه از فرهنگ غرب می بینیم، واقعیت آن نیست. تبلیغات زیبای آن است.

پذیرفتن آزادی به سبک غرب؛ یعنی شکستن محدوده تعیین شده قوانین اسلامی.

چارچوب عفاف و حجاب در سبک زندگی غرب جایگاهی ندارد.

حرکت غرب به سمت دوستی های خارج از چارچوب ازدواج، حرکتی رو به انحطاط است.

ما ازدواج را فرهنگ می دانیم و غرب، تجربه ای برای آزمودن آن.

پذیرش زندگی به سبک غربی؛ یعنی بدپوششی و استفاده ابزاری از زن و تزلزل بنیان خانواده.

حرکت به سمت زندگی عمیق در جامعه ما مطلوب است، در حالی که در غرب سطحی نگری جا افتاده است.

غرب با روش جنگ نرم در پی تخریب سنت و فرهنگ و سبک زندگی ایرانی اسلامی است.

هیچ گاه سبک زندگی غربیان به اندازه سبک زندگی ما دلق نشین و زیبا نیست.

غرب سبک زندگی اش را بر پایه های اومانیسیم و لیبرالیسم بنا نهاده است.

باید بپذیریم غرب، کام یابی ما مسلمانان را نمی خواهد. پوشش نامناسب زنان در جوامع غربی و تبلیغات غربی ها در این جهت،

سبک و نوع پوشش زنان ایرانی را تهدید می کند.

تقویت باورهای دینی بر سبک زندگی ما تأثیر چشم گیرتری نسبت به سبک زندگی غربیان داشته است.

ص: ۱۸۰

رشد و بالندگی در سبک زندگی ما خانواده های اصیل ایرانی، ستاره ای درخشان و دست یافتنی است.

انسان در غرب به کدام سمت حرکت می کند؟

زیستن به سبک غربی، انسان شرقی را سردرگم خواهد کرد.

زندگی در خانواده ایرانی؛ یعنی باورپذیری نقش ایمان و تعهد و محبت.

فرهنگ اصیل اسلام تنها در چارچوب نظام خانواده ایرانی می تواند خودش را به شایستگی به جهانیان نشان دهد.

اروپایی که با نظم و نظام به توسعه صنعتی رسیده، با دور شدن از فرهنگ و معنویت در سراسیبی سقوط افتاده است.

مراقب باشیم جامعه ما تحت تأثیر فرهنگ غرب، فرهنگ باشکوه خود را فراموش نکند.

جامعه سالم، با دیگر جوامع و غرب تبادل فرهنگ دارد، اما سبک زندگی و منش رفتاری خود را تغییر نمی دهد.

جوان به اقتضای دوره جوانی، طالب آزادی، زیبایی و شادی است و این مقولات را غرب به شیوه ای زیبا مقابل چشمان جوانان ما نمایش می دهد.

دردناک است که غرب به اتکای فن آوری برتر و اقتصاد نیرومند خود بتواند فرهنگش را بر کشورهای دیگر تحمیل کند.

غرب که در سراسیبی زوال ارزش هاست، خود را منجی بشر، مدافع حقوق انسان ها و حافظ کرامات انسانی معرفی می کند.

غرب حوزه جغرافیایی خاصی ندارد. هر فضایی که بتواند ضد ارزش های کشور ما را به صورت ارزش نشان دهد، فرهنگی مهاجم است.

فرهنگ غرب بر اساس برنامه ریزی های عده ای خاص بر ما تحمیل نمی شود، بلکه حاصل سودجویی های افرادی است که برای رسیدن به پول به هر ترفندی، حتی ویران کردن نظام خانواده کشورهای اسلامی دست می زنند.

ص: ۱۸۱

ما بر این باور بزرگ شده ایم که مشکل هم نوع ما مشکل ماست، در حالی که در فرهنگ غرب، مشکل هر کسی فقط مربوط به خود اوست.

در دیدگاه لیبرالی غربی، ملاک خوب یا بد بودن هر چیزی، مقدار سود یا زیان مادی است که برای شخص دارد.

در سبک زندگی الهی بر خلاف غرب، سعادت جسم و روح هر دو ملاک است، آن هم نه برای تنها خود شخص، بلکه برای بشریت.

انسان های خودمحوری که اسیر فرهنگ غرب شده اند، سعادت روح را فراموش کرده اند و ماهیت وجود خود را نیز نمی توانند به سامان برسانند.

حواسمان باشد نکند جامعه ما آرام آرام به سمت فرهنگی پیش برود که نه تنها سلامت و رفاه جامعه را تأمین نمی کند، بلکه سبب مادی گرایی و برهم خوردن انسجام جامعه می شود.

رقابت برای زندگی به سبک غربی و اثرپذیری از فرهنگ غرب، به چه قیمت؟

یادمان باشد با پناه آوردن به فرهنگ مادی گرایانه غرب، دانسته یا نادانسته، به فرهنگ عمیقی که موجب سعادت جامعه ایرانی است، ضربه می زنیم.

در تفکر ایرانی، افراد حاضرند جان خود را به خطر بیندازند، اما به هم نوعشان آسیبی نرسد، در حالی که این بینش در فرهنگ غربی جایی ندارد.

در فرهنگ ایرانی، نیازهای جسم تا حدی برآورده می شود که به سلوک روح آسیب نرساند. در فرهنگ غربی، سلوک روح تا جایی است که به نیاز جسم خدشه وارد نشود.

خانواده در فرهنگ اسلامی، برای جلوگیری از گناه و ابراز محبت و اجرای خواست خداوند تشکیل می شود و در غرب فقط برای فرار از تنهایی.

ص: ۱۸۲

شکل‌گیری خانواده به طور متعالی یکی از اصول سلوک و سبک زندگی اسلامی است.

در غرب بر اساس اصل رقابت، انسان در حدی پیش روی می‌کند که می‌تواند حقوق جهان را برای پیشرفت خود ندیده بگیرد.

در سبک زندگی اسلامی بر خلاف غربی، هیچ‌کس بر اساس آموزه‌های دینی، رقیب دیگری نیست و وحدت و اخوت و مهربانی، حرف اول را می‌زند.

غمگین بودن از غم دیگران و شاد بودن با شادی دیگران، به جامعه اسلامی آرامش می‌بخشد. این را فرهنگ‌های غربی نمی‌توانند درک کنند.

در جوامع اسلامی، فضایل به طور خودکار بر اساس آموزه‌های دینی شکل می‌گیرند. در مکتب غربی باید فضایل را بر اساس منفعت طلبی به نسل خود آموزش دهند.

شاید فست فودها و غذاهای آماده طعم خوبی داشته باشند؛ اما غربی‌ها هم می‌دانند غذایی که یک مادر شرقی با حوصله برای خانواده اش می‌پزد، طعم عشق می‌دهد.

انسانی که خود را موجودی مادی می‌داند که با مرگ فنا می‌شود، برنامه‌های زندگی اش با انسانی که خود را باقی و در انتظار معاد می‌داند، تفاوت دارد.

تفاوت سبک زندگی غربی و اسلامی، به اندازه تفاوت دیدگاه مرگ ابدی و حیات جاودان است.

انسان شرقی به امید پاداش اخروی می‌تواند رنج‌ها را تحمل کند، اما انسان غربی که مادی‌گراست با کوچک‌ترین ناملازمتی به ستوه می‌آید و از زندگی سیر می‌شود.

ص: ۱۸۳

انسان غربی اگر اعتقاد به خدای توانایی داشت که به صبر او پاداش می داد، به راحتی به خودکشی یا افسردگی رو نمی آورد. اعتقاد به جهان آخرت تفاوت عمده ای در باورها، اخلاقیات و سبک زندگی ایجاد می کند و وجه تمایز زندگی غرب با زندگی مسلمانان در همین است.

غربی ها پشتوانه فکری متعالی ندارند. بنابراین، در زندگی به هر مسئله ای فقط با چشم ظاهرین خود نگاه می کنند.

زندگی در حیطه ای که فقط به اشیاء اهمیت می دهد، ذهن را به سمت جمود می کشاند. فرهنگ غرب همین را می خواهد.

آیا می دانید امروزه سبک زندگی غربی، با چه سرعتی از راه رسانه ها، انیمیشن ها و حتی بازی های رسانه ای، در حال تزریق به کشورهای در حال توسعه است؟

در سبک زندگی غربی، لذت گرایی و شوق فراوان به خرید و مصرف از جایگاه ویژه ای برخوردار است.

ما باید سبک زندگی خود را بر اساس انگاره های دین خود تنظیم کنیم، نه بر اساس فرهنگی که با روحيات ما متناسب نیست.

مقولاتی که در فیلم های غربی به عنوان ارزش نمایش داده می شود، حتی در جوامع خود آنان ارزشی ندارد، اما بیننده ایرانی بدون آگاهی از آنها پیروی می کند.

بیا بید دست به دست هم دهیم و به دور از جانب داری های کورکورانه، نگذاریم هر فرهنگ آلوده و ضد ارزشی وارد زندگیمان شود.

سبک های زندگی مجموعه ای از طرز تلقی ها، ارزش ها، شیوه های رفتار، حالت ها و سلیقه ها در هر چیزی را در بر می گیرد.

یادمان باشد غرب، مصرف‌گرایی را بین خانواده‌های ایرانی ترویج می‌کند تا بتواند کالاهایش را بفروشد. ما معتقدیم دین اسلام با ارزش‌ها و آرمان‌های متعالی خود، بیش از فرهنگ غربی قابلیت جهانی شدن دارد.

غرب به دنبال جهانی کردن فرهنگ و اقتصاد و مسائل محیط زیست خویش است.

زندگی انسان‌های غربی، با آنچه ما به عنوان سبک ایشان می‌شناسیم، تفاوت دارد.

جهانی‌خواهی غرب اقتضا می‌کند که حکومت خود را بر دیگر جوامع مستحکم کند.

چرا ما بیش از آنکه به شناسایی غرب پردازیم، غرب زده شده ایم؟

باید در فضای مدرنیته غرب، هویت ذاتی خود را احیا کنیم.

در تمدن مدرنیته بستری ساخته می‌شود که انسان ابزارساز، هویت خودش را در تغییر طبیعت پیدا می‌کند.

انسان غربی فقط احساس می‌کند که به مقصدش رسیده است.

شناخت زندگی به سبک غرب و پی آمدهای این نوع زندگی ما را از سقوط در «ازخودبیگانگی» ننگه می‌دارد و به بازگشت به خویشتن فرا می‌خواند.

برای شناخت غرب باید آن را در جایگاه واقعی و طبیعی خود مطالعه کنیم.

اگر تمدن غرب را تمدنی عام برای همه بشریت بدانیم به خطا رفته ایم.

از منظر جامعه‌شناختی، غرب و فرهنگ غربی، محصول وضعیت اجتماعی آن است.

ص: ۱۸۵

غرب هیچ گاه تنها تمدن مطرح در بین دیگر تمدن ها نیست.

زندگی کورکورانه به سبک غرب؛ یعنی بحران خانواده و فاصله بین اعضای خانه.

پی آمدهای زندگی به سبک غربی را در بین خانواده های اصیل و با فرهنگ ایرانی جدی بگیریم!

افرادی که بیشتر در معرض تبلیغات غربی قرار دارند، به استفاده از واژه های بیگانه تمایل بیشتری دارند.

نتیجه قبول محض نظریه غریبان، یعنی گرفتاری در دام غرب.

خانواده ایرانی، یعنی زندگی در سایه محبت و مهربانی و هم دلی.

زندگی به سبک الگوهای غربی؛ یعنی پذیرش ویران شدن نظام خانواده به هر قیمتی.

ص: ۱۸۶

آسیب های خزان زندگی

آسیب های خزان زندگی

گاهی شاخه های زندگی در مقابل توفان حوادث مقاومت نمی کند و شکسته می شود و طلاق اتفاقی است که در برخی از خانواده ها، شاخه های شکسته ای را باقی می گذارد که کودکان بیشترین آسیب را از این توفان می برند.

وقتی رشته تسییح گسسته می شود، مهره ها سرگردان و بی پناه می شوند. طلاق هم با خانواده ها چنین می کند.

وقتی آشیانه نابود شود، جوجه های کوچک، اسیر مار می شوند. با طلاق آشیانه فرزندانمان را نابود نکنیم.

کاسه بلورین آب زلال در دست خانواده و منجلا ب انحرافات اجتماعی زیر پای خانواده. با طلاق این کاسه بلورین را نشکنیم.

وقتی قرار است شرکتی منحل شود، رئیس تمام اعضا را توجیه می کند. چرا هنگام طلاق کودکانمان را نادیده می گیریم؟

طلاق، دنیای ناشناخته ای است. اگر کودکان ما مجبورند به این دنیا گام بگذارند، آنها را آماده کنیم.

پدر و مادر، قبل از جدایی، حرف های آخر مرا هم گوش کنید. من هم عضوی از خانواده بودم.

ص: ۱۸۷

کودکان دلبنده‌مان را با موجی از نگرانی و سردرگمی، وارد دنیای ناشناخته طلاق نکنیم.

اگر سلامت و شادی فرزندانمان را می‌خواهیم، پس از طلاق، در حضور او از همسر سابق خود بد نگوییم.

کودکان برای داشتن زندگی سعادت‌مند، هم به پدر نیاز دارند و هم به مادر. آنان را تنها نگذاریم.

برای جلوگیری از طلاقی ناعاقلانه باید عاقلانه ازدواج کرد.

ازدواج کردن آسان است، اما داشتن ازدواجی موفق و پایدار به دقت و گذشت زیادی نیاز دارد.

اگر می‌خواهید ازدواج شما دوام یابد و از خطرهای پیش رو در امان بمانید، شاد باشید.

طلاق عاطفی هیچ کجا ثبت نمی‌شود و نمود عینی ندارد، اما رنج‌آورترین شکل طلاق است.

حتماً طلاق دور شدن دو زوج از هم نیست. وقتی از درون همسرت بی‌خبر باشی، در واقع از او جدا شده‌ای.

در طلاق، کودکان اصلی‌ترین قربانیان تسویه حساب والدین هستند.

وقتی زن از روی اجبار و فقط به دلایل اجتماعی در خانه مرد بماند، در واقع طلاق عاطفی اتفاق افتاده است.

شاید جلوگیری از طلاق ممکن نباشد، اما می‌توان راهکارهایی برای کاستن از زیان‌های این معضل یافت.

اگر معایب ازدواج بیش از محاسن آن باشد، چاره‌ای جز طلاق نمی‌ماند.

طلاق، پدیده ناپسندی است، اما گاهی ضروری است و اثر آن بر روح افراد از مشاجره‌ای طولانی کمتر است.

ص: ۱۸۸

آیا می دانید آثار طلاق شما، حتی روی نسل آینده شما نیز اثر می گذارد؟

طلاق، روایت تلخی است، اما تلخ تر از آن، روایت مشاجره هر روز شماست که کودکان را از زندگی سیر می کند.

اگر عوامل موثر در شکست ازدواج را بدانیم، راحت تر جلوی طلاق را خواهیم گرفت.

پیش از ازدواج، از دلایل شکست ازدواج باخبر باشید.

وقتی بدانی چرا باید ازدواج کنی، خود به خود می فهمی چرا نباید طلاق بگیری.

با همسرت هماهنگ باش. هماهنگ بودن جلوی طلاق را می گیرد.

تفاوت طبقات اجتماعی، تفاهم نداشتن و تنگ دستی مالی، هیچ کدام دلایل معتبری برای نابود کردن یک زندگی پر از عشق نیست.

خاطره ها را بگذار و تجربه ها را با خود ببر به شهر دوری که می خواهی خانه ای جدید در آن بسازی.

مهم ترین عامل طلاق، توقع های بی جای طرفین از یک دیگر و کنار نیامدن با وضعیت سخت زندگی است.

فروپاشی خانواده، رویدادی ساده نیست. فروپاشی جزئی از شالوده اجتماعی وسیع است.

یکی از مهم ترین عوامل طلاق، بحران شخصیت است.

ازدواجی که فقط برای فرار از وضعیت موجود و دور شدن از تنهایی صورت بگیرد، بسیاری از اوقات به نتیجه مطلوب نمی رسد.

بحران شخصیت سبب می شود افراد هنگام ازدواج به تفاوت های فردی و فرهنگی طرف مقابل خود توجه نکنند و شکست بخورند.

ص: ۱۸۹

والدین تنها کسانی هستند که تا آخرین مراحل طلاق می توانند موجب دل گرمی فرزندان باشند.

مادر، عشق خود را به کودک ابراز می کند، حتی اگر در آستانه جدا شدن از هم باشند.

حقوق فرزندان طلاق را، نه قاضی، نه وکیل و نه هیچ کسی دیگر جز والدین نمی تواند ادا کند.

با فرزندان خود به تناسب سنشان درباره علت طلاق توضیح بدهید.

پس از طلاق نباید نقش های قبل خود در زندگی فرزندان را به دست فراموشی بسپارید و از زیر بار تربیت فرزندان شانه خالی کنید.

آمارها نشان می دهد، ۳۰ درصد افراد پس از طلاق افسرده می شوند.

اگر زوجین با درایت با مشکلات زندگی برخورد نکنند، ممکن است پایه های زندگی آنها به مخاطره بیفتد.

برای اینکه دام طلاق را از دست و پای زندگی خود بگشایید، بیش از هر چیز به درایت و حوصله نیاز دارید.

انس و الفت زوجین، دریایی است که جهنم سوزان طلاق را نابود می سازد.

گاهی ستیزه ها و مشاجره ها درباره موضوع ساده ای شروع می شود، اما به ارکان خانواده آسیب می رساند.

سست شدن باورهای مذهبی، تنوع طلبی، خیال پردازی و مصرف گرایی، آسیب هایی هستند که سلامت خانواده را تهدید می کنند.

برای اینکه زندگی مشترک ما به طلاق منجر نشود، مثل هر امر دیگری به مهارت های خاصی نیاز داریم.

پرتگاه طلاق در انتظار کسانی است که اهداف ازدواج را فراموش یا مسیر خوش بختی را گم کرده باشند.

ص: ۱۹۰

با پیش داوری ها؛ مسئولیت ناپذیری و رعایت نکردن اصول اخلاقی؛ آشیانه خود را بر باد ندهیم.

بعضی زن و شوهرها وقتی به مرحله طلاق می رسند، تازه می فهمند همه چیز را درباره اصول خانواده نمی دانستند.

برای ایفای نقش همسری موفق باید مهارت ها و توانایی های خاص آن را بیاموزید تا زندگی شما به طلاق منجر نشود.

اگر روابط زوجین بر اساس لذت طلبی و سودطلبی استوار باشد، با موقعیتی مثل بی پولی، کهولت و بیماری نابود می شود.

وقتی یاد بگیری به نیازهای همسرت توجه داشته باشی، تا حد زیادی از فکر کردن او به جدایی کاسته ای.

سعی کنیم بدون دلیل موجه، هیچ زوجی را به جدایی تشویق نکنیم.

ازدواج های خودگزين و احساسی، یکی از عوامل بسیار مهم طلاق در دوران نامزدی و سال های اول زندگی است.

نقش شبکه های ماهواره ای در تلاش برای ترویج طلاق و خیانت در کشورهای اسلامی، انکارناپذیر است.

اگر خواستید به طلاق بیندیشید، قبل از آن با مشاور های حرفه ای مشورت کنید.

گاهی اختلافات جزئی خانواده ها بر سر تشریفات عروسی و دلخوری آنها سبب طلاق شوم می شود.

گاهی انتخاب طلاق؛ انتخاب بد از یک زندگی بدتر است.

در زندگی زناشویی که احتمال اختلاف زیاد است، باید مهارت مدیریت اختلاف را فرا گرفت.

نرسیدن به بلوغ فکری کامل، شایع ترین علت طلاق در میان جوانان است.

ص: ۱۹۱

فقط با کسی ازدواج کن که به او باور داری، تا روزی به این اعتقاد نرسی که طلاق بهترین راه حل مشکل توست.

گاهی پایانی تلخ برای زندگی مشترک، بهتر از تلخی بی پایان است.

بیشترین علل طلاق، بدون بینش و آگاهی ازدواج کردن است.

زن و مردی که حقوق یک دیگر را مراعات نمی کنند، به پرتگاه طلاق نزدیک ترند.

وقتی دختر یا پسری بدون گواهی نامه پشت فرمان زندگی بنشیند، باید منتظر تصادفات ناگوار هم باشد.

اگر دختر و پسر قبل از ازدواج، آزمایش فکری هم می دادند، معلوم می شد زندگی آنها به بیماری طلاق منجر می شود یا نه؟

اگر الگوی زندگی جوانان، انتخاب عاقلانه، زندگی عاشقانه و راه حل ماهرانه بود، زندگی شان به طلاق نمی کشید.

فداکاری ما که مهم ترین عامل جلوگیری از طلاق است، بیش از اینکه به سود همسر ما باشد، به نفع آرامش زندگی خود ماست.

دخالت خانواده ها، در زندگی شخصی فرزندان، گاه به نابودی زندگی خانوادگی آنان می انجامد.

وقتی فرزندان طلاق، خانه را تهی از امواج محبت پدر یا مادر ببینند، ممکن است با کوچک ترین گریه درهم بشکنند.

طلاق نه تنها خانواده را نابود و نسل بعد را افسرده می کند، بلکه سازمان های اجتماعی زیادی را درگیر عوارض آن می کند.

اگر جامعه ای به سوی افزایش طلاق پیش رود، حتماً در آستانه بحران قرار می گیرد.

ص: ۱۹۲

آیا می دانید بیشتر طلاق ها به درخواست زنان صورت می گیرد و بیشترین آسیب های پس از طلاق هم متوجه آنان است؟ طلاق، نوجوانان را افسرده می کند و باعث می شود آنها از زندگی خود راضی نباشند.

تجربه طلاق برای همه اعضای خانواده اضطراب زاست و رفتار کودکان بعد از طلاق، نشان دهنده این اضطراب است. پاسخ فوری اکثریت کودکان در هر سنی در مورد خبر جدایی والدین، اضطراب و پریشانی است.

طلاق زنجیره ای از حوادث بهم پیوسته است که برای همیشه زندگی قربانیان خود را دگرگون می کند.

طلاق والدین نه تنها برقراری روابط عاطفی را برای کودکان دشوار می کند، بلکه روابط گذشته آنها را با والدینشان مخدوش می کند

تحقیقات نشان می دهد آسیب پذیری پسرها در مقابل طلاق به مراتب بیش از دختران است.

کودکان طلاق به یک اندازه به محبت احتیاج دارند، اما به دختران توجه بیشتری می شود و پسرها ناسازگارتر و عصبی تر می شوند.

ازدواج مجدد والدین موجب می شود فرزندان طلاق، خود را در حال تجربه مشکلات جدیدی بیابند.

طلاق جزو غم انگیزترین پدیده های اجتماعی است.

طلاق، تعادل انسان ها را برهم می زند و آثار شومی را در جامعه بر جا می گذارد.

ازدواج به دو فرد مربوط است، اما طلاق، امری اجتماعی است که زیان آن دامان جامعه را نیز می گیرد.

ص: ۱۹۳

طلاق، روح پویایی را می کشد و اشتیاق جوانان را به تشکیل خانواده سست می کند.

طلاق یکی از عوامل تزلزل اجتماعی است که ثبات جامعه را به خطر می اندازد و باعث کم اهمیت شدن خانواده و ارزش های آن اجتماع می شود.

هیچ گاه برای حل مشکل زوجین، به عنوان اولین راهکار از طلاق استفاده نکنیم. طلاق، آخرین راه حل است.

وقتی فرزند وارد یک زندگی می شود، پدر و مادر هر دو به یک اندازه نسبت به سرنوشت او مسئولند و نباید مسئولیت خود را فراموش کنند.

شما با دعوت یک فرزند به زندگی خود، مسئول سرنوشت او شده اید. بدانید که سرنوشت او فقط با حضور پدر و مادر در زندگی اش زیباست.

شریک زندگی کسی است که در تمام مقولاتی که به زندگی مربوط است، شریک شود؛ نه فقط در رفاه و خوش اخلاقی همسر.

حقوق زوجین در برابر یک دیگر آن قدر برای اسلام ارزشمند است که حتی پس از جدا شدن نیز مکلف به ادای آن هستند.

طلاق هم روند خاص خود را دارد و باید سالم و منطقی برگزار شود و زوجین به هم آسیبی نرسانند.

طلاق با اندیشه و عاطفه سالم و متعادل انسان ناهماهنگ است. به همین دلیل، زوجین پس از جدایی دچار مشکلات روحی روانی می شوند.

پس از جدایی در مورد اینکه سرپرستی فرزند به چه کسی سپرده شود، باید به مصلحت او فکر کرد، نه میل خودمان.

سرپرستی فرزندان طلاق باید به والدینی که شایستگی بیشتری دارد، سپرده شود، نه آن که میل و تمنای بیشتری دارد.

ص: ۱۹۴

پس از طلاق، از کودکانمان به عنوان اهرمی برای تسویه حساب یا انتقام جویی از همسر خود استفاده نکنیم.

در ماه های اولیه پس از طلاق؛ خطر مشکلات روانی و جسمی، سلامت افراد را تهدید می کند.

پس از جدایی؛ احساسات پیچیده ای مثل اندوه، ترس و خشم، خواب و خوراک شما را به هم می ریزد و بر سلامتی تأثیر می گذارد.

برای کاهش طلاق؛ مشاوره پیش از ازدواج و پیدا کردن راه هایی برای حل بحران های زندگی ضروری است.

کودکان طلاق نه تنها به وضعیت موجود خو نمی گیرند، بلکه ممکن است مشکلات آنها در بزرگ سالی بیشتر خود را نشان دهند.

اغلب افرادی که یک بار تجربه طلاق را دارند، با زندگی دوم خود هم نمی توانند به راحتی سازگار شوند.

در خانواده هایی که شدت مشاجره های آنها بالا نیست، کنار هم بودن والدین به نفع فرزندان است.

از هم گسستگی خانواده با طرح و برنامه قبلی اجرا نمی شود، بلکه محصول کم رنگ شدن احساسات عاشقانه و گذشت هاست.

هیچ ازدواجی به خاطر طلاق صورت نمی گیرد. وقتی احساسات باعث چنین اشتباهی می شوند، باید با عقل مقابل این اشتباه ایستاد.

اگر به جای مشارکت، با همسر خود رقابت و حسادت داشته باشیم؛ زمینه ساز طلاقی بی فرجام خواهیم بود.

از آمادگی خود برای ایجاد خانواده جدید اطمینان حاصل کنید تا مسیر خانواده شما به سوی خوش بختی باشد، نه طلاق.

ص: ۱۹۵

بزرگ ترین اشتباه یک زوج این است که به خاطر پیشنهاد اطرافیان خود تصمیم به جدا شدن بگیرند.

قبل از اینکه پل های پشت سرمان را خراب کنیم، کمی هم به آینده فرزندانمان بیاندیشیم.

همیشه همه زندگی آن نیست که ما خواستارش هستیم. با کمی گذشت و بردباری می توان در مقابل خیلی از مشکلات ایستاد و بنیان خانواده را در مقابل طلاق حفظ کرد.

اعتیاد اتفاق ناخوشایندی است که بعضی از خانواده ها را با خود درگیر می کند و گاه تا آنجا پیش می رود که بنیان های خانواده را از بین می برد.

وقتی خانواده ای درگیر اعتیاد یکی از اعضای خود می شود، باید خانواده به جای تفرقه و دوری از او، در پی سلامتی او برآید. در چنین مواقعی فقط خانواده های استوار می توانند از وضعیت توفانی به ساحل نجات برسند.

طرز پوشش فرزندان ما به تربیت و اصولی بستگی دارد که از ابتدا با آن آشنا شده اند، اما در مواقعی تحت تأثیر دوستان بی بند و بار قرار گرفتن هم می تواند مشکلاتی را به وجود بیاورد که فقط این خانواده است که با یادآوری اعتقادات و پیشینه ذهنی می تواند راه و بی راه را به فرزندان بیاموزد.

خانواده ای که از ابتدا در مقابل حجاب و پوشش فرزندانش بی توجه باشد و از نظر اعتقادی آنها را محکم بار نیاورد، باید منتظر پی آمدهای این بی توجهی و به بی راهه رفتن فرزندانش باشد.

خانواده ها در شرایطی دچار مشکلاتی می شوند که گاهی از هم پاشیدگی خانواده را به همراه دارد.

خانواده های بی سرپرست یا بد سرپرست در مقابل معضلات اجتماعی آسیب پذیرترند.

ص: ۱۹۶

وقتی قدرت خانوادگی و انسجام بین اعضای خانواده کم رنگ می شود، باید منتظر هرگونه اتفاق ناخوشایندی هم بود؛ اتفاقاتی که می توان با کمی درایت حلّشان کرد، اما نبود سرپرست مناسب مانع از این معضل می شود.

استفاده از دنیای اینترنت، جهان را به دهکده ای کوچکی تبدیل کرده است، اما اگر خانواده ها کنترلی بر این رابطه های نزدیک فرزندان با این دهکده جهانی نداشته باشند، آنها را در دنیایی بزرگ به دام شیادان می فرستند.

خانواده، مؤثرترین عامل پیش گیری از اعتیاد است و بیشترین تأثیر مخرب اعتیاد هم بر ارکان خانواده وارد می آید.

برای اینکه از اعتیاد فرزندان خود جلوگیری کنیم، باید خانه را به فضایی صمیمی و شاد تبدیل سازیم.

آگاهی والدین از مواد اعتیادزا و صحبت با فرزندان درباره خطرهای این مواد، از اعتیاد فرزندان جلوگیری می کند.

یکی از راه های پیش گیری از اعتیاد فرزندان، افزایش مهارت های تربیتی والدین و گفت و گوی صمیمانه است.

والدین بهترین الگوی فرزندان خود هستند. پدری که سیگار می کشد، نمی تواند فرزند خود را از سیگار کشیدن باز دارد.

نوجوانانی که در خانه احساس امنیت و آرامش دارند، کمتر به سوی هم سالان ناباب و کارهای خلاف و اعتیاد کشیده می شوند.

اگر فرزندان عادت کند درباره همه چیز با شما صحبت کند، راحت تر زنگ خطرهای کشش او به سمت اعتیاد را متوجه می شوید.

با تقویت قدرت اعتماد به نفس، تصمیم گیری و از بین بردن افسردگی و کم رویی فرزندان، آنها را در برابر شرایط آسیب زا مقاوم سازید.

ص: ۱۹۷

راه پایداری در برابر فشار هم سالان را در مورد مصرف مواد مخدر به فرزندان بیاموزید تا از «نه» گفتن به آنها نهراسند.

وقتی با فرزند خود حرف می زنید، مواضع خود را درباره سیگار، مواد مخدر و الکل مشخص کنید و صریحاً آن را به زبان بیاورید.

فرزندان خود را قبل از رسیدن به سنین بحرانی، از عواقب ویرانگر مصرف مواد مخدر آگاه سازید.

نحوه معاشرت فرزندان خود را با دوستانشان زیر نظر داشته باشید تا با آزادی مطلق نتوانند به هر کاری تن دهند.

فرزندان خود را در نحوه خرج کردن، آزاد و بی حساب و کتاب رها نکنید که پول خود را صرف هر کاری کنند.

نوجوانی که اوقات فراغت خود را به مطالعه، ورزش و تفریحات سالم بگذرانند، وقتی برای روی آوردن به اعتیاد نخواهد داشت.

نوجوانی که به رعایت اصول مذهبی و انجام فرایض دینی پای بند است، کمتر به سمت اعمال خلاف دین و اعتیاد کشیده می شود.

نوجوانی که در انجام فعالیت های منطقی و جامعه پسند آزادی و استقلال دارد، به کارهای ناپسند و اعتیاد روی نمی آورد.

رفتارهای مثبت نوجوانان را تشویق کنیم تا رفتارهای منفی مثل گرایش به اعتیاد و خلاف های دیگر در او رشد نکند.

در موقعیت های بحرانی، فشارها و تنش های روحی، راهنما و همراه فرزندان خود باشید تا روح سرگردان آنها اسیر اعتیاد نشود.

خانواده های صمیمی، محیطی برای دور ماندن فرزندان از مرداب اعتیادند.

یادمان باشد کشیدن سیگار، مقدمه ای برای گرفتار شدن در چنگال اعتیاد به مواد مخدر است.

ص: ۱۹۸

اعتیاد، لکه ننگی است که بر پیشانی خانواده زده می شود و باعث شرمساری اعضای خانواده است.

اعتیاد با هر انگیزه ای و به هر شکلی، سبب ویران شدن پایه های خانواده و انحطاط آن است.

انگیزه اعتیاد هر چه باشد، سبب زوال، گرفتاری نسل و سقوط شخصیت معتاد و کلاً نابسامانی خانواده است.

اعتیاد، بلوغ عاطفی فرد را دچار مخاطره می سازد و خانواده را دچار بحران عاطفی می کند.

انسان می تواند عروج کند، اما اعتیاد جلوی این اوج گیری را می گیرد و فرد را حتی از اداره زندگی خود ناتوان می سازد.

فرد معتاد نسبت به وقایعی که در اطراف خودش و خانواده اش می گذرد، احساس مسئولیت ندارد.

فرد معتاد، وجود خود را که سرمایه ای عظیم است، به خطر می اندازد. علاوه بر آن، زندگی همسر و فرزندان را هم به تباهی می کشد.

فرد معتاد، اسیر دنیای خود است و دنیای او منفور خانواده اش. از این رو، معتاد و خانواده اش در دو دنیای بیگانه از هم سر می کنند.

ضعف اقتصاد خانواده و از بین رفتن توان مالی، دلیل دیگری برای از هم پاشیدن خانواده فرد معتاد است.

خانواده فرد معتاد بدون امید به آینده؛ کم کم روحیه خود را برای ادامه زندگی از دست می دهند.

آیا می دانید پدر یا مادر معتاد، به دو گونه بر نسل خود اثر می گذارند: یکی، اثر وراثتی و دیگری، اثر محیطی؟

ص: ۱۹۹

فساد جسمی و روانی معتاد، از راه وراثت به فرزندان منتقل می شود و زمینه را برای گرفتاری آنها فراهم می کند.

آیا می دانید بخشی از نقص عضوهای مادرزادی و عقب ماندگی های ذهنی فرزندان ناشی از اعتیاد والدین به الکل یا دیگر مواد است؟

کودکی که در محیط آلوده به اعتیاد رشد می کند، آمادگی لازم برای ابتلا به اعتیاد را به راحتی کسب می کند.

معتاد نه در زندگی خانوادگی و نه در حیات اجتماعی، پذیرای مسئولیت و تعهدی نیست.

معتاد نه می تواند اقتصاد خانواده را تأمین کند و نه مسئولیت زندگی را به عهده بگیرد و این از عوامل ویرانی خانواده است.

معتاد باعث شرمساری خانواده خود است؛ چون به راحتی مرتکب انحراف می شود و برای خود شرمی قائل نیست.

افراد معتاد نمی توانند امکانات تربیتی در اختیار فرزندان خود قرار دهند یا در راه پرورش آنها گامی بردارند.

فرد معتاد چگونه می تواند از انحرافات اخلاقی فرزند خود جلوگیری کند، در حالی که خود در این منجلاب گرفتار است؟

معتاد از نظر عاطفی از خانواده خود دور می شود و احتیاجی به عاطفه آنها نمی بیند.

معتاد، خود را از رابطه عاطفی با همسر و فرزندان بی نیاز می بیند.

عمر خوش بختی فرد معتاد کم است و بالاخره روزگاری فرا می رسد که خانواده او احساس می کنند نمی توانند با او زندگی کنند.

وقتی معتاد نمی تواند سعادت خانواده اش را تأمین کند. آنها مجبور می شوند به تنهایی به دنبال خوش بختی بروند.

ص: ۲۰۰

مهم ترین خطری که دامن گیر فرزندان فرد معتاد می شود؛ خطر افتادن در وادی جرم است.

پدر معتاد به فرزندانش برای انجام کارهای خلاف جهت می دهد.

در خانواده یک معتاد، فرزندان از والدین خود درس شرافت و اخلاق نگرفته اند که آن را در زندگی به کار بگیرند.

چگونه می توان انتظار داشت کسی که در سایه والدینی معتاد بزرگ می شود، فردی سالم و متعهد باشد؟

اعتیاد، خانواده را ویران می کند و معتاد دچار اخلاقیات ثانوی می شود.

معتادان دچار کم حافظگی می شوند و مسئولیت هایشان را در قبال خانواده فراموش می کنند.

به دلیل بی توجهی والدین معتاد به روند رشد فرزندشان، او دیرتر از کودکان معمولی، دنیا را می شناسد.

مشکلات خلقی معتاد مثل افسردگی و اضطراب خیلی زود روی خانواده او اثر می گذارد.

کودکان گاه مجبورند ناهنجاری های مربوط به پدر معتادشان را به هر شکل ممکن، حتی از راه خلاف تحمل کنند.

پدر معتاد، فرزندش را منزوی و او را از خانه بی زار می کند.

الگوپذیری کودک از پدر معتاد خود، بدترین حادثه ای است که می تواند برای این فرزند بی گناه رخ دهد.

معمولاً در خانواده معتاد، نظم خاصی وجود ندارد و هر برنامه ای به حال و روز معتاد بستگی دارد.

الگوی ساختاری خانواده های معتاد، هرج و مرج و هنجارشکنی است.

ص: ۲۰۱

کودکان در خانواده های معتاد، زمان خواب و بیداری متعارفی ندارند و همه چیز بر اساس حال و هوای فرد معتاد شکل می گیرد.

اعتیاد شوهر باعث بر هم خوردن نقش های خانوادگی می شود؛ زیرا زن مجبور می شود وظایف مرد خانواده را بر دوش کشد.

طلاق یکی از پی آمدهای اعتیاد است که می تواند باعث رواج اعتیاد در جامعه شود.

اثر اعتیاد مادر در فروپاشی خانواده و آوارگی فرزندان، از اعتیاد پدر بیشتر است.

زن، رکن خانواده است و اعتیاد او باعث نابسامانی سریع تر خانواده است؛ زیرا اگر رکن خانه ویران شود، خانه ویرانه می شود.

مادری که در دوران بارداری معتاد است، خود را از داشتن فرزندی سالم محروم کرده است.

با اعتیاد، آرامش زندگی خود را نابود نکنیم.

زندگی آشفته و افکار پریشان، سوغات اعتیاد است.

والدین معتاد با ارائه الگوی تربیتی نادرست، توانایی کنترل و نظارت بر اعضای خانواده را از دست می دهند.

چون والدین معتاد توانایی کنترل فرزندانشان را ندارند، فرزندان برای حرکت به سوی بی بند و باری آزادی بیشتری دارند.

والدین معتاد نمی توانند بر رفت و آمدها و نحوه خرج کردن پول فرزندان خود نظارت کافی داشته باشند.

ترک تحصیل در بین فرزندان معتادان بیشتر به چشم می خورد.

معمولاً فرزندان خانواده های معتاد به ارزش های اجتماعی توجهی ندارند و با هم سالان خود ناسازگارند.

ص: ۲۰۲

اعتیاد، به روابط عاطفی، روانی و جسمی زن و شوهر آسیب می رساند.

فرزندان خانواده های معتاد خیلی راحت جذب هم سالان بزه کار خود می شوند.

اعتیاد شوهر باعث انزوای او و تعلق نداشتن عاطفی او به خانواده، و سبب از هم پاشیده شدن خانواده می شود.

گاهی مرد معتاد برای جلوگیری از سرزنش همسر یا متارکه او، او را معتاد و با خود همراه می کند.

انتقال بیماری ایدز، یکی از مهلک ترین آثار اعتیاد به مواد مخدر است.

عوامل روانی و عاطفی تربیتی، از مهم ترین دلایل رو آوردن به اعتیاد است، نه رفیق بد و در دسترس بودن مواد.

در پس اعتیاد فرد معتاد، همیشه مشکلی روانی و شخصیتی وجود دارد.

فرد معتاد برای ایجاد تعادل در روحیه و شخصیت خود، به عوامل خارجی که به گمان او مفیدند، عادت می کند.

احساس حقارت عمیق، نداشتن اعتماد به نفس و احساس خود کم بینی، از عوامل گرایش به اعتیادند.

بسیاری از افراد معتاد می شوند؛ چون از قبل، گرفتار اختلال شخصیتی اند. آنها احساس خالی بودن، ترس و تهدید شدن دارند.

با آغاز اعتیاد، رابطه صمیمی مرد با همسرش قطع می شود و مرد استفاده از مواد را جایگزین رابطه عاطفی با همسرش می کند.

پس از پیشرفت اعتیاد، مرد معتاد همه احساساتی را که باید از همسرش بگیرد، از مواد می گیرد.

یادمان باشد بسیاری از معتادان در ابتدا برای تغییر حالت روحی خود و ایجاد احساس خوش بختی برای خود، به مصرف مواد مخدر

روی می آورند.

ص: ۲۰۳

شاید مواد مخدر در ابتدا، حالت خوش بختی کاذب به انسان ببخشد، اما خوش بختی حقیقی را از زندگی او می‌گیرد.

معتاد برای به دست آوردن مواد مخدر به هر حيله ای دست می‌زند؛ زیرا مواد تنها چیزی است که به او عشق و آرامش می‌بخشد.

آیا می‌دانید وفاداری معتاد به مواد بیش از وفاداری او به خانواده اش است؟

هرگاه اعتیاد وارد خانه ای شود، انسانیت و محبت از آن خانه خارج می‌شود.

چه بسیار انسان های مدعی که به راحتی، اعتیاد را به خانه وجود خود فراخوانده اند.

معتاد برای ترک اعتیاد خود، بیش از هر چیز به احساس ارزشمندی و به دست آوردن اعتماد به نفس نیازمند است.

کسی که نفس خود را گرامی بدارد، با اعتیاد آن را خوار نمی‌کند.

اگر توانستی ویژگی های مثبت یک معتاد را پررنگ کنی، به احتمال زیاد می‌توانی در ترک اعتیاد به او کمک کنی.

کسی که خود را کامل نمی‌داند و از این موضوع زجر می‌کشد، گاهی برای فایق آمدن بر این احساس به اعتیاد روی می‌آورد.

برای پیش‌گیری از خطر اعتیاد نوجوانان، ذهن آنان را با باورهای دینی بارور کنیم.

در پدیده شوم اعتیاد، همیشه تأثیر کارکردهای ناقص خانواده، مشخص بوده است.

آیا می‌دانید یکی از توطئه های جنگ نرم دشمن این است که مواد را به صورت ارزان در دسترس نوجوانان ما قرار می‌دهد؟

با اعتیاد خود، لذت موقت را جانشین آرامش طولانی نکنید!

ص: ۲۰۴

اگر دوست صمیمی نوجوان، به مصرف مواد مخدر روی آورد، تربیت نادرست نوجوان هم او را به همین سمت خواهد کشید. نوجوانی که دارای خلأ عاطفی باشد، به تبعیت از دوست صمیمی اش به سوی مصرف مواد مخدر کشیده خواهد شد. به نوجوان خود یاد دهیم که این لذت موقت، شاید به قیمت مصیبتی برای همه عمر تمام شود.

گاه نوجوان در واکنش به تبعیض های اجتماعی و در هم ریختگی محیط خانوادگی برای یافتن هویت به مواد روی می آورد. احساس طردشدگی نوجوان و نیروی قوی وی، او را به یافتن لذت های ناپایدار و در دسترس مثل استفاده از مواد تشویق می کند. با اعتیاد، تمام لحظات و روزهای خوش بختی خود را فنا نکنیم.

اعتیاد، بیماری خانوادگی است که همه اعضای خانواده بهای آن را در تمام عمر می پردازند.

اعتیاد، بیماری است که استحکام، ثبات و سلامت فکری و روانی تمام اعضای خانواده را متزلزل می کند.

با اعتیاد خود، تیشه به ریشه آینده فرزندان خود نزیم.

نیروی فعال و جوان، ذخیره و سرمایه یک ملت است و اگر در گرداب اعتیاد فرو رود، آینده جامعه نابود می شود.

اگر نیروی جوان بر اثر اعتیاد، توان حرکت و فکرش را از دست بدهد، چگونه جامعه پویایی خود را به دست آورد؟ جوانان به خاطر هوس آنی، مصرف مواد را شروع می کنند، نه به خاطر غوطه ور شدن در دام بدبختی.

ص: ۲۰۵

از نظر روانی، معتادان تعادل روانی ندارند و شخصیتی تلقین پذیر دارند و غالباً از انواع افسردگی ها رنج می برند.

استفاده از مواد مخدر؛ حتی خواب و بیداری ما را ناآرام می سازد. چرا به دست خودمان آرامش را از زندگی بگیریم؟

معتادان بیش از وابستگی جسمی؛ به مواد، وابستگی روانی دارند.

گاه معتاد هر روز با خود می گوید: فقط امروز مصرف می کنم، در حالی که اگر بگوید فقط امروز مصرف نمی کنم، نجات می یابد.

خانواده، اینترنت، الگوپذیری و توطئه نظام سلطه

خانواده، اینترنت، الگوپذیری و توطئه نظام سلطه

اینترنت در کنار همه کارکردهای مفیدش، جنبه‌های منفی و آسیب‌زایی هم دارد که خانواده‌ها باید از آن آگاه باشند.

آگاهی خانواده‌ها از جنبه‌های آسیب‌زای اینترنت باعث استفاده بهینه فرزندان از جنبه‌های سودمند آن خواهد شد.

امروزه استفاده از اینترنت تمام جنبه‌های زندگی شهری را تحت تأثیر قرار داده است.

اینترنت جدا از پی‌آمدهای نامطلوب، در ساده کردن دسترسی به اطلاعات نقش مهمی دارد.

اینترنت، ابزار ارتباطی مهمی در جامعه متمدن به شمار می‌رود. مراقب پی‌آمدهای آن نیز باشیم!

مسلماً به هر میزان که خانواده‌ها با اینترنت آشناتر باشند، فرزندان در این زمینه کمتر آسیب می‌بینند.

خانواده، شالوده نظام ارزشی یک اجتماع است. برای حفظ این شالوده مراقب اینترنت باشیم.

امروزه در خانواده‌ها، زبان، اخلاق، فرهنگ، هنر و عواطف، از حاکمیت فن‌آوری اثر پذیرفته‌اند.

ص: ۲۰۷

یکی از کارکردهای منفی اینترنت بر فضای خانواده، خرج کردن عواطف در این فضا است.

اینترنت، فرصت بحث و مناظره آزاد را برای افراد فراهم ساخته است که در افکار و عقاید، تغییر بیشتری به وجود می آورد.

هر چه افراد، تعامل خود را با اینترنت بیشتر کنند، به همان نسبت ارتباط آنها با خانواده کمتر می شود.

وقتی در محیط خانواده به فرزند خود توجه کافی نداشته باشیم، باید منتظر باشیم که فرزندمان این توجه را در محیط اینترنت به دست آورند.

تحریم اینترنت در خانواده، مشکل را حل نمی کند، بلکه باید آسیب های ناشی از آن را در فرزندمان به حداقل برسانیم.

استفاده از رایانه هم میزان و سطح اطلاعات نسل جوان را افزایش می دهد، هم بر تمایلات و گرایش های آنان اثر می گذارد.

اینترنت دارای پیام ها و پیآمدهایی است که می تواند به سادگی روی شخصیت جوان و نوجوان ها اثر بگذارد و او را به سمت و سویی خطرناک بکشاند.

نوجوان در مرحله هویت یابی در پی جست و جوی ارزش هاست و اینترنت، محل عرضه ارزش هاست. یافتن این ارزش ها نوجوان را دچار بحران هویت می کند.

یادمان باشد همراهی با نوجوان در اینترنت، کارآمدتر از تحمیل و تحریم است.

یکی از آسیب های جدی فن آوری های روز، بی اهمیت جلوه دادن زمان برای کاربران است.

نوجوان، ارزش ها را جست و جو می کند تا هویت خود را شکل دهد. استفاده نامناسب از اینترنت، ارزش ها را واژگون می کند تا هویت نوجوان را به میل خود رقم بزند.

ص: ۲۰۸

ایجاد بحران هویت نوجوان در اینترنت که ارزش های آن با ارزش های خانواده متفاوت است؛ یکی از رویکردهای منفی اینترنت است.

آموزش و یادگیری از راه برنامه های شبکه های ماهواره ای که به هیچ اصولی جز ظواهر و غرب گرایی پای بند نیستند، جزو فرهنگ خانواده هایی شده است که پدر و مادر در آن نقش چندانی ندارند.

استفاده از دنیای اینترنت، جهان را به دهکده کوچکی تبدیل کرده است، اما اگر خانواده ها روی رابطه های نزدیک فرزندان با این دهکده جهانی نظارت نداشته باشند، آنها را در دنیایی بزرگ، به دام شیادان می فرستند.

اینترنت، فرهنگ های مختص خودش را رواج می دهد و نوجوان به دنبال کشف هویت خود از راه جست و جوی ارزش هاست. نباید این ارزش ها را از اینترنت به دست آورد.

حجم گسترده اطلاعات در اینترنت ممکن است باعث شود نوجوان راه را گم و دوران هویت یابی خود را با بحران سپری کند.

مراقبت امروز ما باعث می شود کاربران میلیونی فردای اینترنت، از آسیب های احتمالی این فن آوری در امان بمانند.

امروز راه مقابله با آسیب های اینترنت را به فرزندمان آموزش دهیم تا فردا با ایمنی، او را با این فن آوری تنها بگذاریم.

اگر به کودک خود آموزش دهید که چگونه از اینترنت استفاده کند، وقتی به دوره نوجوانی رسید، نگران بازخوردهای منفی این استفاده نخواهید بود.

با آموزش صحیح، راه حضور درست و روشمند نوجوانان ایرانی در اینترنت را هموارتر کنیم.

با آموزش درست، حضور نوجوانانمان در اینترنت صحیح و روشمند خواهد بود و خطرهای استفاده از آن به حداقل خواهد رسید.

ص: ۲۰۹

اینترنت به دو شیوه موجب تغییر فرهنگ می شود: نخست، فرهنگ خودش را عرضه می کند و دوم، گذرگاهی برای دیگر فرهنگ ها پدید می آورد.

گاهی اینترنت باعث تضعیف و کم رنگ شدن کارکردهای خانواده و بروز بحران های عمیقی همچون انحرافات و مشکلات اجتماعی می شود.

رشد سریع و تصور ناپذیر فن آوری در دنیای امروز، جوامع و خانواده را با نوعی سردرگمی و چالش روبه رو کرده است.

در دنیای غیر واقعی و مجازی اینترنت، جایگاه خانواده روشن و مشخص نیست.

ارزش ها و اصول اخلاقی حاکم بر خانواده در فضای مجازی، تعریف و تبیین متفاوتی با دنیای واقعی دارد. در واقع، اینترنت فرهنگ مخصوص به خود را ایجاد می کند.

اینترنت، فضای مجازی و دنیای ذهنی است که غوطه خوردن در آن، کاملاً ما را از دنیا و افراد واقعی جدا می کند.

فضای هزار رنگ مجازی، خانواده را با سبک های مختلف و متعدد زندگی، هویت های جدید و فرهنگ های متغیر، روبه رو می کند.

در سال های اخیر، شبکه جهانی اینترنت با امکانات بسیاری برای تعامل افراد با یک دیگر، به عاملی دیگر برای اجتماعی شدن افراد تبدیل شده است.

نوجوان با کشف و سیاحت در دنیای اینترنت و ایجاد ارتباطات خاص، احساس تنهایی خود و جدایی از والدین را جبران می کند.

قابلیت اینترنت برای مخفی شدن و گم نامی، نوجوانان را به سمت استفاده نادرست و سوءاستفاده از کلمات می کشاند.

نوجوانانی که در زندگی واقعی خود مشکل دارند، از اینترنت برای فرار از تنش های زندگی واقعی استفاده می کنند.

ص: ۲۱۰

فضای ارتباط اینترنتی برای نوجوان فرصتی است تا بسیاری از کمبودهای ناشی از ناهماهنگی در نظام خانواده را در آن جبران کنند.

اگر کودک خود را با اینترنت آشنا کنیم، ذهن فعال و خلاق او را به ذهنی هیجان زده و منفعل تبدیل ساخته ایم.

آشنا شدن کودکمان با جهان نو و اینترنت، به قیمت قربانی کردن ذهن خلاق و فعال و منفعل شدن افکار او تمام می شود.

کار با اینترنت توانایی هایی به کودک می بخشد، اما در مقابل، توانایی تطابق با زندگی واقعی را از او می گیرد.

دانش آموز برای فراگیری و تعلیم به تمرکز نیاز دارد، اما استفاده زیاد از اینترنت قدرت تمرکز او را پایین می آورد.

استفاده نامناسب و بی رویه نوجوان از اینترنت باعث غرق شدن او در فضایی موهوم، بی کران و غیر واقعی است.

وقتی نوجوان، خود را با فضای مجازی تطبیق می دهد؛ مهارت های ارتباطی زندگی واقعی را یاد نخواهد گرفت.

اینترنت، بسته هیجان انگیزی است که وقتی نوجوان آن را می گشاید، جز سست کردن قدرت فکر، حافظه و ضعف قدرت فراگیری، چیزی نصیب او نمی شود.

آیا می دانید نوجوانان، طعمه های خوبی برای اینترنت هستند؛ زیرا راحت تر با پندارها و باورهای جدید کنار می آیند و جسارت بیشتری دارند؟

رها کردن کودک در شهری شلوغ و ناامن، نشانه بی مهری والدین است. در فضای اینترنت نسبت به کودک معصوم خود بی مهر نباشیم.

کودکان در شهری شلوغ و پر جاذبه، از خطرها غافلند. وقتی در اینترنت دچار خطر می شوند، کنار آنها باشیم.

ص: ۲۱۱

اگر فرد مدت زیادی سرگرم اینترنت باشد، از فعالیت فیزیکی و تعاملات اجتماعی که برای سلامت و خلاقیت او ضروری است، باز می ماند.

اگر یک بار کودک معصوم شما با محتویات خشن و جنسی اینترنت که در حد سن او نیست، روبه رو شود، یک عمر، خود را سرزنش خواهید کرد.

انحرافات جنسی، خشونت، اعتیاد، رفتارهای ضد اجتماعی و سست شدن مبانی خانواده، ره آورد استفاده نامطلوب از اینترنت است.

استفاده زیاد و نامناسب کودکان از اینترنت موجب بلوغ زودرس آنها و پی آمد حاصل از آن است.

گاهی اینترنت باعث آسیب پذیری زنان جامعه می شود؛ زیرا جایگاه محیط های کینه توزانه و ناامن است.

با اینترنت، مسئولانه برخورد کنیم؛ یعنی از این فن آوری به روش سالم استفاده کنیم. پس وقتی را که برای آن صرف می کنیم، منطقی باشد.

اگر همان اندازه وقت و انرژی که صرف اینترنت می کنیم، برای خانواده خرج کنیم، خیلی زودتر به احساس خوش بختی می رسیم.

فریبندگی اینترنتی در محیط خانواده باعث از هم گسیختگی ازدواج، روابط زناشویی و روابط والدین فرزندی شده است.

اینترنت نقش گف و گو را کم رنگ تر کرده و زنگ خطر را برای ارتباطات انسانی به صدا در آورده است.

استفاده زیاد از اینترنت با پیوند ضعیف اجتماعی و خانوادگی ارتباط مستقیمی دارد.

اختلالاتی مانند اعتیاد اینترنتی، مخفی کاری، جدایی از جامعه، شکست های تحصیلی و مالی، نتیجه تکیه بیش از حد به اینترنت است.

استفاده آسیب‌زا از اینترنت، فرد را دچار زندگی اینترنتی می‌کند و از زندگی واقعی منزوی می‌سازد.

احساسات رو به تزاید، افسردگی، سرخوردگی و خشم از نشانه‌های هشداردهنده استفاده آسیب‌زا از اینترنت است.

شخصی که احساسات فضای اینترنت را با زندگی واقعی پیوند می‌دهد، دچار دوگانگی شخصیتی می‌شود.

افزادی که در روابط اجتماعی خود از ضعف شدید ناراحتند، معمولاً به ارتباطات اینترنتی پناه می‌برند.

امروزه استفاده از اینترنت چنان فراگیر شده است که بعضی حتی شام و چایی خود را سر میز کامپیوتر صرف می‌کنند. پدر و مادر عزیز! خطرهای ناشی از استفاده نامناسب از رایانه‌ها را جدی بگیرید!

استفاده از اینترنت به گونه‌ای جایگزین روابط انسانی شده است که اعضای خانواده به محض رسیدن به کانون گرم خانه، کامپیوتر خود را روشن می‌کنند.

مشغول شدن به اینترنت و کم‌رنگ شدن روابط باعث کاهش شناخت اعضای خانواده و اطمینان نداشتن آنها به یکدیگر می‌شود.

خانواده‌ها در استفاده فرزندان از اینترنت باید آنان را آگاه کنند که اسرار و تصاویر شخصی خانواده، مختص خانواده است و مصرف عمومی ندارد.

آموزش، مؤثرترین رکن توسعه خانواده در شهر الکترونیک است.

فن‌آوری اطلاعات وضعیتی به وجود می‌آورد که امکان آموزش هر چیز به هر کس، در هر جا و هر زمان فراهم شود.

استفاده از اینترنت، فرصت جدیدی برای خانواده‌هاست تا با حفظ فرهنگ بومی خود، مهارت‌های علمی خود را افزایش دهند.

والدین باید در زمینه اینترنت، اطلاعات و مهارت‌های خود را افزایش دهند تا سفارش‌های آنان برای فرزندان قابل قبول باشد.

ص: ۲۱۳

اینترنت به خودی خود بد نیست. مهم، نحوه استفاده ما از آن است.

برای تن به دریا سپردن باید شنا بلد باشی. برای رویارویی با اقیانوس اطلاعات و تصاویر در اینترنت هم آمادگی لازم است.

برنامه ها، بازی ها یا فیلم هایی را که متناسب با فرهنگ، سن و درک فرزندان و ارزش های اخلاقی نیست، در اختیار او نگذارید.

برای تماشای تلویزیون و بازی با رایانه در خانه، ضوابطی که قابلیت اجرا باشد، با نظر فرزندان در نظر بگیرید و خود به آن عمل کنید.

برای استفاده کودک خود از فن آوری به ویژه در سنین پیش از دبستان، زمان بندی و محدودیت قائل شوید.

هرگز اجازه ندهید کودک شما بدون محدودیت یا زمان بندی از اینترنت، تلویزیون یا بازی های رایانه ای استفاده کند.

برای اصلاح و کنترل فرزند خود در نوجوانی، از کودکی قوانین خاصی درباره استفاده از اینترنت برای او اجرا کنید.

محیط زندگی خود را متنوع کنید و اعضای خانواده را با تفریحات سالم آشنا سازید تا استفاده از اینترنت به صورت عادی مضر در نیاید.

اگر می خواهید فرزند شما به مدت متعادلی از اینترنت یا کامپیوتر استفاده کند، نخست باید استفاده خودتان را محدود کنید.

پدر و مادر عزیز! وقتی خود شما اغلب وقت خود را صرف اینترنت می کنید، نمی توانید از فرزندان انتظار داشته باشید به سرگرمی دیگری پردازد.

پیشرفت تحصیلی در میان کودکانی که وقت زیادی صرف تماشای تلویزیون می کنند، به طور چشم گیری کاهش می یابد.

اجازه ندهید کودک شما در محیط مجازی رایانه با بازی های خشن و مبتذل آشنا شود.

امروزه رسانه‌ها به ابزاری فرهنگ ساز برای نفوذ فرهنگ قدرت‌های مسلط جهانی در دیگر جوامع تبدیل شده‌اند.

با دست‌خود، فرزندانمان را در گرداب ارزش‌های فرهنگ غربی که از طریق اینترنت ارائه می‌شود، غرق نکنیم.

فرزند شما قبل از استفاده از اینترنت باید با مهارت‌هایی همچون انتخاب‌گری، مدیریت زمان و مقابله با بحران آشنا شده باشد.

متأسفانه، به دلیل ناآگاهی مردم، بسیاری از خطرهایی که از طریق اینترنت و ماهواره، خانواده‌ها را تهدید می‌کند، ارزش تلقی می‌شوند.

غرب با استفاده از رسانه‌های جدید و متحول کردن عقاید خانواده‌ها، زیرساخت فرهنگ کشور ما را هدف گرفته است.

خانواده‌ها با استفاده از اینترنت با فرهنگ دیگر کشورها آشنا می‌شوند و این آشنایی بر زندگی اجتماعی اثر شگرفی دارد.

ارزش‌های اجتماعی را از سیره پیشینیان خود بیاموزیم، نه از شیوه نامأنوس اینترنت و ماهواره.

استفاده زیاد و نامناسب از فضای مجازی باعث فرهنگ‌پذیری و تحول ارزش‌ها و هنجارهای اصیل ملی و سنتی کاربران می‌شود.

فضای مجازی، مشارکت عاطفی را جای‌گزین مشارکت سیاسی و معاشرت رو در روی اجتماعی ساخته و نوعی رابطه غیر حقیقی را بر فضای مناسبات میان افراد حاکم کرده است.

در فضای مجازی، مشارکت سیاسی و معاشرت رو در روی اجتماعی محدود و فقط روابط عاطفی جای‌گزین شده است.

در اینترنت که هویت افراد مخفی است، هر کس می‌تواند چندین شخصیت متفاوت داشته باشد و سرانجام دچار اختلال هویت می‌شود.

ص: ۲۱۵

سلطه شبکه های اجتماعی باعث محدود شدن مشارکت سیاسی و معاشرت رو در روی افراد اجتماع گشته و روابط عاطفی جای گزین این خلأ شده است.

استحکام نهاد خانواده در جوامع اسلامی و حاکمیت فرهنگ و مقررات اسلامی بر روابط زن و مرد، در عمل، موجب ناکارآمدی سیاستهای نظام سلطه برای گسترش فرهنگ و اخلاق منحط غربی در این جوامع شده است.

نظام سلطه در هجوم رسانه ای خود به فرهنگ و قوانین حاکم بر زن و خانواده در جوامع اسلامی، دو هدف مهم را دنبال می کند: نخست، تضعیف این فرهنگ و قوانین در کشورهای اسلامی و دوم، ترسیم تصویری ظالمانه و غیر انسانی از احکام اسلامی حاکم بر روابط زن و مرد.

رسانه های غربی در سالیان اخیر، به باورها، ارزشها و هنجارهای اسلامی به ویژه مباحث مرتبط با حوزه زن و خانواده هجوم آورده اند.

با توجه به جایگاه و نقش بی بدیل نهاد خانواده در جوامع اسلامی، یکی از محورهای مهم فعالیتهای تبلیغی رسانه ای نظام سلطه، تلاش برای تضعیف این نهاد مقدس است.

گسترش فساد و تباهی در میان جوانان و تغییر فرهنگ و قوانین حاکم بر زن و خانواده، از مهمترین محورهایی هستند که در نبرد رسانه ای به آنها توجه شده است.

جامعه اسلامی، بدون بهرهمندی کشور از نهاد خانواده سالم، زنده و بانشاط و شناخت نقشه های نظام سلطه، امکان ندارد پیشرفت کند.

ارتش رسانه ای نظام سلطه با سازمان دهی همه امکانات و تجهیزات دولت های غربی، هجومی گسترده به باورها، ارزشها و هنجارهای مردم مسلمان ایران را آغاز کرده و تغییر سبک زندگی خانوادگی ایرانی را در دستور کار خود قرار داده است.

برخی به بهانه تساوی زن و مرد، زن را به بی بندوباری جنسی، تشویق و آن را نشانه آزادی وی تلقی می کنند، در حالی که در پایان، بسیاری از زنان جوان قربانی می شوند.

یکی از مهمترین مسائل زنان در جهان امروز، نگاه منفعتجویانه به زنان و بهره‌کشی از جذابیت‌های جنسی آنان در جهت منافع مردان است که موجب تنزل جایگاه و شأن اجتماعی زنان می شود.

در همه جوامعی که به نوعی متأثر از فرهنگ غربی هستند، نگاه منفعت جویانه به زن وجود دارد. جامعه ما هم از این قاعده جدا نیست و به هر میزان که فرهنگ و اخلاق غربی در جامعه ما گسترش یابد، این نگاه نادرست به زن نیز در جامعه ما گسترش میابد.

نظام سلطه، به شدت در پی ترویج نگاه ابزاری و منفعت جویانه به زن در دیگر کشورها، به ویژه در کشورهای اسلامی با هدف گسترش فساد و تباهی در آنهاست.

گسترش فساد و تباهی در میان جوانان و تغییر فرهنگ و قوانین حاکم بر زن و خانواده از مهمترین محورهایی هستند که در نبرد رسانه ای به آنها توجه شده است.

زنان و دختران زمانی که اصالت اسلامی خود را دریابند و به جایگاه والای خود در نظام آفرینش واقف شوند، هرگز حاضر به پذیرش الگوهای پوشالی نخواهند شد که فمینیسم غربی برای آنها ارائه می دهد.

زنان کشور ما همه موفقیت‌های چشمگیر خود را با حفظ حجاب و عفاف و پای بندی به ارزشهای اسلامی به دست آوردند و همین ویژگی میتواند زنان ایرانی را الگویی برای زنان جهان مطرح سازد.

زن در پرتوی نظام اسلامی و با حفظ شخصیت و کرامت انسانی خود می تواند به همه مراتب رشد و پیشرفت دست یابد.

ص: ۲۱۷

زیرسقف خانواده

زیرسقف خانواده

خانواده یعنی گذشت و ایثار بی منت.

خانواده یعنی عشق و محبت بی شمار.

خانواده یعنی یک اتفاق خوب برای رسیدن به هدف های بلند.

خانواده یعنی تحمل کمبودها و سختی ها در کنار یک دیگر.

خانواده یعنی باهم بودن، برای هم بودن.

خانواده یعنی لبخند مادر بزرگ، تبسم پدر بزرگ، توجه به نعمت های بزرگ زندگی.

خانواده یعنی موسیقی آرام محبت و دوستی.

خانواده یعنی همه در حال تلاش برای تأمین یک زندگی خوب.

خانواده یعنی هماهنگی، هم یاری و هم فکری.

خانواده یعنی تدبیر مخارج زندگی.

خانواده یعنی هر کس وظیفه اش را خوب انجام بدهد.

خانواده یعنی هر کس به حق خود قانع باشد.

خانواده یعنی سر سفره مهربانی نشستن.

ص: ۲۱۸

خانواده یعنی حریم آسمانی دعای والدین در حق فرزندان.

خانواده یعنی باگذشت می شود به راحتی کدورت آینه دل را پاک کرد.

خانواده یعنی برنامه ریزی والدین برای تربیت دینی فرزندان. خانواده یعنی توجه به نیازهای معنوی و آرامش روانی اعضا.

خانواده یعنی برنامه ریزی و مدیریت برای پرورش همه ارزش های اسلامی.

خانواده یعنی گوارا کردن زندگی به کام همه اعضا با توجه به وظایف مشترک اعضای خانه.

خانواده یعنی چشم پوشی از مسائل کم اهمیت و قابل گذشت در زندگی.

خانواده یعنی احترام متقابل زن و شوهر و والدین با فرزند.

خانواده یعنی رعایت حقوق متقابل همسران.

خانواده یعنی اظهار محبت همسران و والدین و فرزندان به هم.

خانواده یعنی تلاش برای رسیدن به اهداف مشترک.

خانواده یعنی پرهیز از کشمکش، بی توجهی و بی احترامی.

خانواده یعنی وحدت رویه در مدیریت و هدایت اهداف در برنامه ریزی ها.

خانواده یعنی اعضای خانواده ضمن شرکت در تصمیم گیری ها، پیرو نظریه های مدیر خانواده باشند.

خانواده یعنی تقسیم کار در خانه.

خانواده یعنی آرامش زندگی در سایه معنویت و محبت.

خانواده یعنی پدر و مادر، حریم زندگی را حفظ کنند.

خانواده یعنی لبخند کودکان دلبندها را با هیچ چیزی در دنیا عوض نمی کنیم.

خانواده یعنی زندگی با همه فراز و نشیب هایش دوست داشتنی است.

خانواده یعنی خدا در همه لحظات زندگیمان حضور دارد.

خانواده یعنی آسمان آبی نیایش در لحظه های مناجات پدر و مادر و فرزند.

ص: ۲۱۹

- خانواده یعنی هم معیارهای خوب برای تفاهم و دوستی.
- خانواده یعنی همه اعضای خانه در برنامه های زندگی مشارکت دارند.
- خانواده یعنی همه مسئولیت ها بر دوش یک نفر نیست.
- خانواده یعنی هر کدام از اعضا متناسب با وظایف خود حس مسئولیت پذیری داشته باشد.
- خانواده یعنی شکل گیری روحیه تعاون و همکاری در خانه.
- خانواده یعنی مشورت و تبادل نظر در بین اعضا.
- خانواده یعنی احساس تفاهم و هم دلی و احساس هویت و ارزشمندی.
- خانواده یعنی افزایش پیشبرد اهداف زندگی مشترک با میزان مشارکت و همکاری اعضا رابطه مستقیم دارد.
- خانواده یعنی استفاد از تجارب دیگر اعضا در تصمیم گیری ها و برنامه ریزی ها.
- خانواده یعنی برنامه ریزی بر اساس سلسله مراتب نیازها و اولویت ها.
- خانواده یعنی نظم و انضباط دقیق و منطقی در بین همه اعضا.
- خانواده یعنی آرامش، صمیمیت، امید، خوش بختی.
- خانواده یعنی خیر و برکت وجود پدر و مادر.
- خانواده یعنی احساس لذت و شادمانی در کنار پدر و مادر خوب و دوست داشتنی.
- خانواده یعنی شکوه زیستن در نهایت توجه به فرمان خداوند.
- خانواده یعنی اجرای سیره دوستان واقعی خدا در همه امور زندگی.
- خانواده یعنی قدردانی از زحمات شبانه روزی پدر و مادر.
- خانواده یعنی هماهنگ شدن زن و مرد با نقش همسری.
- خانواده یعنی مهمترین و پربرکت ترین نهاد اجتماعی.
- خانواده یعنی کار و تلاش برای کسب روزی حلال.

ص: ۲۲۰

خانواده یعنی زندگی در سایه عطوفت و گذشت و مهرورزی.

خانواده یعنی از بودن در کنار هم لذت ببریم.

خانواده یعنی قدر همدیگر را بدانیم!

خانواده یعنی قدر فرصت های طلایی زندگی را بدانیم!

خانواده یعنی حواسمان به دخل و خرج زندگی باشد و آینده نگر باشیم!

خانواده یعنی هوای پدر بزرگ ها و مادر بزرگ ها را داشته باشیم!

خانواده یعنی به نیازهای واقعی فرزندانمان اهمیت بدهیم!

خانواده یعنی با فرزندانمان مانند دوستی صمیمی رفتار کنیم!

خانواده یعنی فرزندانمان به محبت ما نیاز وافر دارند.

خانواده یعنی فرزندانمان را از آسیب های برنامه های ماهواره و اینترنت آگاه کنیم!

خانواده یعنی فضای زندگی را برای فرزندانمان شاد و بانشاط ترسیم کنیم!

خانواده یعنی شرکت فعال والدین و فرزندان در مراسم شکوهمند دینی.

خانواده یعنی حواسمان به برنامه ریزی های دشمنان برای انحراف فرزندانمان باشد!

خانواده یعنی شناخت مهارت های ارتباطی مؤثر.

خانواده یعنی مهارت خوب گوش دادن، خوب حرف زدن و خوب تجزیه و تحلیل کردن صحبت های همسر و فرزندان.

خانواده یعنی تعهد، صمیمیت و شور و اشتیاق.

خانواده یعنی آشیانه محبت؛ آشیانه ای پر از تار و پود بودن.

خانه یعنی شکفتن اندیشه بهار در ذهن اعضای خانواده، یعنی همان جا که عطر صبح، بر در و دیوارش سرازیر می شود. من این خانه را دوست دارم.

محبت در خانه های ما ایرانی ها، مثل رودی خروشان همواره در جریان است.

ص: ۲۲۱

خانواده ایرانی یعنی زیر یک سقف با یاد خدا به آرامش رسیدن.

خانواده ایرانی یعنی صداقت تمام و دوستی همواره.

خانواده خوب یعنی اهل خانه، خریدار حرف حق و منطق باشند.

خانواده ایرانی من در پرتوی فرمان‌های راستین اسلام می‌تواند بهترین فردا را بسازد.

من یاد گرفته‌ام که خانواده را نهاد مقدسی بدانم.

با یاد خدا در خانه ما طراوت، امید، توکل و شوق زندگی موج می‌زند.

خانواده یعنی من تنها نیستم و برای جاده زندگی هم سفر می‌خواهم.

خانواده یعنی تنهایی ام را با تو قسمت می‌کنم، وقتی که هستی!

خانواده یعنی سقایی تا جهان کوچک ما مرزی باشد برای حریم باصفایمان!

خانواده چتری برای دوست داشتن و مهربانی است، برای تصویر عشق بر بوم امید و توکل، برای ساختن یک زندگی، لبریز از یاد خدا تا دلگرم باشیم که برای دل‌خستگی‌ها مان پناهی داریم.

خانه یعنی بهشتی که ما را می‌فهمد و مادر، آسمان بی‌کرانه این بهشت کوچک است و پدر، آفتابی که گرمی و عشق را مهمان این آبی دوست داشتنی می‌کند.

خانه ام هر جای جهان که باشد، مهم نیست. مهم آن است که من باور کنم خداوند راز سر به مهر مهر خانه ماست.

خانواده یعنی سرنوشت‌مان برای هم مهم است و دوست داشتن راز این اهمیت والا و الهی است.

عطر خوش آرامش را کجا جست و جو می‌کنی؟ از که می‌پرسی که آرام‌جانت کجاست؟ برای پرسش‌هایت پاسخی بهتر از خانواده سراغ ندارم.

ص: ۲۲۲

خانواده، کانون مهرورزی است. باغستانی است که سخت کوشی و تلاش باغبانان آن، گل های زیبا را از گزند دور می کند.

تو از نشانه های لطف خدا هستی، ای زن تا برای جهان آرامش را هدیه بیاوری!

می گویند اوج ایمان در مهرورزی با زیباترین چراغ خانه، یعنی زن خانه است. مادرم! همسرم! می خواهم با دعای تو، تا آستان آسمان عروج کنم.

چه پیام زیبایی بود آنکه صادق آل محمد صلی الله علیه و آله به ما آموخت: «اگر دوست داری خداوند عمرت را زیاد کند، پدرت و مادرت را خوشحال کن» (۱).

تاریخ لبریز صفحه هایی است که در کنار مردان بزرگ، زن هایی دانا و توانا را به تصویر می کشد و خانواده های موفق را باید در همین صفحه ها جست و جو کرد.

سرنوشت هیچ کسی عوض نمی شود، مگر آن که در خانواده اش اتفاق تازه ای بیفتد. پس با خانواده ای لبریز از نور ایمان به روزهای خوب فردا بیندیشیم.

روان شناسان می گویند: «زن ها، شیفته مهر شوهرند و مردان، دل بسته راست کرداری همسرشان!» این گونه زندگی زیبا و خواستنی می شود و موج خوبی و شادمانی در سایه لطف خداوند آرام بخش ساحل خانواده می شود.

بهترین ها را در خانه ام می جویم. از امنیت و آرامش روانی تا فردایی با یک نسل دانا و آگاه.

می گویند خانواده کوچک ترین نهاد اجتماعی است، اما نه! خانواده بزرگ ترین مدرسه آدم سازی است و شاگردان ممتاز این مدرسه تاریخ سازان بشریتند.

آن هنگام که خانواده برای رضای خدا و به نیت نزدیکی به او بنیان گذاشته می شود، ما از پله های آسمانی شدن بالا می رویم.

ص: ۲۲۳

کاشانه ما آن پرنده ای است که بال هایش پدر و مادرند و عشق پرواز در وجود کودکان تجلی می یابد.

روزی که تشکیل خانواده می دهیم، همان روزی است که موسم عشق و بهار طراوت برای روزگار ما از راه می رسد.

از بزرگان خود آموخته ام که خانواده نقطه ای برای صعود به قله انسانیت و پیمودن پله های کمال است.

خانواده یعنی جایی که ارزش های اخلاقی و اجتماعی از نسلی به نسل دیگر می رسد. پس ما باید وارثان آب و خرد و روشنی باشیم تا فرزندان تربیت کنیم که سرشار از روح آزادگی و حق جویی باشند.

خشت خشت دیوار ترقی و دانش و معرفت، در کارخانه خانواده پایه ریزی شد و معماران چیره دستی با نام های مادر و پدر، بنای امروز جهان را بنا کردند. ما نیز پرچینی بر این دیوار بیفزاییم.

دلم می خواهد خانه ما آن درخت تنومندی باشد که شاخه هایش را دستان پرسخاوت پدر، مهر بی پایان مادر و فرزندان نیکو و صالح بسازند و ریشه اش شناخت خداوند شود.

یادمان باشد در خانواده ایرانی، محبت، الفبای زندگی است.

خانه، آرمان شهر من است و خانواده ام مردمی که این آرمان شهر را بر پایه مهر به خداوند و دوست داشتن هم نوع ساخته اند. می خواهم تنها نباشم. پس بهتر آن است که ریشه هایم را در این شهر آرمانی و خواستنی محکم تر کنم.

قانون اساسی جمهوری اسلامی ما می گوید: خانواده، به عنوان واحد بنیادین جامعه و کانون اصلی رشد و تعالی انسان است و توافق عقیدتی و آرمانی در تشکیل خانواده زمینه ساز اصلی حرکت تکاملی و رشدیابنده!

ص: ۲۲۴

یکی از نقطه های عطف زندگی هر دختر و پسر جوان ایرانی مسلمان، آن هنگام است که زیر لب قرآن می خواند و به روزهای خوب زندگی مشترک می اندیشد.

می توان با مهربانی و گذشت، غبار خستگی ها را از تن خسته زندگی شست و امید را مهمان همیشگی چراغ پر نور خانواده کرد.

خانه مهرآفرین است و گذشت، سازگاری، امید به فردا، سپاس و دلجویی، مایه آرامش خانواده ما خواهد بود.

تاریخ خانواده، بلندبالاست و از روزی آغاز می شود که خداوند آدمی را میهمان زندگی کرد.

وقتی حرف هایی داری که در کنج سینه ات اسیرند و وقتی می خواهی مهربانی را لمس کنی، آن هنگام به جایی بیندیش که خداوند آن را مأمّن آرامشت قرار داد. آری! به کاشانه و خانواده ات بیندیش که هر روز و همیشه برای تو و دلتنگی هایت بهترین پناهند.

خانه، آن چراغ روشن نور خداوند و خانواده همایش مهر است که بزرگی اش کرانه آسمان را در می نوردد.

ص: ۲۲۵

زیبا زندگی کنیم!

زیبا زندگی کنیم!

خوش بختی در خانه ماست / درست همین جا / چشم از آن بر نخواهم داشت.

شب آرامی بود

می روم در ایوان، تا بیرسم از خود

زندگی یعنی چه؟

مادرم سینی چایی در دست

گل لبخندی چید، هدیه اش داد به من

خواهرم تکه نانی آورد، آمد آنجا

لب پاشویه نشست

پدرم دفتر شعری آورد، تکیه بر پستی داد

شعر زیبایی خواند و مرا برد، به آرامش زیبای یقین

با خودم می گفتم:

زندگی، راز بزرگی است که در ما جاری ست.

ص: ۲۲۶

زندگی فاصله آمدن و رفتن ماست

رود دنیا جاری ست

زندگی، آب تنی کردن در این رود است.

زندگی، وزن نگاهی است که در خاطره ها می ماند

شاید این حسرت بیهوده که بر دل داری

شعله گرمی امید تو را، خواهد کشت

زندگی درک همین اکنون است.

«سهراب سپهری»

حال همه ما خوب است، ملالی نیست جز گم شدن گاه به گاه خیالی دور

که مردم به آن شادمانی بی سبب می گویند

با این همه عمری اگر باقی بود

طوری از کنار زندگی می گذرم

که نه زانوی آهوی بی جفت بلرزد و

نه این دل ناماندگار بی درمان

تا یادم نرفته است بنویسم

حوالی خواب های ما سال پربارانی بود

می دانم همیشه حیاط آنجا پر از هوای تازه باز نیامدن است، اما تو

لااقل

گاهی

هر از گاهی

بین انعکاس تبسم رؤیا شبیه شمایل شقایق نیست.

«سید علی صالحی»

ص: ۲۲۷

زندگی زیباست

به رؤیاها ایمان بیاورید که

دروازه های ابدیتند.

یادمان باشد! درصد کمی از انسان ها نود سال زندگی می کنند

بقیه یک سال را نود بار تکرار می کنند...

نصف اشتباهاتمان در زندگی ناشی از این است که

وقتی باید فکر کنیم، احساس می کنیم

و وقتی که باید احساس کنیم، فکر می کنیم.

سر آخر، چیزی که به حساب می آید، تعداد سال های زندگی شما نیست،

بلکه زندگی ای است که در آن سال ها کرده اید.

همیشه در زندگی ات جوری زندگی کن که

«ای کاش»

تکیه کلام پیری ات نشود... .

مشکلات امروز تو برای امروز کافی است،

مشکلات فردا را به امروز اضافه نکن... به زیبایی های زندگی بیندیش.

اگر حق با شماست، خشمگین شدن نیازی نیست

و اگر حق با شما نیست، هیچ حقی برای عصبانی بودن ندارید... .

ما خوب یاد گرفتیم در آسمان مثل پرندگان باشیم و در آب مثل ماهی ها،

اما هنوز یاد نگرفتیم روی زمین چگونه زندگی کنیم.

فریب مشابَهت روز و شب ها را نخوریم...

امروز، دیروز نیست

و فردا امروز نمی شود....

ص: ۲۲۸

یادمان باشد که آن هنگام که از دست دادن عادت می شود

به دست آوردن هم دیگر آرزو نیست... .

نتیجه زندگی، چیزهایی نیست که در خانه جمع می کنیم،

بلکه قلب هایی است که جذب می کنیم. قلب همسر، قلب فرزندان، قلب پدر و مادر، قلب همسایگان ... .

عجیب است که پس از گذشت یک دقیقه به پزشکی اعتماد می کنیم؛

بعد از گذشت چند ساعت به کلاه برداری!

بعد از چند روز به دوستی!

بعد از چند ماه به همکاری!

بعد از چند سال به همسایه ای...!

اما بعد از یک عمر زندگی به خدا اعتماد نمی کنیم! دیگر وقت آن رسیده که اعتمادی فراتر آنچه باید، به او ببخشیم؛

او که یگانه است و شایسته... .

تا وقتی که تلخی زندگی دیگران را شیرین می کنی،

بدان که زندگی می کنی... .

به یک جایی از زندگی که رسیدی،

می فهمی رنج را نباید امتداد داد.

باید مثل یک چاقو که چیزها را می برد و از میانشان می گذرد،

از بعضی مشکلات بگذری و برای همیشه تمامشان کنی.

در زندگی مهم نیست که چه اندازه می بخشیم،

بلکه مهم این است که در بخشایش ما چه مقدار عشق وجود دارد.

وسعت دوست داشتن همسر، همیشه گفتنی نیست، گاه نگاه است و گاه سکوت.

ص: ۲۲۹

توانایی عشق ورزیدن، بزرگ‌ترین هنر جهان است.

اگر بتوانی همسر و فرزندان را همان‌طور که هستند، بپذیری و عاشقشان باشی، عشق تو واقعی است.

من تمام زندگی ام خودم را با اطمینان به خالق رودخانه هستی و به جریان زندگی سپرده ام و چون می دانم در آغوش رودخانه ای هستم که همه ذرات آن نشان از حضور یار دارد، از افت و خیزهایش هرگز دل آشوب نمی شوم.

یادتان باشد:

زندگی شگفت‌انگیز است؛ فقط اگر بدانید که چه طور زندگی کنید!

وقتی قلب هایمان کوچک تر از غصه هایمان می شود؛

وقتی نمی توانیم اشک هایمان را پشت پلک هایمان مخفی کنیم

و بغض هایمان پشت سر هم می شکند؛

وقتی احساس می کنیم

بدبختی ها بیشتر از سهمان است

و رنج ها بیشتر از صبرمان؛

وقتی امیدها ته می کشد

و انتظارها به سر نمی رسد؛

وقتی طاقتمان تمام می شود

و تحملمان هیچ ...

آن وقت است که مطمئنیم به تو احتیاج داریم

و مطمئنیم که تو،

فقط تویی که کمکمان می کنی.

خداوندا!

تنها تو را صدا می‌کنیم

ص: ۲۳۰

و فقط تو را می خوانیم...

حرمت اعتبار خود را

هرگز در میدان مقایسه خویش با دیگران مشکن

که ما هر یک یگانه ایم؛

موجودی بی نظیر و بی تشابه.

برای انتخاب همسر، در جست و جوی اندیشه و خلق زیبا باش، نه صورت زیبا؛

زیرا هر آنچه زیباست، همیشه خوب نمی ماند،

اما آنچه خوب است، همیشه زیباست.

آرمان های خویش را

به مقیاس معیارهای دیگران بنیاد مکن.

تنها تو می دانی که بهترین در زندگانی ات

چگونه معنا می شود.

از کنار آنچه با قلب تو نزدیک است، آسان مگذر.

بر آنها چنگ درانداز، آن چنان که در زندگی خویش؛

که بی حضور آنان، زندگی مفهوم خود را از دست می دهد.

با دم زدن در هوای گذشته

و نگرانی فردهای نیامده،

زندگی را بر خود تلخ مکن!

هر روز، همان روز را زندگی کن.

بدین سان تمامی عمر را در کمال زیسته ای.

همه چیز در زندگی همان لحظه ای به پایان می رسد

که قدم های تو باز می ایستد.

ص: ۲۳۱

پس هراسی به خود راه مده

و بپذیر این حقیقت را که

هنوز پله ای تا کمال فاصله است.

برخیز و بی هراس خطر کن.

در هر فرصتی، دست بیاویز.

بدین سان است که می توانی به مفهوم شجاعت در برابر مشکلات زندگی

دسترسی پیدا کنی!

و انسان را خیال دل کش پرواز، در فراسوی ابر باید، در زیستنی که سفر است و سفری که زیستن؛ تا از آن پس، پر گشودن در آسمان، بال در بال نسیم و گذار از خاک. آری، انسان پای در خاک را سر در فراسوی افلاک، شاید... .

زندگی، فرصت پرواز بلند است، ولی قصه این است که چه اندازه کبوتر باشی!

زندگی یعنی لبخند دل نشین فرزندانمان، یعنی تفاهم پدر و مادر در خانه، یعنی برکت دعای پدر بزرگ و مادر بزرگ. زندگی یعنی همه پنجره های محبت باز است.

زندگی مسابقه نیست

زندگی یک سفر است

و تو آن مسافری باش

که در هر گامش

ترنم خوش لحظه ها جاری است

گذشته ات را بدون هیچ تأسفی بپذیر.

با توکل به خدا، زمان حالت را بگذران و بدون ترس برای آینده آماده شو.

مؤمنانه زندگی کن!

ص: ۲۳۲

موفقیت در مراحل مختلف زندگی، پیش رفتن است، نه به نقطه پایان رسیدن.

فرقی نمی کند گودال آب کوچکی باشی یا دریایی بی کران.

زالال که باشی، آسمان در توست.

زندگی زیباست، زشتی های آن تقصیر ماست

در مسیر تو هر چه نازیباست؛ از تدبیر ماست

زندگی آب روانی است، روان می گذرد

آنچه تقدیر من و توست، همان می گذرد.

زندگی، موسیقی گنجشک هاست

زندگی، باغ تماشای خداست

گر تو را نور یقین پیدا شود

می تواند زشت هم زیبا شود

زیبا بیندیش! به مشکلات بخند. به خدا مطمئن باش! در زندگی ه

!

به هنگام پیروزی، متواضع

و در لحظه شکست، دلیر باش.

مایه امیدواری و آسایش دیگران شو

تا همان به تو ارزانی شود.

تا زندگی ات شادمانه شود...

خود را باور کن

اما مغرور مشو

راضی باش،

ولی پیشرفت را فراموش مکن.

ص: ۲۳۳

همه ما را که ناخدا نمی کنند، ملوان هم می توان بود.

در این دنیا برای همه ما کاری هست؛

کارهای بزرگ و کارهای کمی کوچک تر.

و آنچه که وظیفه ماست، چندان دور از دسترس نیست.

اگر نمی توانی شاهراه باشی، راه کوتاه باش.

اگر نمی توانی خورشید باشی، ستاره باش.

با بردن و باختن اندازه ات نمی گیرند؛

هر آنچه که هستی، بهترینش باش!

به زندگی لبخند بزن

گام هایت را پرتوان بردار! قدر داشته هایت را بدان؛

سرشار از امید. فردا از آن تو خواهد بود.

به خاطر بسیار خیلی ها آرزوی تو شدن را دارند.

خداوند، نوری است ابدی. اگر او را در همه لحظه های زندگی ات ببینی، هرگز به تاریکی نمی رسی.

خداوند را به یاد داشته باش تا بدی ها از یادت برود.

حقیقت، چیزی است واقعی. تا با تو نباشد، باور نمی کنی.

زندگی سراسر امید و آرزوست. آرزوهایت را از خداوند بخواه؛ چون تنها اوست بخشنده.

همواره سپاس گزار خدا باش، به خاطر نعماتش، بخشش و مهربانی اش تا مؤمنانه زندگی کنی.

با او باش تا با تو باشد. شاکرش باش تا لطفش را ببینی.

خوب باش تا خوبی هایش را ببینی.

در رسیدن به آرزوها و آرمان ها و ایده آل ها عجل مباحش که همه چیز بعد از صبوری است.

ص: ۲۳۴

ایمان بیاور که عشق خداوند و سایه او در زندگی، بزرگ‌ترین سرمایه جاودانه است.

وقت آن است که از زمستان خود به در آیی و دوباره ایمان بیاوری و آنچه را از زمستان آموختی، در ایمان تازه ات به کاربری؛ زیرا ماندن در این سکوت و سنگینی، رسم ایمان نیست. ایمان، شکفتگی و شور و شادمانی است. ایمان، زندگی است.

زندگی، رسم خوشایندی است.

زندگی، بال و پری دارد با وسعت مرگ،

پرشی دارد اندازه عشق.

کمی در موردش فکر کنید: هر چیزی هنری دارد و مطمئن باشید که خوب زندگی کردن هم از این قاعده جدا نیست.

زندگی چیزی نیست که لب طاقچه عادت از یاد من و تو برود.

هنر خوب زندگی کردن یعنی زندگی خودتان را جلوه ای از آنچه هستید، آنچه به آن معتقدید و امیدها و آرزوهایتان بسازید.

آیا می‌دانید برای ساختن اثری هنری از زندگی تان نیازمند تلاشی مداوم و خلاقانه هستید؟

ما می‌توانیم برای نهایت استفاده از لحظات عمرمان، از زندگی مان اثری هنری بسازیم. فقط کافی است برای این کار تصمیم بگیریم.

استادان هنر زندگی، تمایزی بین کار و تفریحشان، جسم و فکرشان، اطلاعات و سرگرمی‌هایشان قائل نیستند. به سختی می‌توانند آنها را از هم تشخیص دهند، فقط دید ایده آل‌گرای خود را در هر کاری که می‌کنند، دنبال می‌کنند.

مسلماً دنیای ما دنیای بی‌عیب و نقصی نیست، اما باید بدانید با وجود همه ایرادها، نکته‌های مثبت هم هست و بر شماس است که آنها را بیابید. در دنیای امروز است که باید خوب زیستن را یاد بگیریم.

ص: ۲۳۵

یادم باشد در زندگی، جواب کینه را با کمتر از مهر و جواب دورنگی را با کمتر از صداقت ندهم!

برای تسلیم نشدن در زندگی باید از امکانات و توانایی های خود استفاده کنید. برای تدارک زندگی خلاق، بهتر است لحظاتی از زندگی هر روز را به خلوت با خویش اختصاص دهید.

خلاقیت برای امروز، هدف گذاری برای امروز. بیایید امروز را خوب زندگی کنیم و لحظه های باهم بودن را مغتنم بشماریم.

از اشتباه های خود درس بگیرید. تحمل شنیدن صحبت های دیگران را در خود پرورش دهید. گوش کردن، هنر درک کردن نیز هست. تسلیم گرفتاری های زندگی نشوید.

زیبا بیندیشید. زیبا زندگی کنید.

هنر «دوست داشتن و محبت کردن» از جمله والاترین هدف های زندگی است. مهربانی و دوستی، پشتوانه های باارزشی در زندگی هستند. آنها را پاس بداریم!

زندگی، جذبه دستی است که می چیند.

زندگی، نوبر انجیر سیاه که در دهان گس تابستان است.

زندگی، حس غریبی است که یک مرغ مهاجر دارد.

زندگی، سوت قطاری است که در خواب پلی می پیچد.

زندگی، دیدن یک باغچه از شیشه مسدود هواپیماست.

خبر رفتن موشک به فضا،

لمس تنهایی «ماه»، فکر بوییدن گل در کره ای دیگر.

زندگی، شستن یک بشقاب است.

زندگی، «مجدور» آینه است.

زندگی، گل به «توان» ابدیت،

ص: ۲۳۶

زندگی، «ضرب» زمین در ضربان دل ما،

زندگی، «هندسه» ساده و یکسان نفس هاست. سهراب سپهری

یادمان باشد زندگی اثری هنری است که ماندگاری آن به هنرمندی ما والدین است.

زندگی زیباست

و هر روزش، آغازی دوباره

برای استفاده از فرصت‌ها و جبران گذشته

زندگی زیباست

به سادگی و لطافت شب‌نمی‌نشسته بر برگ‌های سبز

و با اندکی زبری به زبری حاشیه‌های برگ رُز

و با دورنمایی زیبا و فراموش‌نشدنی

با لحظه‌های رنگارنگ و دل‌نشینش... بی سایه... بی غم... .

آب باش... جاری باش... مثل زندگی... مثل تولد گل‌ها در دامن کوه... مثل تولد شکوفه‌ها در دامن دشت. زندگی زیباست!

هرگاه در زندگی به ناگاه یکی از سیم‌های سازت پاره شد، آهنگ زدن را آن چنان ادامه بده که هیچ‌کس نداند بر تو چه گذشته است.

هیچ وقت از مشکلات زندگی شکایت نکن. کارگردان خوب همیشه نقش‌های دشوار را به بازیگران خوب می‌سپارد.

در زندگی هیچ وقت مغرور نشو. برگ‌ها وقتی می‌افتند که احساس کنند طلایی شده‌اند.

زندگی چیزی جز مبارزه میان عاطفه و عقل نیست.

هر آدمی، جزیره‌ای است در اقیانوس زندگی. برای درک اقیانوس باید اول جزیره را شناخت.

ص: ۲۳۷

دنیا، استاد فراموشی هست، سعی کن در مدرسه زندگی، شاگرد چنین استادی نباشی!

روزگارا

اگر سخت به من می گیری،

با خبر باش که پژمردن من آسان نیست،

گرچه دل گیرتر از دیروزم،

گرچه فردای غم انگیز مرا می خواند،

لیک باور دارم دل خوشی ها کم نیست

زندگی باید کرد!

صدف های دریا، صدای دریا را با خود دارند و فلس های ماهی بوی ماهی را؛

کاش کاری کنیم که در زندگی و بودنمان، عطر و بویی از انسانیت و مهربانی، دنیا را احاطه کند.

ما خوب یاد گرفتیم

در آسمان مثل پرندگان باشیم و در آب مثل ماهی ها،

اما راستی چرا خوب یاد نگرفته ایم روی زمین چگونه زندگی کنیم.

یادمان باشد جاده های زندگی را خدا هموار می کند

کار ما فقط برداشتن سنگ ریزه هاست. پس این قدر آه و ناله چرا؟

لازم نیست برای طولانی زیستن، به روزهای زندگی ات اضافه کنی. تلاشت این باشد که «زندگی» را به روزهایت اضافه کنی.

همیشه رو به نور بایست؛ اگر می خواهی تصویر زندگی ات سیاه نیفتد.

تجربه های انسان شکست خورده در زندگی، باارزش تر از موفقیت های انسان بی تجربه است.

چرا متوقف ایستاده اید؟ مسابقه زندگی مدت هاست که شروع شده. تا دیر نشده حرکت کنید.

ص: ۲۳۸

زندگی مانند بازی شطرنج است، قبل از حرکت کاملاً فکر کنید.

هدر دادن لحظات عمر، کشتن زندگی است.

دوست داشتنِ زندگی، با قدر دانستنِ لحظاتِ آن معنی پیدا می کند. برنامه ات برای قدر دانستن این لحظات چیست؟

چه سرنوشت غم انگیزی / که کرم کوچک ابریشم / تمام عمر قفس می بافت / ولی به فکر پریدن بود.

و ما برای عروج به آسمان آفریده شدیم. پس چرا عابدانه و مؤمنانه زندگی نکنیم؟

یادم باشد برای درس گرفتن و درس دادن به دنیا آمده ام، نه برای تکرار اشتباه های گذشته.

زندگی را تو بساز / نه بدان ساز که سازند و پذیری بی حرف / زندگی یعنی جنگ / تو بجنگ / زندگی یعنی عشق / تو بدان عشق بورز.

در زندگی مشترک، به جای اینکه دنبال تفاوت هایمان باشیم، بهتر است به دنبال شباهت هایمان بگردیم. شباهت هایی مانند این: «چه جالب، هر دو مخلوق خداییم».

زندگی پراست از گره هایی که تو آن را نبسته ای

اما باید تمام آنها را به تنهایی باز کنی.

زندگی عبارت است از ایستادگی

ندیده ای درخت بیشتر از بوته گیاه، زندگی می کند

و سنگ بیشتر از درخت.

قلب، زیباترین حرف ها را می داند

و مغز بهترین کارها را می شناسد

افسوس که می دانیم و می توانیم، اما در زندگی بهترین حرف ها را نمی گوئیم و بهترین کارها را انجام نمی دهیم.

ص: ۲۳۹

زندگی یعنی سفر

و سفر آمیخته با رنج است

اگر به دنبال شادمانی و خوشی دائمی هستید

آن را در مقصد جست و جو کنید. مقصد، بهشت است.

تا وقتی که باور نکنیم که نیاز به اصلاح در اخلاق و رفتار و کردارمان داریم، هیچ اتفاق قشنگی در زندگی هایمان نمی افتد.

راز یک زندگی زیبا این است

که امروز با خدا گام برداری

و برای فردا به او اعتماد داشته باشی.

همچون باران باش، رنج جدا شدن از آسمان را در سبز کردن زندگی جبران کن.

زندگی، دفتری از خاطره هاست

یک نفر، همدم خوش بختی ها

یک نفر، هم سفر سختی ها

چشم تا باز کنیم عمرمان می گذرد

ما همه هم سفر و رهگذریم

آنچه باقی است، فقط خوبی هاست

فقط خوبی هاست.

شاید بزرگ ترین دشواری، همین باشد؛ زندگی چنان که ما می شناختیم، نیست، ولی هنوز کسی نیست که بداند چه چیزی جای آن را گرفته است.

یادمان باشد ما آمده ایم تا با زندگی کردن قیمت پیدا کنیم، نه اینکه با هر قیمتی زندگی کنیم!

هیچ چیزی لذت بخش تر از این نیست که بتوانید در زندگی، قدمی برای حل مشکلات دیگران هم بردارید.

ص: ۲۴۰

برای ساختن آینده ای بهتر، ابتدا ارزش هایی را که امروز برای شما دشواری ایجاد کرده اند، شناسایی کنید و سپس آنها را از بین ببرید.

هیچ دشواری در زندگی را نمی توان در همان سطحی که به وجود آمده از بین برد. باید یاد بگیریم که نگاهمان را به جهان تغییر دهیم.

آیا می دانید کسانی که به مجرد برخورد با سختی در زندگی، کار را رها می کنند، هرگز به جایی نمی رسند؟

یادمان باشد در زندگی در برابر هر دشواری، به جنبه های مثبت آن هم توجه کنیم.

یادمان باشد: دشواری های زندگی، فرصتی برای رشد و پیشرفت است.

یکی از مهارت های مهم انسان، «مهارت درک زیبایی های زندگی» است. با داشتن چنین مهارتی، زندگی با تمام ابعاد آن زیبا و لحظه لحظه زیستن در آن لذت بخش می شود.

افرادی که از درک زیبایی های زندگی بی بهره اند، زندگی در نظرشان تیره و تار و پوچ می نماید و نه تنها از لحظات زندگی خود لذتی نمی برند، بلکه زیستن در این دنیا را تحمل ناپذیر فرض می کنند.

زندگی، زیباتر از آن است که می بینید. مهم چگونگی نگرش و زاویه دید شما به زندگی است.

عینک سبز زندگی را به چشمانتان بزنید و آن را آن گونه که هست، بنگرید. با واقع نگری، ریشه خیلی از بدی ها و مشکلات خشکیده می شود.

سعی کنید فلسفه درست آفرینش و هدف صحیح زندگی را بیاموزید. اهداف کوتاه مدت و درازمدت خود را مشخص کنید و طبق آن گام های استوار بردارید.

ص: ۲۴۱

آیا می‌دانید ریشه درک نادرست درباره زیبایی‌های زندگی، خیال‌بافی‌ها، سوءظن‌ها و افکار منفی و نادرست است. پس سعی کنید خود را از شر این گونه افکار و تخیلات رهایی بخشید.

یک قدم جلوتر از زندگی باشید. نگذارید رویدادهای زندگی برای شما تصمیم بگیرد و مسیر زندگی شما را تعیین کند، بلکه خودتان تصمیم بگیرید و مسیرتان را با توجه به توان مندی‌ها و انگیزه‌ها مشخص کنید.

از زندگی همیشه انتظار خوشی و راحتی نداشته باشید. دنیا مملو از شیرینی‌ها و تلخی‌هاست. روزی به نفع تو و روزی علیه توست.

خود و خدای خود را بیش از پیش بشناسید؛ زیرا با خودشناسی، خداشناسی و جهان‌شناسی است که توانایی درک بهتر زیبایی‌های زندگی را پیدا خواهید کرد.

استعدادها و توان مندی‌های خود را کشف و شکوفا سازید و سعی کنید فرد مفیدی باشید تا احساس رضایت و شادکامی در زندگی داشته باشید.

زندگی را سخت نگیرید. زندگی راحت‌تر از آن است که شما می‌اندیشید. در زندگی، قانع و میانه رو باشید.

گذشت و فداکاری را سرلوحه زندگی‌تان قرار دهید. زندگی پستی و بلندی زیادی دارد. با پیدا شدن کوچک‌ترین مشکلی با همسران، زندگی را تمام شده فرض نکنید. خطاهای هم دیگر را ببخشید و با همسران، زندگی تازه‌ای را تجربه کنید.

خوش اخلاق باشید و محل زندگی خود را به محل سکونت و آرامش تبدیل کنید و تجربه‌های تلخ زندگی روزمره را از یاد ببرید.

نگرش خود را به زندگی دنیوی تغییر دهید. بدانید دنیا دار قرار نیست. فانی است و منزلگاه اصلی، جهان آخرت است. هر روز با خود نجوا کنید که «ما از خداییم و به طرف خدا خواهیم رفت» و آسایش و آرامش واقعی در آن دنیاست.

ص: ۲۴۲

مثل برخی‌ها نباشید که با کوچک‌ترین مشکلی به زمین و زمان بد و بیراه می‌گویند. بدانید که این عملکرد شماست که ناخوشی‌ها را ایجاد می‌کند، نه زمانه.

سعی کنید همیشه لبخند بزنید و با روی گشاده با دیگران، به ویژه خانواده خود روبه‌رو شوید.

همیشه امیدوار باشید و از ناامیدی دوری کنید که خوره جان‌ها و ریشه بدبختی‌هاست.

از ذکر و نیایش برای آرامش و اطمینان قلب و کسب لذت زیبایی‌های زندگی بهره بگیرید.

سحرخیز باشید. هر روز که از خواب بیدار می‌شوید با خود قرار بگذارید امروزتان مثل دیروزتان نباشد، بلکه بهتر و برتر از همیشه باشد.

خود را سرزنده نگاه داشتن در گیرودارِ کاری دل‌گیر و بی‌اندازه پر مسئولیت، کم‌هنری نیست و البته چه چیزی ضروری‌تر از سرزندگی؟

افرادی که نه گفتن برایشان دشوار باشد، زندگی‌شان را گم خواهند کرد و قربانی خواسته‌های کسانی می‌شوند که از آنها درخواستی داشته‌اند.

انسان تا هنگامی که در میان رویدادهای درهم و برهم زندگی در تکاپوست، با دشواری‌ها روبه‌روست.

شرافتمندانه زندگی کن؛ زیرا با یادآوری زندگی شرافتمندانه می‌توانی به آسانی شادی را تجربه کنی.

اگر در رویارویی با سختی‌های زندگی، با نگرش «فکر می‌کنم بتوانم» پیش بروید؛ جلوتر از کسانی خواهید بود که از شکست می‌هراسند.

غصه مثل عنکبوت، منتظر فرصتی است برای پهن کردن دام برای خوشی‌های ما. هیچ وقت در دام غم و غصه نیفتید و هیچ وقت نگذارید

ص: ۲۴۳

هیاهوی دیگران، صدای درونی شما را خاموش کند.

برای رسیدن به تعالی در زندگی، شجاعت این را داشته باشید که از احساس قلبی و ایمانتان پیروی کنید.

در زندگی هیچ وقت به خدا نگوئید: «من یک مشکل بزرگ دارم». به مشکلاتان بگوئید: «من یک خدای بزرگ دارم».

یادم باشد در زندگی از چشمه، درس خروش بگیرم و از آسمان، درس پاک زیستن!

زندگی زیباترین هدیه خدای مهربان است و انسان‌هایی که این هدیه را قدر می‌دانند آن چنان در صحنه زندگی شادی می‌آفرینند که هر لحظه زندگی شان مملو از خاطره‌ای زیبا خواهد بود.

راز و رمز شیرین زندگی کردن، خیلی سخت نیست. فقط باید بدانیم چگونه زندگی کنیم.

از م

ات و رنج‌های زندگی نهراسیم و با اقتدار در میدان زندگی وارد شویم.

انسان‌هایی که فعالیت و امورشان را با نگرش و باورهای بسیار مثبت آغاز می‌کنند، دست آوردهای مثبتی به دست می‌آورند.

آنها چون اعتقاد دارند که موفق می‌شوند، پس قطعاً به پیروزی می‌رسند.

انسان‌های برنده ابتدا در ذهن خود برنده می‌شوند، سپس این پیروزی و موفقیت را در صحنه زندگی نمایان می‌سازند.

برندگان زندگی همیشه مثبت می‌اندیشند و از نامالایمات مسیر هراسی ندارند و با اعتقادی راسخ، نگاهی متعالی به اطراف خود دارند.

برای خلق زندگی عالی و مطلوب باید باور داشته باشیم که توانایی آفریدن زیباترین زندگی را داریم. سپس با این باور زیبا شیرین‌ترین لحظات

ص: ۲۴۴

را برای خود و اطرافیان مهیا سازیم.

اگر عزممان را جزم کرده ایم تا زندگی شیرینی را رقم زنیم باید از اشتباهات گذشته اندوهگین نباشیم و ناکامی های گذشته را در ذهنمان مرور نکنیم و بی جهت از گناه، کوه نسازیم.

انسان های موفق فقط از گذشته درس می گیرند و در زمان حال زندگی می کنند و همواره آینده ای زیبا را در ذهنشان ترسیم می سازند. راز شاد زیستن، شکیبایی است. برای لذت بردن از زندگی باید برای اتفاقاتی که هنوز رخ نداده است، نگران نباشیم.

بیاییم با توکل به خدای مهربان، در فراز و نشیب های زندگی با صبر و حوصله به انتظار زیباترین لحظه های ناب زندگی باشیم و از اکنون لذت ببریم و از گذشته عبرت بگیریم و آینده ای زیبا را تصور کنیم.

باور کنیم زندگی با تدبیر و تفکر زیبا می شود.

برای هر اقدامی در زندگی مشترک فکر کنیم. انسان هایی می توانند لحظات شیرینی در زندگی شان خلق کنند که زمانی آن لحظه را تصویر و برای آن تدبیر کرده باشند.

انتظار، زیباترین مفهوم زندگی است. انسان هایی که در انتظار خوبی ها می نشینند، خوبی ها را به دست می آورند.

مواظب باشیم برای تحقق زندگی شیرین، منتظر تلخ کامی ها و شکست ها نباشیم و هر روز صبح که بیدار می شویم، پس از مناجاتی عارفانه، منتظر خیر و برکت های بی کران در زندگی باشیم و چه زیبا پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند که: «م

را کتمان کنید تا روزی تان زیاد شود».

همواره سعی کنیم با دوربین ذهنمان، زیبایی ها را ببینیم و صحنه های جذاب زندگی را شکار کنیم. از مهربانی ها و عطاوت ها بگوییم و همواره

ص: ۲۴۵

شاگرد خدای مهربان باشیم تا برکات و نعمات الهی برای ما گسترده شود.

ساختن زندگی ایده آل بدون خدا ممکن نیست و انسان‌هایی که به دنبال شیرینی زندگی می‌گردند، باید خدا را در متن زندگی شان جاری کنند و هر تفکر و اقدامی را بر مبنای اطاعت او قرار دهند تا شادی حقیقی نصیب شان شود.

فرصت‌های زندگی، نعمت‌های پیدا و پنهان خداست. شکرگزار همه فرصت‌های زندگی مان باشیم!

در زندگی، بی دریغ محبت کنیم و بیخشم تا بی دریغ به ما محبت کنند و بیخشند! در زندگی، آینه باشیم!

حواسمان باشد غبارهای کینه، زندگی مان را کدر نکند. فرصت‌های زندگی مثل ابر و باد در حال عبورند.

آموخته ام قایق زندگی ام را با یاد خدا به ساحل آرامش برسانم.

ص: ۲۴۷

کتاب نامه

کتاب نامه

پاینده، ابوالقاسم، نهج الفصاحه، بدرقه جاویدان، ۱۳۶۰.

ترمذی، بهاء‌الدین، تنبیه الغافلین، تهران، نشر اسلامیه، ۱۳۶۱.

تمیمی آمدی، محمد، غررالحکم و دررالکلم، تهران، نشر دانشگاه تهران، ۱۳۶۶.

حاج علی اکبری، محمدجواد، مطلع عشق (گزیده رهنمودهای حضرت آیت الله سید علی خامنه ای به زوج های جوان)، تهران، دفتر نشر و فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۰.

حلی، احمد بن فهد، عده الداعی، دارالکتب اسلامی، تهران، ۱۴۱۰ ه. ق.

شیخ صدوق، ابو جعفر محمد بن علی، من لایحضره الفقیه، دارالکتب الاسلامیه، تهران، ۱۳۹۰.

طبرسی، حسن بن فضل، مکارم الاخلاق، قم، جامعه مدرسین، ۱۳۷۹.

قائمی، علی، خانواده و تربیت کودک، قم، دارالتبلیغ، ۱۳۵۵.

کاشف الغطاء، شیخ جعفر، الفردوس، دارالانوار الهدی، قم، ۱۳۸۴.

کلینی، محمد بن یعقوب، تصحیح: علی اکبر غفاری، دارالکتب اسلامیه، تهران، ۱۳۸۸.

ص: ۲۴۸

مجلسی، محمدباقر، بحار الانوار، بیروت، الوفاء، ۱۴۰۳ ه. ق.

محدثی، جواد، آشنایی با اصول و عوامل تحکیم خانواده، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۰.

محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، ترجمه: محمدرضا شیخی، قم، دارالحدیث، چاپ دوم، ۱۳۷۹.

هندی، متقی، کنز العمال، بیروت درالکتب العلمیه، ۱۴۱۹ ه. ق.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری
۴. صرفاً ارائه محتوای علمی
۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه
۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی
۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...
۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...
۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com
۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ...
۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی
۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...
۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)
۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)
۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و ... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نمایم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آبا ده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

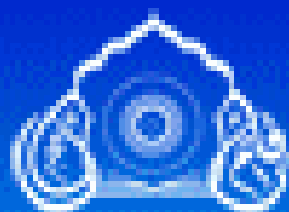
ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

